

۱- مبانی شبکه های بی سیم

۱-۱ تشریح مقدماتی شبکه های بی سیم و کابلی

۱-۲ مبانی شبکه های بیسیم

۱-۳ انواع شبکه های بی سیم

۱-۴ شبکه های بی سیم، کاربردها، مزایا و ابعاد

۱-۵ روش های ارتباطی بی سیم

۱-۶ عناصر فعال شبکه های محلی بی سیم

مقدمه

نیاز روز افزون به پویایی کارها، استفاده از تجهیزاتی مانند تلفن همراه، پیجرها و ... بواسطه وجود شبکه های بی سیم امکان پذیر شده است.

اگر کاربر یا شرکت یا برنامه کاربردی خواهان آن باشد که داده و اطلاعات مورد نیاز خود را به صورت متحرک در هر لحظه در اختیار داشته باشند شبکه های بی سیم جواب مناسبی برای آنهاست.

تشریح مقدماتی شبکه های بی سیم و کابلی

شبکه های محلی (LAN) برای خانه و محیط کار می توانند به دو صورت کابلی (Wired) یا بی سیم (Wireless) طراحی گردند. در ابتدا این شبکه ها به روش کابلی با استفاده از تکنولوژی Ethernet طراحی می شدند اما اکنون با روند رو به افزایش استفاده از شبکه های بی سیم با تکنولوژی Wi-Fi مواجه هستیم.

در شبکه های کابلی (که در حال حاضر بیشتر با توپولوژی ستاره ای بکار می روند) بایستی از محل هر ایستگاه کاری تا دستگاه توزیع کننده (هاب یا سوئیچ) به صورت مستقل کابل کشی صورت پذیرد (طول کابل از نوع CAT5 نبایستی ۱۰۰ متر بیشتر باشد در غیر اینصورت از فیبر نوری استفاده میگردد) که تجهیزات بکار رفته از دونوع غیر فعال (Passive) مانند کابل، پریز، داکت، پیچ پنل و..... و فعال (Active) مانند هاب، سوئیچ، روتر، کارت شبکه و..... هستند.

موسسه مهندسی IEEE استانداردهای ۸۰۲,۳u را برای Fast Ethernet و ۸۰۲,۳ab و ۸۰۲,۳z را برای Gigabit Ethernet (مربوط به کابلهای الکتریکی و نوری) در نظر گرفته است.

شبکه های بی سیم نیز شامل دستگاه مرکزی (Access Point) می باشد که هر ایستگاه کاری می تواند حداکثر تا فاصله ۳۰ متری آن (بدون مانع) قرار گیرد. شبکه های بی سیم (Wlan) یکی از سه استاندارد ارتباطی Wi-Fi زیر را بکار می برند:

- ❖ ۸۰۲,۱۱b که اولین استاندارد است که به صورت گسترده بکار رفته است.
- ❖ ۸۰۲,۱۱a سریعتر اما گرانتر از ۸۰۲,۱۱b می باشد.
- ❖ ۸۰۲,۱۱g جدیدترین استاندارد که شامل هر دو استاندارد قبلی بوده و از همه گرانتر میباشد.

هر دونوع شبکه های کابلی و بی سیم ادعای برتری بر دیگری را دارند اما انتخاب صحیح با در نظر گرفتن قابلیت‌های آنها میسر می باشد.

عوامل مقایسه

در مقایسه شبکه های بی سیم و کابلی می تواند قابلیت‌های زیر مورد بررسی قرار گیرد:

- ❖ نصب و راه اندازی
- ❖ هزینه
- ❖ قابلیت اطمینان
- ❖ کارایی
- ❖ امنیت

نصب و راه اندازی

در شبکه های کابلی بدلیل آنکه به هر یک از ایستگاههای کاری بایستی از محل سوئیچ مربوطه کابل کشیده شود با مسائلی همچون سوارخکاری ، داکت کشی ، نصب پریش و..... مواجه هستیم در ضمن اگر محل فیزیکی ایستگاه مورد نظر تغییر یابد بایستی که کابل کشی مجدد و ..... صورت پذیرد

شبکه های بی سیم از امواج استفاده نموده و قابلیت تحرک بالائی را دارا هستند بنابراین تغییرات در محل فیزیکی ایستگاههای کاری به راحتی امکان پذیر می باشد برای راه اندازی آن کافیسست که از روشهای زیر بهره برد:

- ❖ Ad hoc که ارتباط مستقیم یا همتا به همتا (peer to peer) تجهیزات را با یکدیگر میسر می سازد.
- ❖ Infrastructure که باعث ارتباط تمامی تجهیزات با دستگاه مرکزی می شود.

بنابراین میتوان دریافت که نصب و راه اندازی شبکه های کابلی یا تغییرات در آن بسیار مشکلتر نسبت به مورد مشابه یعنی شبکه های بی سیم است .

هزینه

تجهیزاتی همچون هاب ، سوئیچ یا کابل شبکه نسبت به مورد های مشابه در شبکه های بی سیم ارزانتر می باشد اما در نظر گرفتن هزینه های نصب و تغییرات احتمالی محیطی نیز قابل توجه است .

قابل به ذکر است که با رشد روز افزون شبکه های بی سیم ، قیمت آن نیز در حال کاهش است .

قابلیت اطمینان

تجهیزات کابلی بسیار قابل اعتماد میباشند که دلیل سرمایه گذاری سازندگان از حدود بیست سال گذشته نیز همین می باشد فقط بایستی در موقع نصب و یا جابجائی، اتصالات با دقت کنترل شوند.

تجهیزات بی سیم همچون **Broadband Router** ها مشکلاتی مانند قطع شدن های پیاپی، تداخل امواج الکترومغناطیس، تداخل با شبکه های بی سیم مجاور و ... را داشته اند که روند رو به تکامل آن نسبت به گذشته (مانند ۸۰۲,۱۱g) باعث بهبود در قابلیت اطمینان نیز داشته است .

کارائی

شبکه های کابلی دارای بالاترین کارائی هستند در ابتدا پهنای باند **Mbps ۱۰** سپس به پهنای باندهای بالاتر (**۱۰۰ Mbps** و **۱۰۰۰Mbps**) افزایش یافتند حتی در حال حاضر سوئیچهای با پهنای باند **۱Gbps** نیز ارائه شده است .

شبکه های بی سیم با استاندارد **۸۰۲,۱۱b** حداکثر پهنای باند **Mbps ۱۱** و با **۸۰۲,۱۱a** و **۸۰۲,۱۱g** پهنای باند **۵۴ Mbps** را پشتیبانی می کنند حتی در تکنولوژیهای جدید این روند با قیمتی نسبتا بالاتر به **Mbps ۱۰۸** نیز افزایش داده شده است علاوه بر این کارائی **Wi-Fi** نسبت به فاصله حساس می باشد یعنی حداکثر کارائی با افزایش فاصله نسبت به **Access Point** پایین خواهد آمد. این پهنای باند برای به اشتراک گذاشتن اینترنت یا فایلها کافی بوده اما برای برنامه هایی که نیاز به رد و بدل اطلاعات زیاد بین سرور و ایستگاههای کاری (**Client to Server**) دارند کافی نیست .

امنیت

بدلیل اینکه در شبکه های کابلی که به اینترنت هم متصل هستند، وجود دیواره آتش از الزامات است و تجهیزاتی مانند هاب یا سوئیچ به تنهایی قادر به انجام وظایف دیواره آتش نمیباشند، بایستی در چنین شبکه هایی دیواره آتش مجزایی نصب شود.

تجهیزات شبکه های بی سیم مانند **Broadband Router**ها دیواره آتش بصورت نرم افزاری وجود داشته و تنها بایستی تنظیمات لازم صورت پذیرد. از سوی دیگر به دلیل اینکه در شبکه های بی سیم از هوا بعنوان رسانه انتقال استفاده میشود، بدون پیاده سازی تکنیک های خاصی مانند رمزنگاری، امنیت اطلاعات بطور کامل تامین نمی

گردد استفاده از رمزنگاری WEP (Wired Equivalent Privacy) باعث بالا رفتن امنیت در این تجهیزات گردیده است .

جدول مقایسه ای :

نوع سرویس	شبکه های کابلی	شبکه های بی سیم
نصب و راه اندازی	نسبتا مشکل	آسان
هزینه	کمتر	بیشتر
قابلیت اطمینان	بالا	متوسط
کارایی	خیلی خوب	خوب
امنیت	خوب	نسبتا خوب
پویایی حرکت	محدود	پویاتر

مبانی شبکه های بیسیم

شبکه های بی سیم (Wireless) یکی از تکنولوژی های جذابی هستند که توانسته اند توجه بسیاری را بسوی خود جلب نمایند و عده ای را نیز مسحور خود نموده اند.

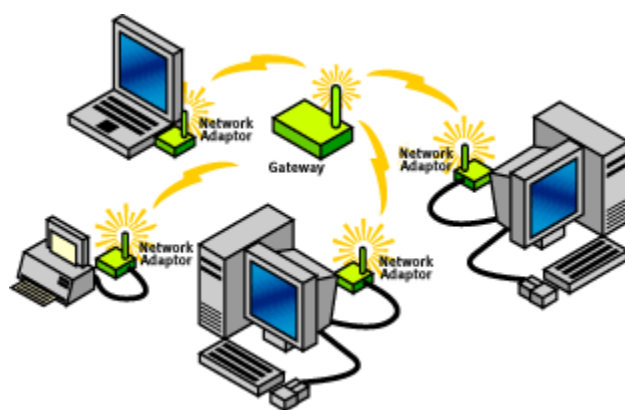
ارائه سرویس بدون سیم اینترنت یا WiFi، که امروزه در بسیاری نقاط دنیا به منظور جذب مشتری و به عنوان خدمتی نوین در جهت ارتقای سازمان در بازار رقابت، انجام می گیرد. خدمات اینترنت بی سیم علاوه بر مکان های متعدد مانند هتل ها، نمایشگاه ها، بنادر، سالن های همایش و فرودگاه ها در منازل و محل های کار نیز عرضه می گردد و موجبات رضایت خاطر مشتریان و مسافران، به خصوص مشتریان و مسافران خارجی را فراهم آورده است. بر اساس آمار تعداد کاربران این سرویس از ۱۲ میلیون نفر در سال ۲۰۰۲ به حدود ۷۰۰ میلیون نفر در سال ۲۰۰۸

برآورد می‌گردد. از طرفی META Group و In-Stat/MDR تخمین می‌زنند که در ۹۹٪ از تولیدات شرکت‌های تولید کننده کامپیوترهای laptop که در سال ۲۰۰۷ به فروش خواهند رسید، قابلیت استفاده بی‌سیم (WiFi) بطور پیش فرض لحاظ خواهد گردید. اینترنت بی‌سیم که تحت نام WiFi نیز شناخته می‌شود، یک تکنولوژی شبکه پرسرعت است که بطور وسیعی در خانه‌ها، مدارس، کافه‌ها، هتل‌ها و سایر مکان‌های عمومی مانند کنگره‌ها و فرودگاه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. WiFi امکان دسترسی به اینترنت، بدون نیاز به کابل یا سیم را برای وسایلی مانند کامپیوترهای کیفی (Laptop)، کامپیوترهای جیبی (PDA) و کامپیوترهای شخصی (PC) دارای کارت Wireless فراهم می‌کند. بدین ترتیب مسافر بدون آنکه مجبور به اتصال کامپیوتر خود به خط تلفن یا شبکه اطاق خود باشد، می‌تواند در محل هتل با آسودگی از اینترنت استفاده نماید.

امروزه، حدود ۵۰٪ از لپ‌تاپ‌های جدید با توانایی کارکردن بصورت بی‌سیم به بازار ارائه میشوند. تمام محصولات جدید لپ‌تاپ‌های اپل (Apple) هم با امکانات بی‌سیم و هم بلوتوث ساخته شده در درونشان به بازار عرضه میشوند. بسیاری از لپ‌تاپ‌های با سیستم عامل ویندوز مایکروسافت بطور مشابه با توانایی کار کردن بصورت بی‌سیم میباشند.

انواع شبکه های بی سیم

(WLANS)Wireless Local Area Networks

این نوع شبکه برای کاربران محلی از جمله محیطهای (Campus) دانشگاهی یا آزمایشگاهها که نیاز به استفاده از اینترنت دارند مفید می باشد. در این حالت اگر تعداد کاربران محدود باشند می توان بدون استفاده از Access Point این ارتباط را برقرار نمود. در غیر اینصورت استفاده از Access Point ضروری است. می توان با استفاده از آنتن های مناسب مسافت ارتباطی کاربران را به شرط عدم وجود مانع تاحدی طولانی تر نمود.

(WPANS)Wireless Personal Area Networks

دو تکنولوژی مورد استفاده برای این شبکه ها عبارت از IR (Infra Red) و Bluetooth (IEEE ۸۰۲,۱۵) می باشد که مجوز ارتباط در محیطی حدود ۹۰ متر را می دهد البته در IR نیاز به ارتباط مستقیم بوده و محدودیت مسافت وجود دارد .

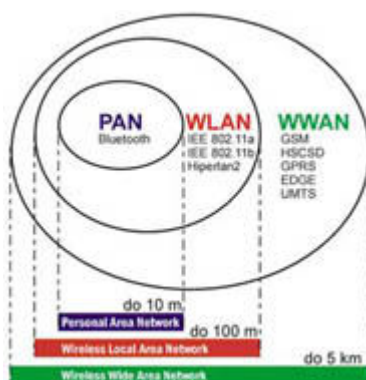
(WMANS)Wireless Metropolitan Area Networks

توسط این تکنولوژی ارتباط بین چندین شبکه یا ساختمان در یک شهر برقرار می شود برای Backup آن می توان از خطوط اجاره ای ، فیبر نوری یا کابلهای مسی استفاده نمود .

(WWANS)Wireless Wide Area Networks

برای شبکه هائی با فواصل زیاد همچون بین شهرها یا کشورها بکار می رود این ارتباط از طریق آنتن های بی سیم یا ماهواره صورت می پذیرد .

جدول و شکل زیر کاربرد انواع شبکه های بی سیم در فواصل متفاوت را نشان می دهد:

Meters	Network
۰-۱۰	Personal Area Network
۰-۱۰۰	Local Area Network
۰-۱۰۰۰۰	Wide Area Network

شبکه‌های بی‌سیم، کاربردها، مزایا و ابعاد

تکنولوژی شبکه‌های بی‌سیم، با استفاده از انتقال داده‌ها توسط امواج رادیویی، در ساده‌ترین صورت، به تجهیزات سخت‌افزاری امکان می‌دهد تا بدون استفاده از بسترهای فیزیکی همچون سیم و کابل، با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. شبکه‌های بی‌سیم بازه‌ی وسیعی از کاربردها، از ساختارهای پیچیده‌ی چون شبکه‌های بی‌سیم سلولی - که اغلب برای تلفن‌های همراه استفاده می‌شود- و شبکه‌های محلی بی‌سیم (WLAN - Wireless LAN) گرفته تا انواع ساده‌ی چون هدفون‌های بی‌سیم، را شامل می‌شوند. از سوی دیگر با احتساب امواجی همچون مادون قرمز، تمامی تجهیزاتی که از امواج مادون قرمز نیز استفاده می‌کنند، مانند صفحه کلیدها، ماوس‌ها و برخی از گوشی‌های همراه، در این دسته‌بندی جای می‌گیرند. طبیعی‌ترین مزیت استفاده از این شبکه‌ها عدم نیاز به ساختار فیزیکی و امکان نقل و انتقال تجهیزات متصل به این‌گونه شبکه‌ها و همچنین امکان ایجاد تغییر در ساختار مجازی آن‌هاست. از نظر ابعاد ساختاری، شبکه‌های بی‌سیم به سه دسته تقسیم می‌گردند: WPAN و WLAN، و WWAN.

مقصود از WWAN، که مخفف Wireless WAN است، شبکه‌هایی با پوشش بی‌سیم بالاست. نمونه‌ی از این شبکه‌ها، ساختار بی‌سیم سلولی مورد استفاده در شبکه‌های تلفن همراه است. WLAN پوششی محدودتر، در حد یک ساختمان یا سازمان، و در ابعاد کوچک یک سالن یا تعدادی اتاق، را فراهم می‌کند. کاربرد شبکه‌های WPAN یا Wireless Personal Area Network برای موارد خانگی است. ارتباطاتی چون Bluetooth و مادون قرمز در این دسته قرار می‌گیرند.

شبکه‌های WPAN از سوی دیگر در دسته‌ی شبکه‌های Ad Hoc نیز قرار می‌گیرند. در شبکه‌های Ad hoc، یک سخت‌افزار، به محض ورود به فضای تحت پوشش آن، به صورت پویا به شبکه اضافه می‌شود. مثالی از این نوع شبکه‌ها، Bluetooth است. در این نوع، تجهیزات مختلفی از جمله صفحه کلید، ماوس، چاپگر، کامپیوتر کیفی یا جیبی و حتی گوشی تلفن همراه، در صورت قرارگرفتن در محیط تحت پوشش، وارد شبکه شده و امکان رد و بدل داده‌ها با دیگر تجهیزات متصل به شبکه را می‌یابند. تفاوت میان شبکه‌های Ad hoc با شبکه‌های محلی بی‌سیم (WLAN) در ساختار مجازی آن‌هاست. به عبارت دیگر، ساختار مجازی شبکه‌های محلی بی‌سیم بر پایه‌ی طرحی ایستاست درحالی‌که شبکه‌های Ad hoc از هر نظر پویا هستند. طبیعی‌ست که در کنار مزایایی که این پویایی برای استفاده‌کننده‌گان فراهم می‌کند، حفظ امنیت چنین شبکه‌هایی نیز با مشکلات بسیاری همراه است. با این وجود،

عملاً یکی از راه حل‌های موجود برای افزایش امنیت در این شبکه‌ها، خصوصاً در انواعی همچون Bluetooth، کاستن از شعاع پوشش سیگنال‌های شبکه است. در واقع مستقل از این حقیقت که عمل کرد Bluetooth بر اساس فرستنده و گیرنده‌های کم‌توان استوار است و این مزیت در کامپیوترهای جیبی برتری قابل توجهی محسوب می‌گردد، همین کمی توان سخت‌افزار مربوطه، موجب وجود منطقه‌ی محدود تحت پوشش است که در بررسی امنیتی نیز مزیت محسوب می‌گردد. به عبارت دیگر این مزیت به همراه استفاده از کدهای رمز نه‌چندان پیچیده، تنها حربه‌های امنیتی این دسته از شبکه‌ها به حساب می‌آیند.

روش های ارتباطی بی سیم :

تجهیزات و شبکه های کامپیوتری بی سیم بر دو قسم Indoor یا درون سازمانی و Outdoor یا برون سازمانی تولید شده و مورد استفاده قرار می گیرند.

شبکه های بی سیم Indoor :

نیاز سازمان ها و شرکت ها برای داشتن شبکه ای مطمئن و وجود محدودیت در کابل کشی ، متخصصین را تشویق به پیدا کردن جایگزین برای شبکه کامپیوتری کرده است. شبکه های Indoor به شبکه هایی اطلاق می شود که در داخل ساختمان ایجاد شده باشد. این شبکه ها بر دو گونه طراحی می شوند. شبکه های Ad hoc و شبکه های Infra Structure. در شبکه های Ad hoc دستگاه متمرکز کننده مرکزی وجود ندارد و کامپیوترهای دارای کارت شبکه بی سیم هستند. استراتژی Ad hoc برای شبکه های کوچک با تعداد ایستگاه کاری محدود قابل استفاده است. روش و استراتژی دوم جهت پیاده سازی استاندارد شبکه بی سیم ، شبکه Infra Structure می باشد. در این روش یک یا چند دستگاه متمرکز کننده به نام Access Point مسؤولیت برقراری ارتباط را برعهده دارد.

شبکه های بی سیم Outdoor :

برقراری ارتباط بی سیم در خارج ساختمان به شبکه بی سیم Outdoor شهرت دارد. در این روش داشتن دید مستقیم یا Line Of Sight ، ارتفاع دو نقطه و فاصله، معیارهایی برای انتخاب نوع Access Point و آنتن هستند.

انواع ارتباط :

شبکه بی سیم Outdoor با سه توپولوژی Point To Point ، Point To Multipoint و Mesh قابل پیاده سازی می باشد.

Point To point :

در این روش ارتباط دو نقطه مدنظر می باشد. در هر یک از قسمت ها آنتن و AccessPoint نصب شده و ارتباط این دو قسمت برقرار می شود.

Point To Multi Point :

در این روش یک نقطه به عنوان مرکز شبکه در نظر گرفته می شود و سایر نقاط به این نقطه در ارتباط هستند.

Mesh :

ارتباط بی سیم چندین نقطه بصورت های مختلف را توپولوژی Mesh می گویند. در این روش ممکن است چندین نقطه مرکزی وجود داشته باشد که با یکدیگر در ارتباط هستند.

ارتباط بی سیم بین دو نقطه به عوامل زیر بستگی دارد :

۱- توان خروجی Access Point (ارسال اطلاعات)

۲- میزان حساسیت Access Point (دریافت اطلاعات)

۳- توان آنتن

۱-توان خروجی Access Point :

یکی از مشخصه های طراحی سیستم های ارتباطی بی سیم توان خروجی Access Point می باشد. هرچقدر این توان بیشتر باشد قدرت سیگنال های توایدی و برد آن افزایش می یابد.

۲-میزان حساسیت Access Point :

از مشخصه های تعیین کننده در کیفیت دریافت امواج تولید شده توسط Access Point نقطه مقابل میزان حساسیت Access Point می باشد. هرچقدر این حساسیت افزایش یابد احتمال عدم دریافت سیگنال کمتر می باشد و آن تضمین کننده ارتباط مطمئن و مؤثر خواهد بود.

۳-توان آنتن :

در مورد هر آنتن توان خروجی آنتن و زاویه پوشش یا انتشار مشخصه های حائز اهمیت می باشند در این راستا آنتن های مختلفی با مشخصه های مختلف توان و زاویه انتشار بوجود آمده است که آنتن های Omni ، Sectoral ، Parabolic ، Panel ، Solied و . . . . مثال هایی از آن هستند

عناصر فعال شبکه های محلی بی سیم

در شبکه های محلی بی سیم معمولاً دو نوع عنصر فعال وجود دارد :

-ایستگاه بی سیم

ایستگاه یا مخدوم بی سیم به طور معمول یک کامپیوتر کیفی یا یک ایستگاه کاری ثابت است که توسط یک کارت شبکه ی بی سیم به شبکه ی محلی متصل می شود. این ایستگاه می تواند از سوی دیگر یک کامپیوتر جیبی یا حتی یک پویش گر بارکد نیز باشد. در برخی از کاربردها برای این که استفاده از سیم در پایانه های رایانه یی برای طراح و مجری دردسرساز است، برای این پایانه ها که معمولاً در داخل کیوسک هایی به همین منظور تعبیه می شود، از امکان اتصال بی سیم به شبکه ی محلی استفاده می کنند. در حال حاضر اکثر کامپیوترهای کیفی موجود در بازار به این امکان به صورت سرخود مجهز هستند و نیازی به اضافه کردن یک کارت شبکه ی بی سیم نیست.

کارت های شبکه ی بی سیم عموماً برای استفاده در چاک های PCMCIA است. در صورت نیاز به استفاده از این کارت ها برای کامپیوترهای رومیزی و شخصی، با استفاده از رابطی این کارت ها را بر روی چاک های گسترش PCI نصب می کنند.

- نقطه ی دسترسی

نقاط دسترسی در شبکه های بی سیم، همان گونه که در قسمت های پیش نیز در مورد آن صحبت شد، سخت افزارهای فعالی هستند که عملاً نقش سویچ در شبکه های بی سیم را بازی کرده، امکان اتصال به شبکه های سیمی را نیز دارند. در عمل ساختار بستر اصلی شبکه عموماً سیمی است و توسط این نقاط دسترسی، مخدوم ها و ایستگاه های بی سیم به شبکه ی سیمی اصلی متصل می گردد.

برد و سطح پوشش

شعاع پوشش شبکه‌ی بی‌سیم بر اساس استاندارد ۸۰۲,۱۱ به فاکتورهای بسیاری بسته‌گی دارد که برخی از آنها به

شرح زیر هستند :

- پهنای باند مورد استفاده

- منابع امواج ارسالی و محل قرارگیری فرستنده‌ها و گیرنده‌ها

- مشخصات فضای قرارگیری و نصب تجهیزات شبکه‌ی بی‌سیم

- قدرت امواج

- نوع و مدل آنتن

شعاع پوشش از نظر تئوری بین ۲۹ متر (برای فضاهای بسته‌ی داخلی) و ۴۸۵ متر (برای فضاهای باز) در استاندارد

۸۰۲,۱۱b متغیر است. با این وجود این مقادیر، مقادیری متوسط هستند و در حال حاضر با توجه به گیرنده‌ها و

فرستنده‌های نسبتاً قدرت‌مندی که مورد استفاده قرار می‌گیرند، امکان استفاده از این پروتکل و گیرنده‌ها و

فرستنده‌های آن، تا چند کیلومتر هم وجود دارد که نمونه‌های عملی آن فراوان‌اند.

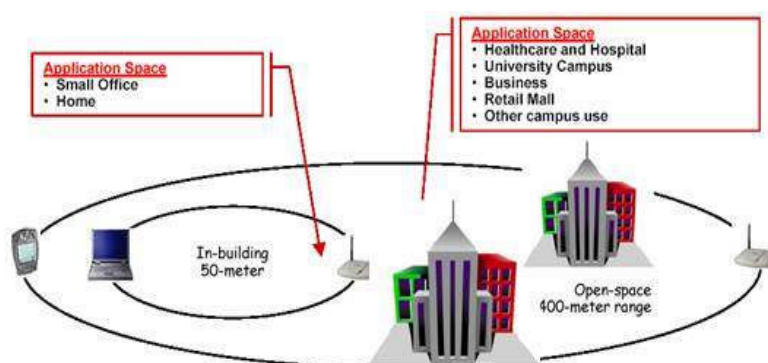
با این وجود شعاع کلی‌یی که برای استفاده از این پروتکل (۸۰۲,۱۱b) ذکر می‌شود چیزی میان ۵۰ تا ۱۰۰ متر است.

این شعاع عمل‌کرد مقداری است که برای محل‌های بسته و ساختمان‌های چند طبقه نیز معتبر بوده و می‌تواند مورد

استناد قرار گیرد.

شکل زیر مقایسه‌یی میان بردهای نمونه در کاربردهای مختلف شبکه‌های بی‌سیم مبتنی بر پروتکل ۸۰۲,۱۱b را

نشان می‌دهد :

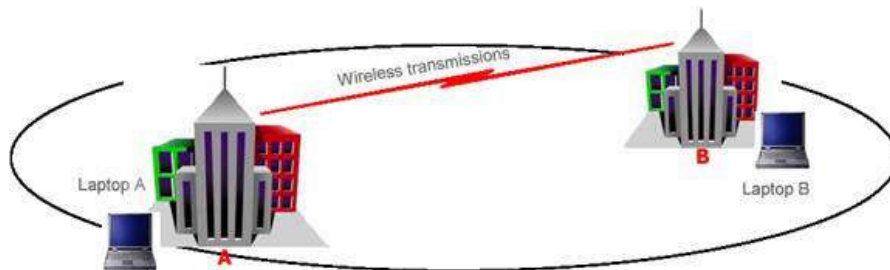

یکی از عمل کردهای نقاط دسترسی به عنوان سویچهای بیسیم، عمل اتصال میان حوزههای بیسیم است. به عبارت دیگر با استفاده از چند سویچ بیسیم می توان عمل کردی مشابه **Bridge** برای شبکههای بیسیم را به دست آورد.

اتصال میان نقاط دسترسی می تواند به صورت نقطه به نقطه، برای ایجاد اتصال میان دو زیر شبکه به یکدیگر، یا به صورت نقطه به نقطه یا بالعکس برای ایجاد اتصال میان زیر شبکههای مختلف به یکدیگر به صورت همزمان صورت گیرد.

نقاط دسترسی بی که به عنوان پل ارتباطی میان شبکههای محلی با یکدیگر استفاده می شوند از قدرت بالاتری برای ارسال داده استفاده می کنند و این به معنای شعاع پوشش بالاتر است. این سخت افزارها معمولاً برای ایجاد اتصال میان نقاط و ساختمانهایی به کار می روند که فاصله آنها از یکدیگر بین ۱ تا ۵ کیلومتر است. البته باید توجه داشت که این فاصله، فاصله بی متوسط بر اساس پروتکل **۸۰۲٫۱۱b** است. برای پروتکل های دیگری چون **۸۰۲٫۱۱a** می توان فواصل بیشتری را نیز به دست آورد.

شکل زیر نمونه ای از ارتباط نقطه به نقطه با استفاده از نقاط دسترسی مناسب را نشان می دهد :

از دیگر استفادههای نقاط دسترسی با برد بالا می توان به امکان توسعه شعاع پوشش شبکه های بیسیم اشاره کرد. به عبارت دیگر برای بالابردن سطح تحت پوشش یک شبکه بیسیم، می توان از چند نقطه دسترسی بیسیم به صورت همزمان و پشت به پشت یکدیگر استفاده کرد. به عنوان نمونه در مثال بالا می توان با استفاده از یک فرستنده دیگر در بالای هر یک از ساختمانها، سطح پوشش شبکه را تا ساختمانهای دیگر گسترش داد.

WIFI-۲

۲-۱ **Wifi** چیست؟

۲-۲ چرا **WiFi** را بکار گیریم؟

۲-۳ معماری

۲-۴ شبکه های اطلاعاتی

۲-۵ **Wifi** چگونه کار می کند؟

۲-۶ **IEEE** ۸۰۲/۱۱

۲-۷ کاربرد های **wifi**

۲-۸ دلایل رشد **wifi**

۲-۹ نقاط ضعف **wifi**

شبکه های بیسیم از دیر باز از امواج رادیویی برای انتقال سیگنالها سود می بردند در این قبیل از شبکه ها یک قطعه سخت افزاری اطلاعات را به امواج رادیویی تبدیل میکند و سپس آن ها را از طریق آنتن های موجود در شبکه ارسال می کند اما در طرف دیگر یک دریافت کننده بدون سیم مستقر است تا با دریافت سیگنال های ارسالی و تبدیل آنها به اطلاعات و رمزگشایی اطلاعات آنها را به داده های قابل فهم برای رایانه تبدیل کند. یکی از راههای ارسال داده ها در سیستم های بیسیم استفاده از تکنولوژی **wifi** می باشد که به تازگی در شبکه ها به وجود آمده است و مراحل پیشرفت خود را به تازگی آغاز نموده است.

Wifi چیست؟

wi-fi که مخفف عبارت **wireless fidelity** است، یک تکنولوژی ارتباطات بی سیم یا همون **wireless** می باشد که مزایای بسیار و معایب کمی دارد. شبکه های محلی بی سیم **WLAN** که تحت پوشش مجموعه استانداردهای **IEEE 802.11** فعال میباشند را **Wi-Fi** مینامند.

اما در حقیقت طیف گسترده تری از استانداردهای **WLAN** محسوب می شود که شامل **802.11a** و ظهور سریع استاندارد **802.11g** میشود. این استاندارد توسط اتحادیه سازگاری اترنت بی سیم (**WECA**) به ثبت رسیده است. وای فای تا حدود ۱۰۰ فوت (۳۰/۵ متر) تمام جهت ها را تحت پوشش قرار می دهد هر چند دیوارها و منابع ممکن است این محدوده را کاهش دهد. برای مکان های بزرگتر باید از تقویت کننده های سیگنال برای افزایش این محدوده استفاده کرد. مهمترین مزیت وای فای سادگی آن است. در این مدل حداکثر سرعت انتقال اطلاعات **۱۱ Mbps** است و از فرکانس رادیویی **۴/۲** گیگاهرتز استفاده می کند. برای سرعت بخشیدن به این استاندارد مدل دیگری نیز به نام **802.11b+** ایجاد شده که سرعت انتقال را تا **۲۲ mbps** افزایش می دهد. در مدل **802.11a** سرعت اطلاعات حدود **۵۴ Mbps** است و از فرکانس **۵ GHz** استفاده می شود. به طور حتم این مدل در آینده ای نه چندان دور جای **802.11b** را خواهد گرفت به زبانی ساده، سیستم **Wi-Fi** را می توان به یک جفت واکی - تاکی که شما از آن برای مکالمه با دوستان خود استفاده می کنید تشبیه نمود. این لوازم، رادیوهای کوچک

و ساده ای هستند که قادرند تا سیگنال های رادیویی را ارسال و دریافت نمایند. هنگامی که شما بوسیله آنها صحبت می کنید، میکروفون دستگاه، صدای شما را دریافت نموده و با تلفیق آن با امواج رادیویی، از طریق آنتن آنها را ارسال می کند. در طرف دیگر، دستگاه مقصد، با دریافت سیگنال ارسال شده از طرف شما توسط آنتن، آنها را آشکار سازی نموده و از طریق بلندگوی دستگاه، صدای شما را پخش خواهد کرد. توان خروجی و یا قدرت فرستنده این گونه لوازم اغلب در حدود یک چهارم وات است و با این وصف، برد آنها چیزی در حدود ۵۰ تا ۱۰۰ متر می رسد.

در تکنولوژی وای فای این امکان فراهم شده که طیف رادیویی موجود را بتوان بین تعداد زیادی و متنوعی از گیرنده ها و فرستنده ها توزیع کرد و همه آن ها نیز قابلیت در یافت سیگنال ارسالی را داشته باشند.

چرا WiFi را بکار گیریم؟

نیروی کاری امروزه که با دستیارهای شخصی دیجیتالی (PDA) ها، لپ تاپ ها و دیگر وسایل متحرک (موبایل) تجهیز شده اند، تقاضای دسترسی به شبکه شما را از هر کجا که باشند، بدون دردسر یک شبکه ثابت، می نمایند . WiFi به کار و تجارت شما اجازه میدهد که یک شبکه را سریعتر و با هزینه پایین تر و با انعطاف پذیری بیشتر نسبت به سیستم با سیم ، بکار گیرید . سودمندی WiFi نیز افزایش می یابد، از آنجائیکه کارمندان می توانند مدت زیادتری به یک شبکه متصل بوده، و قادر خواهند بود که با همکارانشان در زمان و مکانی که نیاز باشد کار نمایند .

شبکه های WiFi نسبت به شبکه های باسیم روان تر میباشند. یک شبکه دیگر بیش از این یک چیز ثابت نمی باشد، شبکه ها می توانند در یک بعداظهر ایجاد یا از هم باز شوند بجای اینکه روزها یا هفته ها نیاز به ایجاد یک شبکه کابلی ساختار یافته باشد . این شبکه ها می توانند دارای کاربردهای خانگی، اداری یا صنعتی باشند که نمونه هایی از آنها را می توان به شرح زیر نام برد:

۱- شبکه های توزیع اینترنت در مکان های عمومی مانند فرودگاه ها، مراکز تجاری و ... (Hot Spot)

۲- شبکه های محلی بی سیم در شرکت ها و ادارات با هدف انتقال اطلاعات (Data)

۳- شبکه های محلی بی سیم با هدف انتقال مکالمات صدا (VOIP)

۴- شبکه‌های محلی بی‌سیم با هدف انتقال تصویر (CCTV , Video Conference)

۵- شبکه‌های محلی بی‌سیم با هدف استفاده در سیستم‌های امنیتی (Security)

معماری شبکه‌های محلی بی‌سیم

معماری ۸۰۲،۱۱ از عناصر ساختمانی متعددی تشکیل شده است که در کنار هم، سیار بودن ایستگاه‌های کاری را پنهان از دید لایه‌های فوقانی برآورده می‌سازد. ایستگاه بی‌سیم یا به اختصار ایستگاه (STA)، بنیادی‌ترین عنصر ساختمانی در یک شبکه محلی بی‌سیم است. یک ایستگاه، دستگاهی است که بر اساس تعاریف و پروتکل‌های ۸۰۲،۱۱ (لایه‌های MAC و PHY) عمل کرده و به رسانه بی‌سیم متصل است. توجه داشته باشید که براساس تعریف کلاسیک شبکه‌های کامپیوتری، یک شبکه کامپیوتری مجموعه‌ای از کامپیوترهای مستقل و متصل است که منظور از اتصال در این تعریف، توانایی جابجایی و مبادله پیام‌ها است. ایستگاه‌های کاری بی‌سیم امروزی عمدتاً به صورت مجموعه سخت‌افزاری/نرم‌افزاری کارت‌های شبکه بی‌سیم پیاده‌سازی می‌شوند. همچنین یک ایستگاه می‌تواند یک کامپیوتر قابل حمل، کامپیوتر کفدستی و یا یک نقطه دسترسی باشد. نقطه دسترسی در واقع در حکم پلی است که ارتباط ایستگاه‌های بی‌سیم را با سیستم توزیع یا شبکه سیمی برقرار می‌سازد. کوچکترین عنصر ساختمانی شبکه‌های محلی بی‌سیم در استاندارد ۸۰۲،۱۱ مجموعه سرویس پایه یا BSS نامیده می‌شود. در واقع BSS مجموعه‌ای از ایستگاه‌های بی‌سیم است.

همبندی‌های ۸۰۲.۱۱

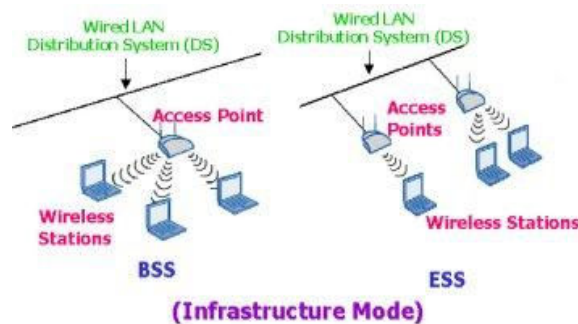
در یک تقسیم بندی کلی می‌توان دو همبندی را برای شبکه‌های محلی بی‌سیم در نظر گرفت. ساده‌ترین همبندی، فی‌البداهه (Ad Hoc) و براساس فرهنگ واژگان استاندارد ۸۰۲،۱۱ IBSS است. در این همبندی ایستگاه‌ها از طریق رسانه بی‌سیم به صورت نظیر به نظیر با یکدیگر در ارتباط هستند و برای تبادل داده (تبادل پیام) از تجهیزات یا ایستگاه واسطی استفاده نمی‌کنند. واضح است که در این همبندی به سبب محدودیت‌های فاصله هر ایستگاهی ضرورتاً نمی‌تواند با تمام ایستگاه‌های دیگر در تماس باشد. به این ترتیب شرط اتصال مستقیم در همبندی IBSS

آن است که ایستگاه‌ها در محدوده عملیاتی بی‌سیم یا همان بُرد شبکه بی‌سیم قرار داشته باشند. شکل ۱-۲ همبندی IBSS را نشان می‌دهد.

شکل ۱-۲- همبندی فی‌البداهه یا IBSS

همبندی دیگر زیرساختار است. در این همبندی عنصر خاصی موسوم به نقطه دسترسی وجود دارد. نقطه دسترسی ایستگاه‌های موجود در یک مجموعه سرویس را به سیستم توزیع متصل می‌کند. در این همبندی تمام ایستگاه‌ها با نقطه دسترسی تماس می‌گیرند و اتصال مستقیم بین ایستگاه‌ها وجود ندارد در واقع نقطه دسترسی وظیفه دارد فریم‌ها (قاب‌های داده) را بین ایستگاه‌ها توزیع و پخش کند. شکل ۲-۲ همبندی زیرساختار را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۲- همبندی زیرساختار در دو گونه BSS و ESS

در این همبندی سیستم توزیع، رسانه‌ای است که از طریق آن نقطه دسترسی (AP) با سایر نقاط دسترسی در تماس است و از طریق آن می‌تواند فریم‌ها را به سایر ایستگاه‌ها ارسال نماید. از سوی دیگر می‌تواند بسته‌ها را در اختیار ایستگاه‌های متصل به شبکه سیمی نیز قرار دهد. در استاندارد ۸۰۲٫۱۱ توصیف ویژه‌ای برای سیستم توزیع ارائه نشده است، لذا محدودیتی برای پیاده سازی سیستم توزیع وجود ندارد، در واقع این استاندارد تنها خدماتی را معین

می‌کند که سیستم توزیع می‌بایست ارائه نماید. بنابراین سیستم توزیع می‌تواند یک شبکه ۸۰۲,۳ معمولی و یا دستگاه خاصی باشد که سرویس توزیع مورد نظر را فراهم می‌کند.

استاندارد ۸۰۲,۱۱ با استفاده از همبندی خاصی محدوده عملیاتی شبکه را گسترش می‌دهد. این همبندی به شکل مجموعه سرویس گسترش یافته (ESS) بر پا می‌شود. در این روش یک مجموعه گسترده و متشکل از چندین BSS یا مجموعه سرویس پایه از طریق نقاط دسترسی با یکدیگر در تماس هستند و به این ترتیب ترافیک داده بین مجموعه‌های سرویس پایه مبادله شده و انتقال پیام‌ها شکل می‌گیرد. در این همبندی ایستگاه‌ها می‌توانند در محدوده عملیاتی بزرگ‌تری گردش نمایند. ارتباط بین نقاط دسترسی از طریق سیستم توزیع فراهم می‌شود. در واقع سیستم توزیع ستون فقرات شبکه‌های محلی بی‌سیم است و می‌تواند با استفاده از فناوری بی‌سیم یا شبکه‌های سیمی شکل گیرد. سیستم توزیع در هر نقطه دسترسی به عنوان یک لایه عملیاتی ساده است که وظیفه آن تعیین گیرنده پیام و انتقال فریم به مقصدش می‌باشد. نکته قابل توجه در این همبندی آن است که تجهیزات شبکه خارج از حوزه ESS تمام ایستگاه‌های سیار داخل ESS را صرفنظر از پویایی و تحرکشان به صورت یک شبکه منفرد در سطح لایه MAC تلقی می‌کند. به این ترتیب پروتکل‌های رایج شبکه‌های کامپیوتری کوچکترین تأثیری از سیار بودن ایستگاه‌ها و رسانه بی‌سیم نمی‌پذیرند. جدول ۱-۲ همبندی‌های رایج در شبکه‌های بی‌سیم مبتنی بر ۸۰۲,۱۱ را به اختصار جمع بندی می‌کند.

۸۰۲,۱۱ Topologies		
Independent Basic Service Set (IBSS) ("Ad Hoc" or "Peer to Peer")	Infrastructure	
	Basic Service Set (BSS)	Extended Service Set (ESS)

جدول ۱-۲- همبندی‌های رایج در استاندارد ۸۰۲,۱۱

خدمات ایستگاهی

بر اساس این استاندارد خدمات خاصی در ایستگاه‌های کاری پیاده‌سازی می‌شوند. در حقیقت تمام ایستگاه‌های کاری موجود در یک شبکه محلی مبتنی بر ۸۰۲,۱۱ و نیز نقاط دسترسی موظف هستند که خدمات ایستگاهی را فراهم نمایند. با توجه به اینکه امنیت فیزیکی به منظور جلوگیری از دسترسی غیر مجاز بر خلاف شبکه‌های سیمی، در شبکه‌های بی‌سیم قابل اعمال نیست استاندارد ۸۰۲,۱۱ خدمات هویت سنجی را به منظور کنترل دسترسی به شبکه تعریف می‌نماید. سرویس هویت سنجی به ایستگاه کاری امکان می‌دهد که ایستگاه دیگری را شناسایی نماید. قبل از اثبات هویت ایستگاه کاری، آن ایستگاه مجاز نیست که از شبکه بی‌سیم برای تبادل داده استفاده نماید. در یک تقسیم بندی کلی ۸۰۲,۱۱ دو گونه خدمت هویت سنجی را تعریف می‌کند:

- Open System Authentication

- Shared Key Authentication

روش اول، متد پیش فرض است و یک فرآیند دو مرحله‌ای است. در ابتدا ایستگاهی که می‌خواهد توسط ایستگاه دیگر شناسایی و هویت سنجی شود یک فریم مدیریتی هویت سنجی شامل شناسه ایستگاه فرستنده، ارسال می‌کند. ایستگاه گیرنده نیز فریمی در پاسخ می‌فرستد که آیا فرستنده را می‌شناسد یا خیر. روش دوم کمی پیچیده‌تر است و فرض می‌کند که هر ایستگاه از طریق یک کانال مستقل و امن، یک کلید مشترک سری دریافت کرده است. ایستگاه‌های کاری با استفاده از این کلید مشترک و با بهره‌گیری از پروتکلی موسوم به WEP اقدام به هویت سنجی یکدیگر می‌نمایند. یکی دیگر از خدمات ایستگاهی خاتمه ارتباط یا خاتمه هویت سنجی است. با استفاده از این خدمت، دسترسی ایستگاهی که سابقاً مجاز به استفاده از شبکه بوده است، قطع می‌گردد.

در یک شبکه بی‌سیم، تمام ایستگاه‌های کاری و سایر تجهیزات قادر هستند ترافیک داده‌ای را "بشنوند" - در واقع ترافیک در بستر امواج مبادله می‌شود که توسط تمام ایستگاه‌های کاری قابل دریافت است. این ویژگی سطح امنیتی یک ارتباط بی‌سیم را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به همین دلیل در استاندارد ۸۰۲,۱۱ پروتکلی موسوم به WEP تعبیه شده است که بر روی تمام فریم‌های داده و برخی فریم‌های مدیریتی و هویت سنجی اعمال می‌شود. این استاندارد در پی آن است تا با استفاده از این الگوریتم سطح اختفاء و پوشش را معادل با شبکه‌های سیمی نماید.

خدمات توزیع

خدمات توزیع عملکرد لازم در همبندی‌های مبتنی بر سیستم توزیع را مهیا می‌سازد. معمولاً خدمات توزیع توسط نقطه دسترسی فراهم می‌شوند. خدمات توزیع در این استاندارد عبارتند از:

- پیوستن به شبکه - خروج از شبکه بی‌سیم - پیوستن مجدد - توزیع - مجتمع سازی

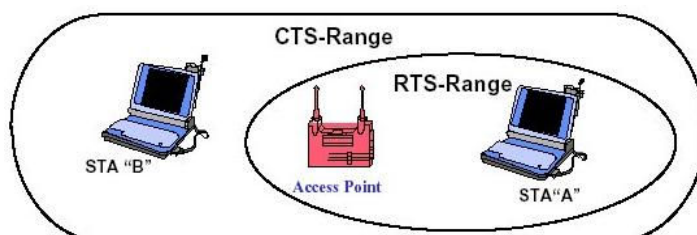
سرویس اول یک ارتباط منطقی میان ایستگاه سیار و نقطه دسترسی فراهم می‌کند. هر ایستگاه کاری قبل از ارسال داده می‌بایست با یک نقطه دسترسی بر روی سیستم میزبان مرتبط گردد. این عضویت، به سیستم توزیع امکان می‌دهد که فریم‌های ارسال شده به سمت ایستگاه سیار را به درستی در اختیارش قرار دهد. خروج از شبکه بی‌سیم هنگامی بکار می‌رود که بخواهیم اجباراً ارتباط ایستگاه سیار را از نقطه دسترسی قطع کنیم و یا هنگامی که ایستگاه سیار بخواهد خاتمه نیازش به نقطه دسترسی را اعلام کند. سرویس پیوستن مجدد هنگامی مورد نیاز است که ایستگاه سیار بخواهد با نقطه دسترسی دیگری تماس بگیرد. این سرویس مشابه "پیوستن به شبکه بی‌سیم" است با این تفاوت که در این سرویس ایستگاه سیار نقطه دسترسی قبلی خود را به نقطه دسترسی جدیدی اعلام می‌کند که قصد دارد به آن متصل شود. پیوستن مجدد با توجه به تحرک و سیار بودن ایستگاه کاری امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. این اطلاع، (اعلام نقطه دسترسی قبلی) به نقطه دسترسی جدید کمک می‌کند که با نقطه دسترسی قبلی تماس گرفته و فریم‌های بافر شده احتمالی را دریافت کند که به مقصد این ایستگاه سیار فرستاده شده‌اند. با استفاده از سرویس توزیع فریم‌های لایه MAC به مقصد مورد نظرشان می‌رسند. مجتمع سازی سرویسی است که شبکه محلی بی‌سیم را به سایر شبکه‌های محلی و یا یک یا چند شبکه محلی بی‌سیم دیگر متصل می‌کند. سرویس مجتمع سازی فریم‌های ۸۰۲,۱۱ را به فریم‌هایی ترجمه می‌کند که بتوانند در سایر شبکه‌ها (به عنوان مثال ۸۰۲,۳) جاری شوند. این عمل ترجمه دو طرفه است بدان معنی که فریم‌های سایر شبکه‌ها نیز به فریم‌های ۸۰۲,۱۱ ترجمه شده و از طریق امواج در اختیار ایستگاه‌های کاری سیار قرار می‌گیرند.

دسترسی به رسانه

روش دسترسی به رسانه در این استاندارد **CSMA/CA** است که تاحدودی به روش دسترسی **CSMA/CD** شباهت دارد. در این روش ایستگاه‌های کاری قبل از ارسال داده کانال رادیویی را کنترل می‌کنند و در صورتی که کانال آزاد باشد اقدام به ارسال می‌کنند. در صورتی که کانال رادیویی اشغال باشد با استفاده از الگوریتم خاصی به اندازه یک زمان تصادفی صبر کرده و مجدداً اقدام به کنترل کانال رادیویی می‌کنند. در روش **CSMA/CA** ایستگاه فرستنده ابتدا کانال فرکانسی را کنترل کرده و در صورتی که رسانه به مدت خاصی موسوم به **DIFS** آزاد باشد اقدام به ارسال می‌کند. گیرنده فیلد کنترلی فریم یا همان **CRC** را چک می‌کند و سپس یک فریم تصدیق می‌فرستد. دریافت تصدیق به این معنی است که تصادمی بروز نکرده است. در صورتی که فرستنده این تصدیق را دریافت نکند، مجدداً فریم را ارسال می‌کند. این عمل تا زمانی ادامه می‌یابد که فریم تصدیق ارسالی از گیرنده توسط فرستنده دریافت شود یا تکرار ارسال فریم‌ها به تعداد آستان‌های مشخصی برسد که پس از آن فرستنده فریم را دور می‌اندازد.

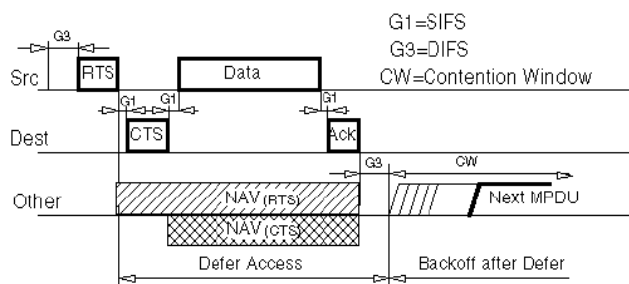
در شبکه‌های بی‌سیم بر خلاف اترنت امکان شناسایی و آشکار سازی تصادم به دو علت وجود ندارد:

۱. پیاده سازی مکانیزم آشکار سازی تصادم به روش ارسال رادیویی دوطرفه نیاز دارد که با استفاده از آن ایستگاه سیار بتواند در حین ارسال، سیگنال را دریافت کند که این امر باعث افزایش قابل توجه هزینه می‌شود.
۲. در یک شبکه بی‌سیم، بر خلاف شبکه‌های سیمی، نمی‌توان فرض کرد که تمام ایستگاه‌های سیار امواج یکدیگر را دریافت می‌کنند. در واقع در محیط بی‌سیم حالتی قابل تصور است که به آنها نقاط پنهان می‌گوییم. در شکل زیر ایستگاه‌های کاری "A" و "B" هر دو در محدوده تحت پوشش نقطه دسترسی هستند ولی در محدوده یکدیگر قرار ندارند.

شکل ۲-۳- روزنه‌های پنهان

برای غلبه بر این مشکل، استاندارد ۸۰۲٫۱۱ از تکنیکی موسوم به اجتناب/تصادم و مکانیزم تصدیق استفاده می‌کند. همچنین با توجه به احتمال بروز روزه‌های پنهان و نیز به منظور کاهش احتمال تصادم در این استاندارد از روشی موسوم به شنود مجازی رسانه یا VCS استفاده می‌شود. در این روش ایستگاه فرستنده ابتدا یک بسته کنترلی موسوم به تقاضای ارسال حاوی نشانی فرستنده، نشانی گیرنده، و زمان مورد نیاز برای اشغال کانال رادیویی را می‌فرستد. هنگامی که گیرنده این فریم را دریافت می‌کند، رسانه را کنترل می‌کند و در صورتی که رسانه آزاد باشد فریم کنترلی CTS را به نشانی فرستنده ارسال می‌کند. تمام ایستگاه‌هایی که فریم‌های کنترلی RTS/CTS را دریافت می‌کنند وضعیت کنترل رسانه خود موسوم به شاخص NAV را تنظیم می‌کنند. در صورتی که سایر ایستگاه‌ها بخواهند فریمی را ارسال کنند علاوه بر کنترل فیزیکی رسانه (کانال رادیویی) به پارامتر NAV خود مراجعه می‌کنند که مرتباً به صورت پویا تغییر می‌کند. به این ترتیب مشکل روزه‌های پنهان حل شده و تصادم‌ها نیز به حداقل مقدار می‌رسند. شکل ۲-۴ زمان‌بندی RTS/CTS و وضعیت سایر ایستگاه‌ها را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۴- زمان‌بندی RTS/CTS

لایه فیزیکی

در این استاندارد لایه فیزیکی سه عملکرد مشخص را انجام می‌دهد. اول آنکه رابطی برای تبادل فریم‌های لایه MAC جهت ارسال و دریافت داده‌ها فراهم می‌کند. دوم اینکه با استفاده از روش‌های تسهیم فریم‌های داده را ارسال می‌کند و در نهایت وضعیت رسانه (کانال رادیویی) را در اختیار لایه بالاتر (MAC) قرار می‌دهد.

سه تکنیک رادیویی مورد استفاده در لایه فیزیکی این استاندارد به شرح زیر می‌باشند:

- ❖ استفاده از تکنیک رادیویی DSSS
- ❖ استفاده از تکنیک رادیویی FHSS
- ❖ استفاده از امواج رادیویی مادون قرمز

در این استاندارد لایه فیزیکی می‌تواند از امواج مادون قرمز نیز استفاده کند. در روش ارسال با استفاده از امواج مادون قرمز، اطلاعات باینری با نرخ ۱ یا ۲ مگابیت در ثانیه و به ترتیب با استفاده از مدولاسیون ۱۶-PPM و ۴-PPM مبادله می‌شوند.

ویژگی‌های سیگنال‌های طیف گسترده

عبارت طیف گسترده به هر تکنیکی اطلاق می‌شود که با استفاده از آن پهنای باند سیگنال ارسالی بسیار بزرگ‌تر از پهنای باند سیگنال اطلاعات باشد. یکی از سوالات مهمی که با در نظر گرفتن این تکنیک مطرح می‌شود آن است که با توجه به نیاز روز افزون به پهنای باند و اهمیت آن به عنوان یک منبع با ارزش، چه دلیلی برای گسترش طیف سیگنال و مصرف پهنای باند بیشتر وجود دارد. پاسخ به این سوال در ویژگی‌های جالب توجه سیگنال‌های طیف گسترده نهفته است. این ویژگی‌های عبارتند از:

- پایین بودن توان چگالی طیف به طوری که سیگنال اطلاعات برای شنود غیر مجاز و نیز در مقایسه با سایر امواج به شکل اعوجاج و پارازیت به نظر می‌رسد.

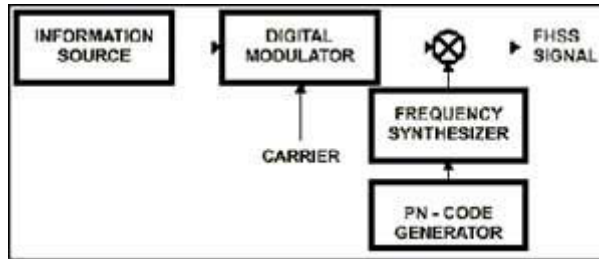
- ❖ مصونیت بالا در مقابل پارازیت و تداخل
- ❖ رسایی با تفکیک پذیری و دقت بالا
- ❖ امکان استفاده در CDMA

مزایای فوق کمیسیون FCC را بر آن داشت که در سال ۱۹۸۵ مجوز استفاده از این سیگنال‌ها را با محدودیت حداکثر توان یک وات در محدوده ISM صادر نماید.

سیگنال‌های طیف گسترده با جهش فرکانسی

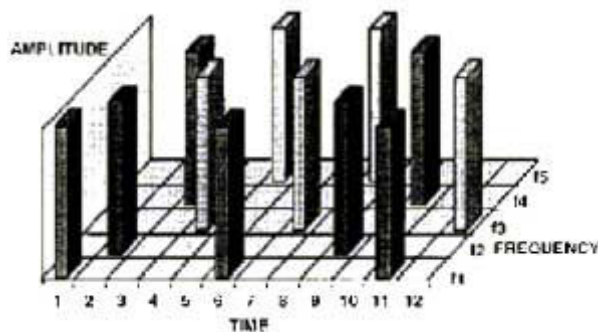
در یک سیستم مبتنی بر جهش فرکانسی، فرکانس سیگنال حامل به شکلی شبه تصادفی و تحت کنترل یک ترکیب کننده تغییر می‌کند. شکل ۵-۲ این تکنیک را در قالب یک نمودار نشان می‌دهد.

PN-CODE= Pseudonoise code

شکل ۵-۲ - تکنیک FHSS

در این شکل سیگنال اطلاعات با استفاده از یک تسهیم کننده دیجیتال و با استفاده از روش تسهیم FSK تلفیق می‌شود. فرکانس سیگنال حامل نیز به شکل شبه تصادفی از محدوده فرکانسی بزرگ‌تری در مقایسه با سیگنال اطلاعات انتخاب می‌شود. با توجه به اینکه فرکانس‌های pn-code با استفاده از یک ثابت انتقالی همراه با پس‌خور ساخته می‌شوند، لذا دنباله فرکانسی تولید شده توسط آن کاملاً تصادفی نیست و به همین خاطر به این دنباله، شبه تصادفی می‌گوییم.

شکل ۶-۲ - تغییر فرکانس سیگنال تسهیم شده به شکل شبه تصادفی

بر اساسی مقررات FCC و سازمان‌های قانون گذاری، حداکثر زمان توقف در هر کانال فرکانسی ۴۰۰ میلی ثانیه است که برابر با حداقل ۲,۵ جهش فرکانسی در هر ثانیه خواهد بود. در استاندارد ۸۰۲,۱۱ حداقل فرکانس جهش در آمریکای شمالی و اروپا ۶ مگاهرتز و در ژاپن ۵ مگاهرتز می‌باشد.

سیگنال‌های طیف گسترده با توالی مستقیم

اصل حاکم بر توالی مستقیم، پخش یک سیگنال بر روی یک باند فرکانسی بزرگتر از طریق تسهیم آن با یک امضاء یا کُد به گونه‌ای است که نویز و تداخل را به حداقل برساند. برای پخش کردن سیگنال هر بیت واحد با یک کُد تسهیم می‌شود. در گیرنده نیز سیگنال اولیه با استفاده از همان کد بازسازی می‌گردد. در استاندارد ۸۰۲,۱۱ روش مدولاسیون مورد استفاده در سیستم‌های DSSS روش تسهیم DPSK است. در این روش سیگنال اطلاعات به شکل تفاضلی تسهیم می‌شود. در نتیجه نیازی به فاز مرجع برای بازسازی سیگنال وجود ندارد.

از آنجا که در استاندارد ۸۰۲,۱۱ و سیستم DSSS از روش تسهیم DPSK استفاده می‌شود، داده‌های خام به صورت تفاضلی تسهیم شده و ارسال می‌شوند و در گیرنده نیز یک آشکار ساز تفاضلی سیگنال‌های داده را دریافت می‌کند. در نتیجه نیازی به فاز مرجع برای بازسازی سیگنال وجود ندارد. در روش تسهیم PSK فاز سیگنال حامل با توجه به الگوی بیتی سیگنال‌های داده تغییر می‌کند. به عنوان مثال در تکنیک QPSK دامنه سیگنال حامل ثابت است ولی فاز آن با توجه به بیت‌های داده تغییر می‌کند. جدول زیر ایده مدولاسیون فاز را نشان می‌دهد.

Symbols	Bits	Phase Modulation
۱	۰۰	$A \sin(\omega t + \theta_1)$
۲	۰۱	$A \sin(\omega t + \theta_2)$
۳	۱۰	$A \sin(\omega t + \theta_3)$
۴	۱۱	$A \sin(\omega t + \theta_4)$

جدول ۲-۲- مدولاسیون فاز

در الگوی مدولاسیون QPSK چهار فاز مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرند و چهار نماد را پدید می‌آورند. واضح است که در این روش تسهیم، دامنه سیگنال ثابت است. در روش تسهیم تفاضلی سیگنال اطلاعات با توجه به میزان اختلاف فاز و نه مقدار مطلق فاز تسهیم و مخابره می‌شوند. به عنوان مثال در روش $\pi/4$ -DQPSK چهار مقدار تغییر فاز $3\pi/4$ ، $\pi/4$ ، $-\pi/4$ و $-\pi/4$ است. با توجه به اینکه در روش فوق چهار تغییر فاز به کار رفته است لذا هر نماد می‌تواند دو بیت را کدگذاری نماید.

اختلاف فاز	بیت‌های زوج	بیت‌های فرد
$-\pi/4$	۱	۱
$3\pi/4$	۱	۰
$\pi/4$	۰	۰
$-\pi/4$	۰	۱

جدول ۲-۳- مدولاسیون تفاضلی

در روش تسهیم طیف گسترده با توالی مستقیم مشابه تکنیک FH از یک کد شبه تصادفی برای پخش و گسترش سیگنال استفاده می‌شود. عبارت توالی مستقیم از آنجا به این روش اطلاق شده است که در آن سیگنال اطلاعات مستقیماً توسط یک دنباله از کدهای شبه تصادفی تسهیم می‌شود. در این تکنیک نرخ بیتی شبه کد تصادفی، نرخ تراشه نامیده می‌شود. در استاندارد ۸۰۲،۱۱ از کدی موسوم به کد بارکر برای تولید کدها تراشه سیستم DSSS استفاده می‌شود. مهم‌ترین ویژگی کدهای بارکر خاصیت غیر تناوبی و غیر تکراری آن است که به واسطه آن یک فیلتر تطبیقی دیجیتال قادر است به راحتی محل کد بارکر را در یک دنباله بیتی شناسایی کند.

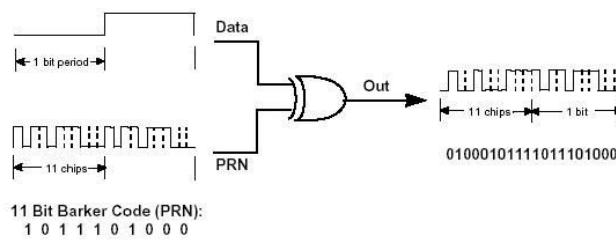
جدول زیر فهرست کامل کدهای بارکر را نشان می‌دهد. همانگونه که در این جدول مشاهده می‌شود کدهای بارکر از ۸ دنباله تشکیل شده است. در تکنیک DSSS که در استاندارد ۸۰۲،۱۱ مورد استفاده قرار می‌گیرد، از کد بارکر با

طول ۱۱ ($N=11$) استفاده می‌شود. این کد به ازاء یک نماد، شش مرتبه تغییر فاز می‌دهد و این بدان معنی است که سیگنال حامل نیز به ازاء هر نماد ۶ مرتبه تغییر فاز خواهد داد.

CODE LENGTH (N)	BARKER SEQUENCE
1	+
2	++ or +-
3	++-
4	+++ - or +-+
5	+++++
7	+++--+-
11	++++-+---+
13	+++++--++-+-+

جدول ۲-۴- کدهای بارکر

لازم به یادآوری است که کاهش پیچیدگی سیستم ناشی از تکنیک تسهیم تفاضلی DPSK به قیمت افزایش نرخ خطای بی‌تی به ازاء یک نرخ سیگنال به نویز ثابت و مشخص است.

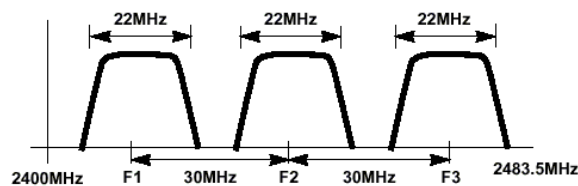

شکل ۲-۷- مدار مدولاسیون با استفاده از کدهای بارکر

شکل ۲-۷ مدل منطقی مدولاسیون و پخش سیگنال اطلاعات با استفاده از کدهای بارکر را نشان می‌دهد.

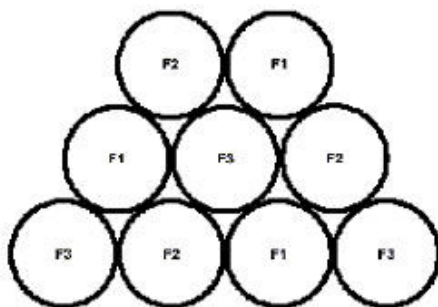
استفاده مجدد از فرکانس

یکی از نکات مهم در طراحی شبکه‌های بی‌سیم، طراحی شبکه سلولی به گونه‌ای است که تداخل فرکانسی را تا جای ممکن کاهش دهد. شکل ۲-۸ سه کانال DSSS در محدوده فرکانسی ISM را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۸- سه کانال فرکانسی F_1, F_2, F_3

شکل ۲-۹ مفهوم استفاده مجدد از فرکانس با استفاده از شبکه‌های مجاور فرکانسی را نشان می‌دهد. در این شکل مشاهده می‌شود که با استفاده از یک طراحی شبکه سلولی خاص، تنها با استفاده از سه فرکانس متمایز F_1, F_2, F_3 امکان استفاده مجدد از فرکانس فراهم شده است.

شکل ۲-۹- طراحی شبکه سلولی

در این طراحی به هریک از سلول‌های همسایه یک کانال متفاوت اختصاص داده شده است و به این ترتیب تداخل فرکانسی بین سلول‌های همسایه به حداقل رسیده است. این تکنیک همان مفهومی است که در شبکه تلفنی سلولی یا شبکه تلفن همراه به کار می‌رود. نکته‌جالب دیگر آن است که این شبکه سلولی به راحتی قابل گسترش است. خوانندگان علاقمند می‌توانند دایره‌های جدید را در چهار جهت شبکه سلولی شکل فوق با فرکانس‌های متمایز F_1, F_2, F_3 ترسیم و گسترش دهند.

آنتن‌ها

در یکی تقسیم بندی کلی آنتن‌های مورد استفاده در استاندارد ۸۰۲،۱۱ IEEE به دو دسته: تمام جهت و نقطه به نقطه تقسیم می‌شوند. واضح است که آنتن‌های تمام جهته با توجه به آنکه نیازی به تنظیم ندارند، راحت‌تر مورد استفاده قرار می‌گیرند. این آنتن‌ها در اغلب کارت‌های شبکه (کارت‌های دسترسی) و نیز نقاط دسترسی یا ایستگاه‌های پایه بکار می‌روند.

این آنتن‌ها در فواصل کوتاه قابل استفاده هستند و برای بهره‌گیری در فواصل طولانی‌تر به تقویت‌کننده‌های خارجی نیاز دارند که البته در بسیاری موارد استفاده از این تقویت‌کننده‌های خارجی میسر و یا قانونی نیست. از سوی دیگر آنتن‌های نقطه به نقطه یا خطی در کاربردهای خارجی استفاده می‌شوند و به تنظیم دقیق نیاز دارند.

محدوده عملیاتی رایج در آنتن‌های تمام جهته ۴۵ متر و محدوده عملیاتی آنتنهای نقطه به نقطه و توان بالا در حدود ۴۰ کیلومتر است. در کاربردهایی که استفاده از تقویت کننده بلا مانع است، این محدوده عملیاتی به شکل قابل توجهی افزایش یافته و تنها توسط خط دید (مسیر دید) محدود می‌شود. از جمله عوامل مهمی که محدوده عملیاتی تجهیزات مبتنی بر IEEE ۸۰۲,۱۱ را تحت تأثیر قرار می‌دهد محل نصب نقاط دسترسی یا ایستگاه پایه و نیز تداخل رادیویی است. همانگونه که پیشتر گفته شد، تجهیزات مبتنی بر این استاندارد سعی می‌کنند که با بالاترین نرخ ارسال داده کار کنند و در صورت نیاز به سرعت‌های پایین‌تر برگردند.

نتیجه:

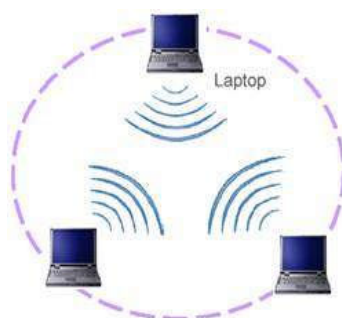
استاندارد ۸۰۲,۱۱b به تجهیزات اجازه می‌دهد که به دو روش ارتباط در شبکه برقرار شود. این دو روش عبارت‌اند از برقراری ارتباط به صورت نقطه به نقطه - همانگونه در شبکه‌های Ad hoc به کار می‌رود- و اتصال به شبکه از طریق نقاط تماس یا دسترسی (AP=Access Point).

معماری معمول در شبکه‌های محلی بی‌سیم بر مبنای استفاده از AP است. با نصب یک AP، عملاً مرزهای یک سلول مشخص می‌شود و با روش‌هایی می‌توان یک سخت‌افزار مجهز به امکان ارتباط بر اساس استاندارد ۸۰۲,۱۱b را میان سلول‌های مختلف حرکت داد. گستره‌یی که یک AP پوشش می‌دهد را BSS(Basic Service Set) می‌نامند. مجموعه‌ی تمامی سلول‌های یک ساختار کلی شبکه، که ترکیبی از BSSهای شبکه است، را ESS(Extended Service Set) می‌نامند. با استفاده از ESS می‌توان گستره‌ی وسیع‌تری را تحت پوشش شبکه‌ی محلی بی‌سیم درآورد.

در سمت هریک از سخت‌افزارها که معمولاً مخدوم هستند، کارت شبکه‌یی مجهز به یک مودم بی‌سیم قرار دارد که با AP ارتباط را برقرار می‌کند. AP علاوه بر ارتباط با چند کارت شبکه‌ی بی‌سیم، به بستر پرسرعت‌تر شبکه‌ی سیمی مجموعه نیز متصل است و از این طریق ارتباط میان مخدوم‌های مجهز به کارت شبکه‌ی بی‌سیم و شبکه‌ی اصلی برقرار می‌شود.

همان‌گونه که گفته شد، اغلب شبکه‌های محلی بی‌سیم بر اساس ساختار فوق، که به نوع **Infrastructure** نیز موسوم است، پیاده‌سازی می‌شوند. با این وجود نوع دیگری از شبکه‌های محلی بی‌سیم نیز وجود دارند که از همان منطقی نقطه‌به‌نقطه استفاده می‌کنند. در این شبکه‌ها که عموماً **Ad hoc** نامیده می‌شوند یک نقطه‌ی مرکزی برای دسترسی وجود ندارد و سخت‌افزارهای همراه – مانند کامپیوترهای کیفی و جیبی یا گوشی‌های موبایل – با ورود به محدوده‌ی تحت پوشش این شبکه، به دیگر تجهیزات مشابه متصل می‌گردند. این شبکه‌ها به بستر شبکه‌ی سیمی متصل نیستند و به همین منظور **IBSS (Independent Basic Service Set)** نیز خوانده می‌شوند. شکل

زیر شمایی ساده از یک شبکه‌ی **Ad hoc** را نشان می‌دهد :

شبکه‌های **Ad hoc** از سویی مشابه شبکه‌های محلی درون دفتر کار هستند که در آنها نیازی به تعریف و پیکربندی یک سیستم رایانه‌یی به عنوان خادم وجود ندارد. در این صورت تمامی تجهیزات متصل به این شبکه می‌توانند پرونده‌های مورد نظر خود را با دیگر گره‌ها به اشتراک بگذارند

شبکه‌های اطلاعاتی

یک مدل مناسب برای تجزیه و تحلیل یک شبکه اطلاعاتی، مدل

OSI (Open System Interconnection) تشکیل شده از ۷ لایه است که کنترل شبکه را به عهده دارند.

Physical Layer (۱)

Data Link Layer(۲)

Network Layer(۳)

Transport Layer(۴)

Session Layer(۵)

Presentation Layer(۶)

Application Layer(۷)

۱۱ . ۸۰۲ (لایه های)

استاندارد IEEE ۸۰۲,۱۱ در June ۱۹۹۷ برای WLAN ها منتشر شد. در این استاندارد فقط درباره ی دو لایه ی PHY و MAC صحبت شده است.

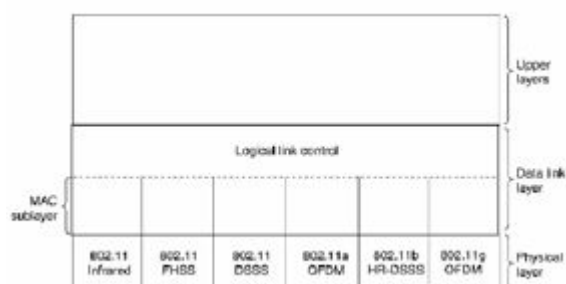

Fig ۱. ۸۰۲,۱۱ Protocol Stack

لایه اول: **Physical Layer**. این لایه مستقیماً در رابطه با ارسال و دریافت سیگنال و تکنیک ها و سخت افزار لازم برای این کار است (مثلاً فیبر نوری در شبکه های مخابراتی نوری یا کابل مسی در شبکه تلفن).

لایه دوم: **Data Link Layer**. مسئولیت اصلی این لایه مدیریت و کنترل بسته های اطلاعاتی (packets) است. مفاهیمی مانند کنترل خطا و پروتکل ها به این لایه مربوط است. این لایه خود از دو زیر لایه (sub layer) **(MAC) Medium Access Control layer**، که کنترل اجازه دسترسی (Access) به اطلاعات

و زیر لایه Logical Link Control، که وظیفه همزمان ارسال شدن اطلاعات و کنترل خطا (error checking) و پنهان کردن تفاوت‌های استانداردهای مختلف از لایه های بالاتر شبکه را به عهده دارد.

محدوده فرکانسی ارسال دیتا در باند آزاد ۲,۴ GHz ISM (Industrial Scientific and Medical) و نرخ ارسال بین ۱ تا ۲ Mbps است.

۸۰۲,۱۱ از دو مکانیزم متفاوت ارسال رادیویی در لایه PHY خود استفاده می کند. روش های DSSS (Direct Sequence Spread Spectrum) و FHSS (Frequency Hopped Spread Spectrum) و یک مکانیزم ارسال بوسیله مادون قرمز. اما چون در روش مادون قرمز پهنای باند کوچک است از این روش کمتر استفاده می شود.

در دو روش اول ، سیگنال مورد نظر ارسال به طوری تغییر شکل داده می شود که در حالیکه انرژی کل سیگنال ثابت است، محدوده فرکانسی بیشتری را اشغال می کند تا از اطمینان ارسال بیشتری برخوردار باشد.

در لایه MAC ۸۰۲,۱۱ دو حالت برای ارتباطات درون شبکه تعریف می شود:

۱) DCF (Distributed Coordination Function)

۲) PCF (Point Coordination Function)

DCF که استاندارد موظف است آن را پشتیبانی کند، تا قابلیت‌های Ethernet را داشته باشد، وقتی است که Station ها بتوانند با یکدیگر به طور بی واسطه ارتباط داشته باشند. حالت دیگر یعنی PCF وقتی است که همه Station ها به واسطه یک base Station با هم مرتبط هستند. در این مد، چون همه چیز با واسطه است، base Station می تواند به Station ها نوبت برای ارسال اطلاعات خود دهد و بدین صورت مشکلی پیش نمی آید. ولی در DCF چنین امکانی وجود ندارد و برای جلوگیری از برخورد اطلاعات فرستاده شده باید فکر دیگری کرد. طبیعی است که در شبکه سیار موانع و مسائلی که باید حل شود به مراتب پیچیده تر از Ethernet است که در آن یک محیط پایدار برای تبادل اطلاعات وجود دارد می باشند. برای مثال در Ethernet هر

Station به سادگی می تواند هر Station را ببیند، ولی در شبکه های سیار مشکل Range محدود فرستنده های رادیویی وجود دارد و لزوما همه Station ها نمی توانند از فعالیتهای هم باخبر باشند. روشی که بدین منظور استفاده می شود (CSMA/CA(Carrier Sense Multiple Access with Collision Avoidance) است.

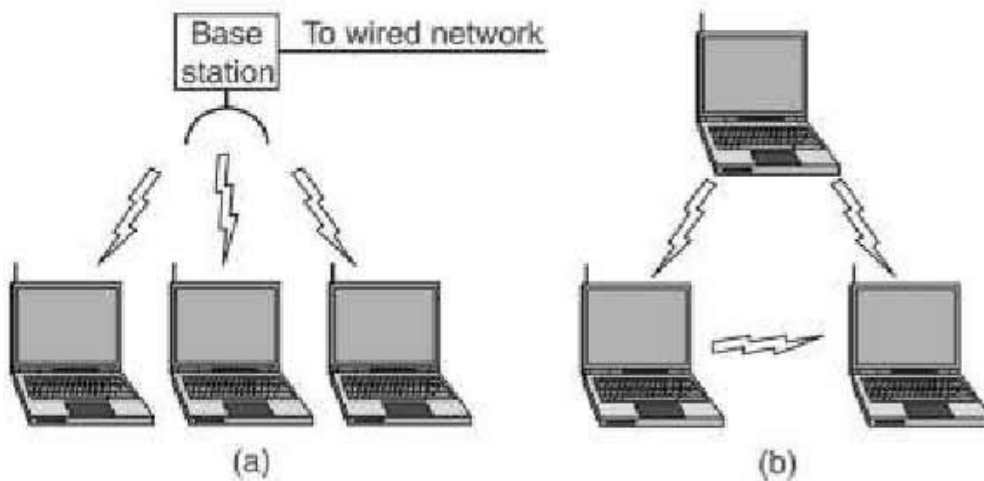

Fig ۱. DCF & PCF operation: a) PCF b)DCF

با دو روش Authentication و Encryption امنیت رد و بدل اطلاعات را بالا می برد. authentication یعنی دادن اجازه ارسال و دریافت اطلاعات به وسیله یک Station به Station های دیگر. این در صورتی است که Station ها دو به دو با هم مرتبط باشند. اصطلاحا به این روش ارتباط Station ها IBSS (Independent Basic Service Set) گفته می شود. اگر Station ها از طریق یک Access Point با هم در ارتباط باشند یک Set Infrastructure Basic Service تشکیل می شود. با ارتباط چند BSS Infrastructure به هم از طریق یک Distribution System (که معمولا یک شبکه wired مثل Ethernet LAN است.) یک شبکه گسترده تر به نام ESS (Extended Service Set) به وجود می آید.

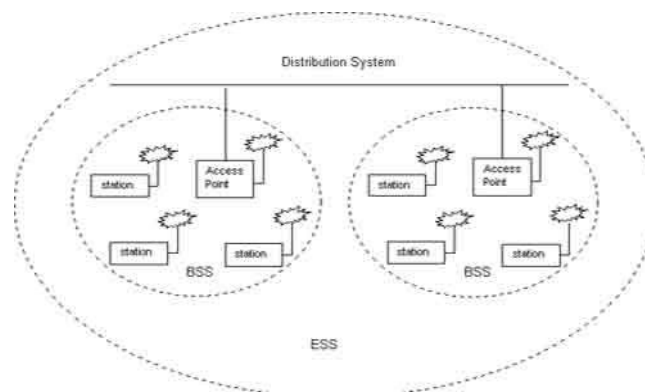

Fig۱. Extended Service Set (ESS)

Wifi چگونه کار می کند؟

فناوری wifi یا ۸۰۲,۱۱ بسیار شبیه به گوشی تلفن دیجیتال بیسیم کار می کند. میکروفون موجود در گوشی صدای شما را می گیرد و پردازنده درونی این گوشی این صدا را به یک سیگنال دیجیتال تبدیل می کند که سپس به دستگاه پایه انتقال می یابد. دستگاه پایه به نوبه خود داده هایی که از خط تلفن می آید می گیرد و یک تبدیل مشابه انجام می دهد و سیگنال حاصل را به گوشی می فرستد. این ارتباط دو طرفه پیوسته تا حدودی به ملیات یک شبکه بیسیم شباهت دارد. یک دستگاه wap (نقطه دست بی سیم) یا دستگاه مسیر یابی بی سیم را می توانید همان دستگاه پایه گوشی تلفن و کارتهای شبکه بیسیم را خود گوشی در نظر بگیرید. wap یا مسیر یاب رابط با سیم به یک شبکه باسیم موجود یا به یک مودم باند عریض است و با استفاده از سیگنالهای رادیویی با کارتهای شبکه بی سیم نصب شده در کامپیوترهای شما ارتباط برقرار می کنند.

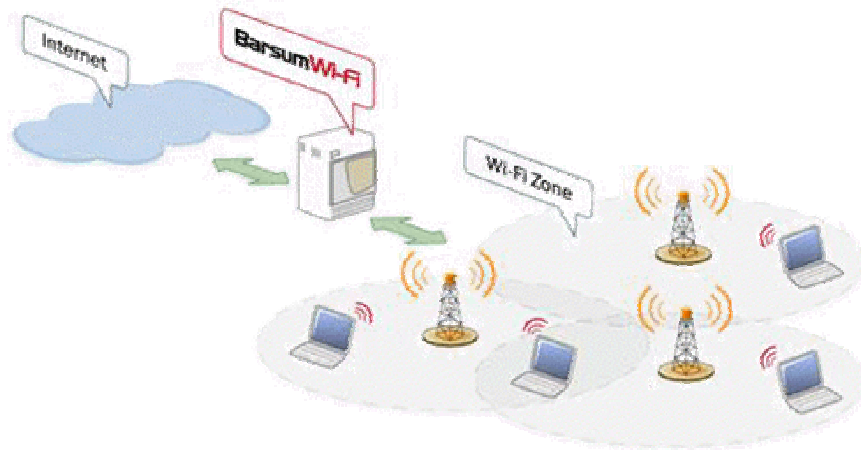
برای درک بهتر و ساده یک شبکه بیسیم یک جفت دستگاه رادیویی ترانزیستوری کوچک (walkie-talkie) پنج دلاری در نظر بگیرید

پیوند بی سیم بین کارتهای نصب شده در کامپیوترهای شما و مسیر یاب wap نیاز به کابلهای اترنت را بر طرف می کند. واکای تاکی دستگاه رادیویی کوچک است که می تواند سیگنالهای رادیویی را ارسال و دریافت کند. زمانی که شما با این دستگاه صحبت می کنید صدای شما توسط میکروفون دریافت می شود و رد یک فرکانس رادیویی کد گذاری می شود و توسط آنتن ارسال می شود.

یک رادیوی مشابه دیگر می تواند این مخابره را به وسیله آنتن خود دریافت کند رمز صدای شما را از سیگنال رادیویی بردارد و صدا را توسط بلندگو بشنود. چنین دستگاه های مخابره ساده ای

سیگنال هایی با قدرت ۰/۲۵ وات ارسال می کند و می تواند تا حدود ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ فوت مخابره کند. تصور کنید که می خواهید دو کامپیوتر را در شبکه با استفاده از این تکنولوژی به یکدیگر متصل کنید. این سیستم کار خواهد

کرد اما سرعت انتقال اطلاعات بسیار کند است . یک دستگاه کوچک پنج دلاری برای صدای انسان طراحی شده است بنابراین شما نمی توانید اطلاعات بسیار زیادی را با استفاده از این روش ارسال کنید.

برای استفاده از این سیستم ایستگاه هایی به نام **point Access** در مناطق مختلف و به فواصل چند صد متری قرار می گیرد. این ایستگاه ها امواج رادیویی را در هوا منتشر می کنند و هر کامپیوتری که به **Wi-Fi** مجهز باشد و در محدوده این ایستگاه ها قرار داشته باشد قادر به استفاده از اینترنت است و کاربران با قرار دادن یک کارت سخت افزاری **IEEE 802.11b** و یا وصل کردن یک دستگاه **Wi-Fi** اکسترنال از طریق **USB** به کامپیوتر خود قادر به استفاده از این سیستم هستند. قیمت اینترنت در این سیستم بسیار مناسب است. مثلاً در کشور آمریکا یک **Account** نامحدود یک ماهه با این سرویس به مبلغ ۲۰ تا ۳۰ دلار در اختیار کاربران قرار می گیرد. از نظر برد موثر هم حداکثر تا ۱۵۰ متر اطراف **Access Point** مورد پوشش قرار می گیرد. در این حالت سرعت انتقال ارتباط **۱ mbps** است. البته هر چقدر فاصله کاربر با ایستگاه اصلی کمتر از ۱۵۰ متر باشد سرعت انتقال اطلاعات بیشتر خواهد شد. مثلاً سرعت انتقال اطلاعات در فاصله ۱۰۰ متری **۵,۵ mbps**، در فاصله ۸۰ متری **۸ mbps** و در فاصله ۵۰ متری و کمتر از آن **۱۱ mbps** است .

فقط کامپیوتر خود را روشن کنید!

یکی از مهمترین مزایای وای فای سادگی آن است. در بسیاری از لپ تاپ های جدید یک کارت وای فای قرار دارد و در بیشتر موارد نیازی نیست تا شما برای شروع استفاده از وای فای کاری انجام دهید. همچنین اضافه کردن کارت به لپ تاپ های قدیمی تر یا یک کامپیوتر رومیزی بسیار آسان است.

Hotspot یک نقطه ارتباطی برای شبکه وای فای است. **Hotspot** یک جعبه کوچک است که حاوی یک کارت ۸۰۲/۱۱ است و می تواند به طور همزمان با بیشتر از صد کارت ۸۰۲/۱۱ ارتباط برقرار کند. در حال حاضر تعداد بسیار زیادی از این نقاط ارتباطی وای فای در مکان های عمومی مانند رستوران ها و هتل ها و کتابخانه ها و فرودگاه ها وجود دارد شما همچنین می توانید یک **Hotspot** در منزلتان ایجاد کنید.

در ماشین های جدید یک کارت ۸۰۲/۱۱ به طور خودکار به یک **hotsopt** ۸۰۲/ متصل می شود و ارتباط با شبکه برقرار می شود. به محض اینکه شما کامپیوترتان را روشن کنید به شبکه متصل می شوید و شما می توانید ای میل خودتان را چک کنید و با اینترنت کار کنید. در تجهیزات ۸۰۲/۱۱ قدیمی خصوصیت جستجوی خودکار وجود ندارد. در این حالت شما باید یک لغت که **SSID** نامیده می شود (معمولا یک کلمه کوتاه حداکثر با ۱۰ کلمه) و شماره کانال که عدد صحیحی بین صفر و یازده است را بیابید و این دو را تایپ کند. در مدل های جدیدتر که به طور خودکار عمل می کنند این دو بخش اطلاعات از سیگنالهای رادیویی تولید شده توسط **hotsopt** گرفته می شود و برای شما نمایش داده می شود.

IEEE ۸۰۲.۱۱

امروزه با بهبود عملکرد، کارایی و عوامل امنیتی، شبکه های بی سیم به شکل قابل توجهی در حال رشد و گسترش هستند و استاندارد IEEE ۸۰۲,۱۱ استاندارد بنیادی است که شبکه های بی سیم بر مبنای آن طراحی و پیاده سازی می شوند.

۸۰۲،۱۱ از استانداردهای پیاده سازی شبکه های بیسیم می باشد که توسط IEEE ارائه شده است. این استاندارد شبیه استاندارد ۸۰۲،۳ روی Ethernet نودهای شبکه بیسیم نیز توسط آدرس MAC حک شده روی کارت های شبکه آدرس دهی می شوند. اگر چه ۸۰۲،۱۱ از سیم به عنوان رسانه در لایه ۱ استفاده نمی کند و نودها در استاندارد فوق به صورت بیسیم و در دامنه ای که توسط دستگاههای بیسیم تعریف می شوند با یکدیگر تبادل اطلاعات می نمایند.

استاندارد ۱۹۹۷، پهنای باند ۲Mbps را تعریف می کند با این ویژگی که در شرایط نامساعد و محیطهای دارای اغتشاش (نویز) این پهنای باند می تواند به مقدار ۱Mbps کاهش یابد. روش تلفیق یا مدولاسیون در این پهنای باند روش DSSS است. بر اساس این استاندارد پهنای باند ۱ Mbps با استفاده از روش مدولاسیون FHSS نیز قابل دستیابی است و در محیطهای عاری از اغتشاش (نویز) پهنای باند ۲ Mbps نیز قابل استفاده است. هر دو روش مدولاسیون در محدوده باند رادیویی ۲،۴ GHz عمل می کنند. یکی از نکات جالب توجه در خصوص این استاندارد استفاده از رسانه مادون قرمز علاوه بر مدولاسیونهای رادیویی DSSS و FHSS به عنوان رسانه انتقال است. ولی کاربرد این رسانه با توجه به محدودیت حوزه عملیاتی آن نسبتاً محدود و نادر است. گروه کاری ۸۰۲،۱۱ به زیر گروههای متعددی تقسیم می شود. شکل های ۱-۱ و ۱-۲ گروههای کاری فعال در فرآیند استاندارد سازی را نشان می دهد. برخی از مهم ترین زیر گروهها به قرار زیر است:

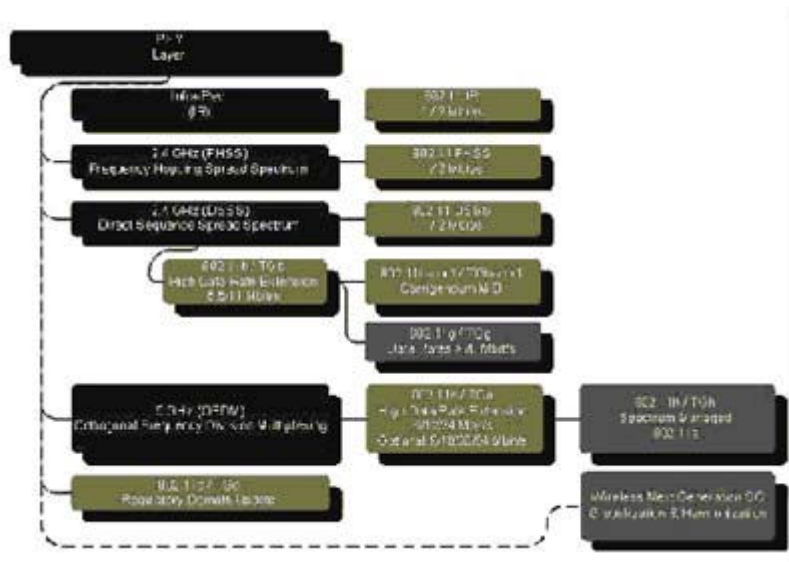
- ۸۰۲،۱۱D: Additional Regulatory Domains
- ۸۰۲،۱۱E: **Quality of Service (QoS)**
- ۸۰۲،۱۱F: Inter-Access Point Protocol (IAPP)
- ۸۰۲،۱۱G: **Higher Data Rates at ۲،۴ GHz**
- ۸۰۲،۱۱H: Dynamic Channel Selection and Transmission Power Control
- ۸۰۲،۱۱i: **Authentication and Security**

کمیته e۸۰۲,۱۱ کمیته‌ای است که سعی دارد قابلیت QoS اترنت را در محیط شبکه‌های بی‌سیم ارائه کند. توجه داشته باشید که فعالیت‌های این گروه تمام گونه‌های ۸۰۲,۱۱ شامل a, b, و g را در بر دارد. این کمیته در نظر دارد که ارتباط کیفیت سرویس سیمی یا Ethernet QoS را به دنیای بی‌سیم بیاورد.

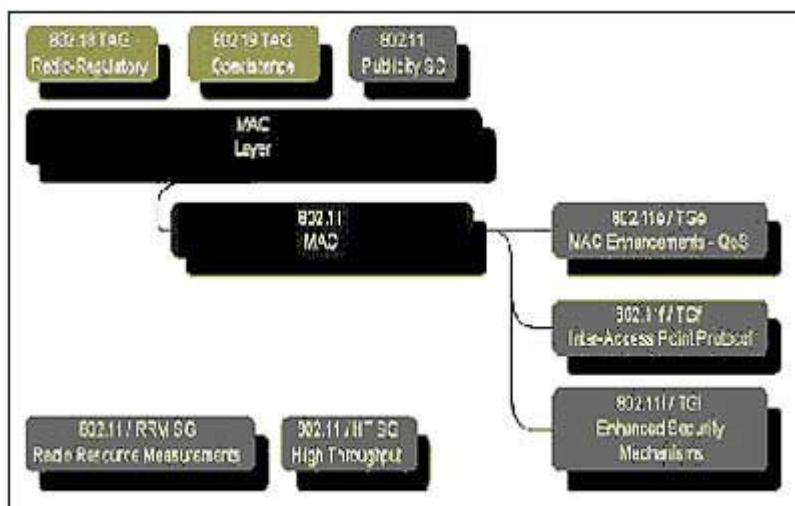
کمیته g۸۰۲,۱۱ کمیته‌ای است که با عنوان ۸۰۲,۱۱ توسعه یافته نیز شناخته می‌شود. این کمیته در نظر دارد نرخ ارسال داده‌ها در باند فرکانسی ISM را افزایش دهد. باند فرکانسی ISM یا باند فرکانسی صنعتی، پژوهشی، و پزشکی، یک باند فرکانسی بدون مجوز است. استفاده از این باند فرکانسی که در محدوده ۲۴۰۰ مگاهرتز تا ۲۴۸۳,۵ مگاهرتز قرار دارد، بر اساس مقررات FCC در کاربردهای تشعشع رادیویی نیازی به مجوز ندارد. استاندارد ۸۰۲,۱۱ تا کنون نهایی نشده است و مهم‌ترین علت آن رقابت شدید میان تکنیک‌های مدولاسیون است. اعضای این کمیته و سازندگان تراشه توافق کرده‌اند که از تکنیک تسهیم OFDM استفاده نمایند ولی با این وجود روش PBCC نیز می‌تواند به عنوان یک روش جایگزین و رقیب مطرح باشد.

کمیته h۸۰۲,۱۱ مسئول تهیه استانداردهای یکنواخت و یکپارچه برای توان مصرفی و نیز توان امواج ارسال توسط فرستنده‌های مبتنی بر ۸۰۲,۱۱ است.

فعالیت دو کمیته i۸۰۲,۱۱ و x۸۰۲,۱۱ در ابتدا بر روی سیستم‌های مبتنی بر b۸۰۲,۱۱ تمرکز داشت. این دو کمیته مسئول تهیه پروتکل‌های جدید امنیت هستند. استاندارد اولیه از الگوریتمی موسوم به WEP استفاده می‌کند که در آن دو ساختار کلید رمزنگاری به طول ۴۰ و ۱۲۸ بیت وجود دارد. WEP مشخصاً یک روش رمزنگاری است که از الگوریتم RC۴ برای رمزنگاری فریم‌ها استفاده می‌کند. فعالیت این کمیته در راستای بهبود مسائل امنیتی شبکه‌های محلی بی‌سیم است.

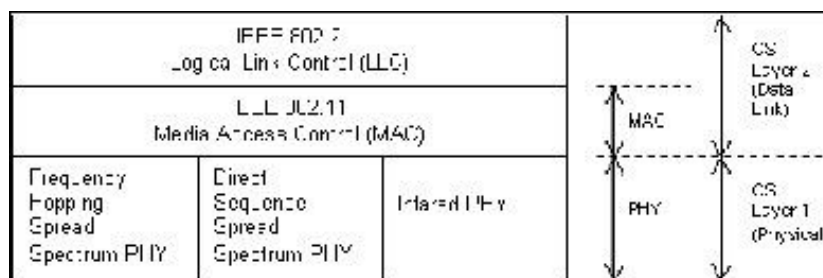

شکل ۱-۱- گروه‌های کاری لایه فیزیکی

شکل ۱-۲- گروه‌های کاری لایه دسترسی به رسانه

این استاندارد لایه‌های کنترل دسترسی به رسانه (MAC) و لایه فیزیکی (PHY) در یک شبکه محلی با اتصال بی‌سیم را دربردارد. شکل ۱-۳ جایگاه استاندارد ۸۰۲٫۱۱ را در مقایسه با مدل مرجع نشان می‌دهد.

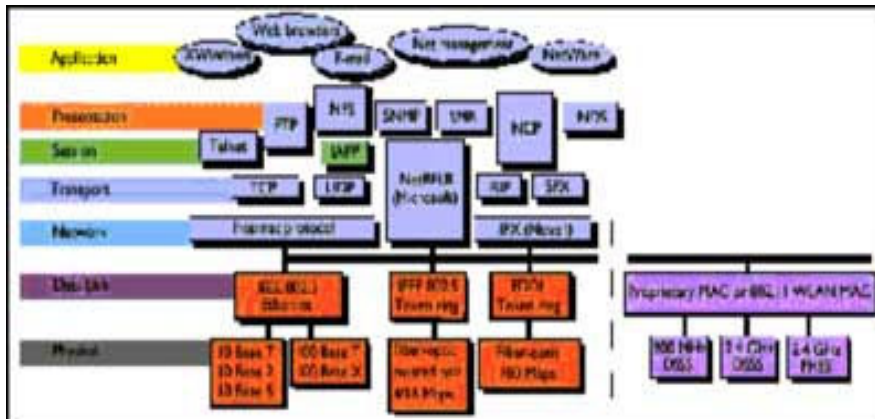
شکل ۱-۳- مقایسه مدل مرجع OSI و استاندارد ۸۰۲٫۱۱

محیط‌های بی‌سیم دارای خصوصیات و ویژگی‌های منحصر به فردی می‌باشند که در مقایسه با شبکه‌های محلی سیمی جایگاه خاصی را به این گونه شبکه‌ها می‌بخشد. به طور مشخص ویژگی‌های فیزیکی یک شبکه محلی بی‌سیم محدودیت‌های فاصله، افزایش نرخ خطا و کاهش قابلیت اطمینان رسانه، همبندی‌های پویا و متغیر، تداخل امواج، و عدم وجود یک ارتباط قابل اطمینان و پایدار در مقایسه با اتصال سیمی است. این محدودیت‌ها، استاندارد شبکه‌های محلی بی‌سیم را و می‌دارد که فرضیات خود را بر پایه یک ارتباط محلی و با بُرد کوتاه بنا نهد. پوشش‌های جغرافیایی وسیع‌تر از طریق اتصال شبکه‌های محلی بی‌سیم کوچک برپا می‌شود که در حکم عناصر ساختمانی شبکه گسترده هستند. سیار بودن ایستگاه‌های کاری بی‌سیم نیز از دیگر ویژگی‌های مهم شبکه‌های محلی بی‌سیم است. در حقیقت اگر در یک شبکه محلی بی‌سیم ایستگاه‌های کاری قادر نباشند در یک محدود عملیاتی قابل قبول و همچنین میان سایر شبکه‌های بی‌سیم تحرک داشته باشد، استفاده از شبکه‌های محلی بی‌سیم توجیه کاربردی مناسبی نخواهد داشت.

از سوی دیگر به منظور حفظ سازگاری و توانایی تطابق و همکاری با سایر استانداردها، لایه دسترسی به رسانه (MAC) در استاندارد ۸۰۲,۱۱ می‌بایست از دید لایه‌های بالاتر مشابه یک شبکه محلی مبتنی بر استاندارد ۸۰۲ عمل کند. بدین خاطر لایه MAC در این استاندارد مجبور است که سیار بودن ایستگاه‌های کاری را به گونه‌ای شفاف پوشش دهد که از دید لایه‌های بالاتر استاندارد این سیار بودن احساس نشود. این نکته سبب می‌شود که لایه MAC در این استاندارد وظایفی را بر عهده بگیرد که معمولاً توسط لایه‌های بالاتر شبکه انجام می‌شوند. در واقع این استاندارد لایه‌های فیزیکی و پیوند داده جدیدی به مدل مرجع OSI اضافه می‌کند و به طور مشخص لایه فیزیکی جدید از فرکانس‌های رادیویی به عنوان رسانه انتقال بهره می‌برد. شکل ۱-۴، جایگاه این دو لایه در مدل مرجع OSI را در کنار سایر پروتکل‌های شبکه سازی نشان می‌دهد.

همانگونه که در این شکل مشاهده می‌شود وجود این دولایه از دید لایه‌های فوقانی شفاف است.

شکل ۱-۴- جایگاه ۸۰۲,۱۱ در مقایسه با سایر پروتکل‌ها

پذیرش استاندارد های WLAN از سوی کاربران

۸۰۲,۱۱b

۸۰۲,۱۱b اولین نسخه ای بود که به بازار مصرف رسید و کندترین و ارزان قیمت ترین در بین این سه استاندارد محسوب می شود . تا کنون استاندارد مورد استفاده در شبکه های بی سیم ۸۰۲,۱۱b بوده است. محصولات مبتنی بر ۸۰۲,۱۱b به عنوان اولین استاندارد رایج با مزایایی از قبیل سرعت قابل قبول ، قیمت مناسب ، سازگاری جهانی ، استفاده از طیف فرکانسی ۲,۴ GHz (که نیازی به مجوز از ارگانهای دولتی ندارد) و همچنین یکپارچگی محصولات تحت نظارت اتحادیه Wi-Fi همه و همه موجب شده اند تا چیزی حدود ۹۵٪ از سهم بازار را به خود اختصاص دهند .

به طور سنتی این استاندارد از دو فناوری DSSS یا FHSS استفاده می‌کند. هر دو روش فوق برای ارسال داده با

نرخ های ۱ و ۲ مگابیت در ثانیه مفید هستند.

جدول ۱-۳ سرعت مختلف قابل دسترسی در این استاندارد را نشان می‌دهد.

Bits/Symbol	Symbol Rate	Modulation	Code Length	Data Rate
۱	۱ MSps	BPSK	۱۱ (Barker Sequence)	۱ Mbps
۲	۱ MSps	QPSK	۱۱ (Barker Seq.)	۲ Mbps
۴	۱,۳۷۵ MSps	QPSK	۸ CCK	۵,۵ Mbps
۸	۱,۳۷۵ MSps	QPSK	۸ CCK	۱۱ Mbps

جدول ۱-۳- نرخ‌های ارسال داده در استاندارد b۸۰۲,۱۱

در ایالات متحده آمریکا کمیسیون فدرال مخابرات یا FCC، مخابره و ارسال فرکانس‌های رادیویی را کنترل می‌کند. این کمیسیون باند فرکانس خاصی موسوم به ISM را در محدوده ۲,۴ GHz تا ۲,۴۸۳۵ GHz برای فناوری‌های رادیویی استاندارد IEEE ۸۰۲-۱۱-۱ اثرات فاصله

فاصله از فرستنده بر روی کارایی و گذردهی شبکه‌های بی‌سیم تاثیر قابل توجهی دارد. فواصل رایج در استاندارد b۸۰۲,۱۱ با توجه به نرخ ارسال داده تغییر می‌کند و به طور مشخص در پهنای باند ۱۱ Mbps این فاصله ۳۰ تا ۴۵ متر و در پهنای باند ۵,۵ Mbps، ۴۰ تا ۴۵ متر و در پهنای باند ۲ Mbps، ۷۵ تا ۱۰۷ متر است. لازم به یادآوری است که این فواصل توسط عوامل دیگری نظیر کیفیت و توان سیگنال، محل استقرار فرستنده و گیرنده و شرایط فیزیکی و محیطی تغییر می‌کنند.

در استاندارد b۸۰۲,۱۱ پروتکلی وجود دارد که گیرنده بسته را ملزم به ارسال بسته تصدیق می‌نماید (رجوع کنید به بخش ۲-۴ دسترسی به رسانه). توجه داشته باشید که این مکانیزم تصدیق علاوه بر مکانیزم‌های تصدیق رایج در سطح لایه انتقال (نظیر آنچه در پروتکل TCP اتفاق می‌افتد) عمل می‌کند. در صورتی که بسته تصدیق ظرف مدت

زمان مشخصی از طرف گیرنده به فرستنده نرسد، فرستنده فرض می‌کند که بسته از دست رفته است و مجدداً آن بسته را ارسال می‌کند. در صورتی که این وضعیت ادامه یابد نرخ ارسال داده نیز کاهش می‌یابد (Fall Back) تا در نهایت به مقدار ۱ Mbps برسد. در صورتی که در این نرخ حداقل نیز فرستنده بسته‌های تصدیق را در زمان مناسب دریافت نکند ارتباط گیرنده را قطع شده تلقی کرده و دیگر بسته‌ای را برای آن گیرنده ارسال نمی‌کند. به این ترتیب فاصله b802,11 اختصاص داده است.

نقش مهمی در کارایی (میزان بهره‌وری از شبکه) و گذردهی (تعداد بسته‌های غیر تکراری ارسال شده در واحد زمان) ایفا می‌کند.

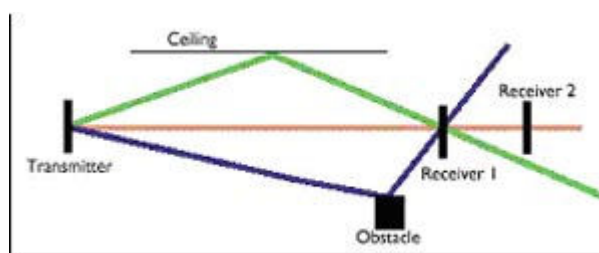
پل بین شبکه‌ای

بر خلاف انتظار بسیاری از کارشناسان شبکه‌های کامپیوتری، پل بین شبکه‌ای یا Bridging در استاندارد b802,11 پوشش داده نشده است. در پل بین شبکه‌ای امکان اتصال نقطه به نقطه (و یا یک نقطه به چند نقطه) به منظور برقراری ارتباط یک شبکه محلی با یک یا چند شبکه محلی دیگر فراهم می‌شود. این کاربرد به خصوص در مواردی که بخواهیم بدون صرف هزینه کابل کشی (فیبر نوری یا سیم مسی) شبکه محلی دو ساختمان را به یکدیگر متصل کنیم بسیار جذاب و مورد نیاز می‌باشد. با وجود اینکه استاندارد b802,11 این کاربرد را پوشش نمی‌دهد ولی بسیاری از شرکت‌ها پیاده‌سازی‌های انحصاری از پل بی‌سیم را به صورت گسترش و توسعه استاندارد b802,11 ارائه کرده‌اند. پل‌های بی‌سیم نیز توسط مقررات FCC کنترل می‌شوند و گذردهی مؤثر یا به عبارت دیگر توان مؤثر ساطع شده همگرا (EIRP) در این تجهیزات نباید از ۴ وات بیشتر باشد. بر اساس مقررات FCC توان سیگنال‌های ساطع شده در شبکه‌های محلی نیز نباید از ۱ وات تجاوز نماید.

پدیده چند مسیری

شکل ۳-۱ پدیده چند مسیری را نشان می‌دهد. در این پدیده مسیر و زمان بندی سیگنال در اثر برخورد با موانع و انعکاس تغییر می‌کند. پیاده‌سازی‌های اولیه از استاندارد b802,11 از تکنیک FHSS در لایه فیزیکی استفاده می‌کردند. از ویژگی‌های قابل توجه این تکنیک مقاومت قابل توجه آن در برابر پدیده چند مسیری است. در این

تکنیک از کانال های متعددی (۷۹ کانال) با پهنای باند نسبتاً کوچک استفاده شده و فرستنده و گیرنده به تناوب کانال فرکانسی خود را تغییر می دهند. این تغییر کانال هر ۴۰۰ میلی ثانیه بروز می کند لذا مشکل چند مسیری به شکل قابل ملاحظه ای منتفی می شود. زیرا گیرنده، سیگنال اصلی (که سریع تر از سایرین رسیده و عاری از تداخل است) را دریافت کرده و کانال فرکانسی خود را عوض می کند و سیگنال های انعکاسی زمانی به گیرنده می رسد که گیرنده کانال فرکانسی قبلی خود را عوض کرده و در نتیجه توسط گیرنده احساس و دریافت نمی شوند.

شکل ۳-۱- پدیده چند مسیری

۸۰۲,۱۱a

۸۰۲,۱۱a نسخه بعدی استاندارد ۸۰۲,۱۱b بود. اولین محصولات مبتنی بر استاندارد ۸۰۲,۱۱a اوایل سال ۲۰۰۱ به بازار راه یافتند.

با وجود استفاده از فرکانس ۵GHz و همچنین سرعتی در حدود ۵۴Mbps استقبال چندانی از آنها نشد. می توان دلایل اصلی این عدم استقبال را عدم سازگاری با ۸۰۲,۱۱b، برد پایین، هزینه بالا، و همچنین استفاده از باندهای فرکانسی نیازمند به مجوز نام برد.

استاندارد ۸۰۲,۱۱a از باند رادیویی جدیدی برای شبکه های محلی بی سیم استفاده می کند و پهنای باند شبکه های بی سیم را تا ۵۴Mbps افزایش می دهد. این افزایش قابل توجه در پهنای باند مدیون تکنیک مدولاسیونی موسوم به OFDM است. نرخ های ارسال داده در استاندارد IEEE ۸۰۲,۱۱a عبارتند از: ۶.۹، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۶، ۴۸، ۵۴ Mbps که بر اساس استاندارد، پشتیبانی از سرعت های ۶، ۱۲، ۲۴ مگابیت در ثانیه اجباری است. برخی از کارشناسان شبکه های محلی بی سیم، استاندارد IEEE ۸۰۲,۱۱a را نسل آینده IEEE ۸۰۲,۱۱ تلقی می کنند و حتی برخی از محصولات مانند تراشه های Atheros و کارت های شبکه PCMCIA/Cardbus محصول Access Inc استاندارد

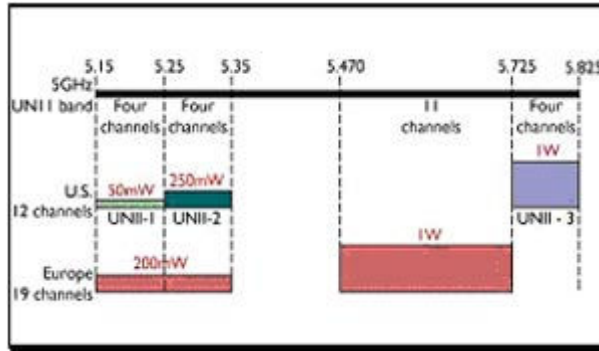
IEEE ۸۰۲,۱۱a را پیاده‌سازی کرده‌اند. بدون شک این پهنای باند وسیع و نرخ داده سریع محدودیت‌هایی را نیز به همراه دارد. در واقع افزایش پهنای باند در استاندارد IEEE ۸۰۲,۱۱a باعث شده است که محدوده عملیاتی آن در مقایسه با IEEE ۸۰۲,۱۱/b کاهش یابد. علاوه بر آن به سبب افزایش سربارهای پردازشی در پروتکل، تداخل، و تصحیح خطاها، پهنای باند واقعی به مراتب کمتر از پهنای باند اسمی این استاندارد است. همچنین در بسیاری از کاربردها امکان سنجی و حتی نصب تجهیزات اضافی نیز مورد نیاز است که به تبع آن موجب افزایش قیمت زیرساختار شبکه بی‌سیم می‌شود. زیرا محدوده عملیاتی در این استاندارد کمتر از محدوده عملیاتی در استاندارد IEEE ۸۰۲,۱۱b بوده و به همین خاطر به نقاط دسترسی یا ایستگاه پایه بیشتری نیاز خواهیم داشت که افزایش هزینه زیرساختار را به دنبال دارد. این استاندارد از باند فرکانسی خاصی موسوم به UNII استفاده می‌کند. این باند فرکانسی به سه قطعه پیوسته فرکانسی به شرح زیر تقسیم می‌شود:

UNII-۱ @ ۵,۲ GHz

UNII-۲ @ ۵,۷ GHz

UNII-۳ @ ۵,۸ GHz

یکی از تصورات غلط در زمین‌هاستنداردهای ۸۰۲,۱۱ این باور است که ۸۰۲,۱۱a قبل از ۸۰۲,۱۱b مورد بهره برداری واقع شده است. در حقیقت ۸۰۲,۱۱b نسل دوم استانداردهای بی‌سیم (پس از ۸۰۲,۱۱a) است و ۸۰۲,۱۱a نسل سوم از این مجموعه استاندارد به شمار می‌رود. استاندارد ۸۰۲,۱۱a برخلاف ادعای بسیاری از فروشندگان تجهیزات بی‌سیم نمی‌تواند جایگزین ۸۰۲,۱۱b شود زیرا لایه فیزیکی مورد استفاده در هر یک تفاوت اساسی با دیگری دارد. از سوی دیگر گذردهی (نرخ ارسال داده) و فواصل در هر یک متفاوت است.

شکل ۴-۱- تخصیص باند فرکانسی در UNII

در شکل ۴-۱ این سه ناحیه عملیاتی UNII و نیز توان مجاز تشعشع رادیویی از سوی FCC ملاحظه می‌شود. این سه ناحیه کاری ۱۲ کانال فرکانسی را فراهم می‌کنند. باند UNII-۱ برای کاربردهای فضای بسته، باند UNII-۲ برای کاربردهای فضای بسته و باز، و باند UNII-۳ برای کاربردهای فضای باز و پل بین شبکه‌ای به کار برده می‌شوند. این نواحی فرکانسی در ژاپن نیز قابل استفاده هستند. این استاندارد در حال حاضر در قاره اروپا قابل استفاده نیست. در اروپا HyperLAN۲ برای شبکه‌های بی‌سیم مورد استفاده قرار می‌گیرد که به طور مشابه از باند فرکانسی ۵.۱۱-۵.۲۸ GHz استفاده می‌کند. یکی از نکات جالب توجه در استاندارد ۵.۱۱-۵.۲۸ GHz تعریف کاربردهای پل سازی شبکه‌ای در کاربردهای داخلی و فضای باز است. در واقع این استاندارد مقررات لازم برای پل سازی و ارتباط بین شبکه‌ای از طریق پل را در کاربردهای داخلی و فضای باز فراهم می‌نماید. در یکی تقسیم بندی کلی می‌توان ویژگی‌ها و مزایای ۵.۱۱-۵.۲۸ GHz را در سه محور زیر خلاصه نمود.

- ❖ افزایش در پهنای باند در مقایسه با استاندارد ۵.۱۱-۵.۲۸ GHz (در استاندارد ۵.۱۱-۵.۲۸ GHz حداکثر پهنای باند ۵۴ Mbps) می‌باشد.
- ❖ استفاده از طیف فرکانسی خلوت (باند فرکانسی ۵ GHz)
- ❖ استفاده از ۱۲ کانال فرکانسی غیرپوشا (سه محدودده فرکانسی که در هر یک ۴ کانال غیرپوشا وجود دارد)

افزایش پهنای باند

استاندارد ۸۰۲,۱۱a در مقایسه با ۸۰۲,۱۱b و پهنای باند ۱۱ Mbps حداکثر پهنای باند ۵۴ Mbps را فراهم می‌کند. مهم‌ترین عامل افزایش قابل توجه پهنای باند در این استاندارد استفاده از تکنیک پیشرفته مدولاسیون، موسوم به OFDM است. تکنیک OFDM یک تکنولوژی (فناوری) تکامل یافته و بالغ در کاربردهای بی‌سیم به شمار می‌رود. این تکنولوژی مقاومت قابل توجهی در برابر تداخل رادیویی داشته و تأثیر کمتری از پدیده چند مسیری می‌پذیرد. OFDM تحت عناوین مدولاسیون چند حاملی و یا مدولاسیون چندآهنگی گسسته نیز شناخته می‌شود. این تکنیک مدولاسیون علاوه بر شبکه‌های بی‌سیم در تلویزیون‌های دیجیتال (در اروپا، ژاپن، و استرالیا) و نیز به عنوان تکنولوژی پایه در خطوط مخابراتی ADSL مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تکنیک OFDM از روش QAM و پردازش سیگنال‌های دیجیتال استفاده کرده و سیگنال داده را با فرکانس‌های دقیق و مشخصی تسهیم می‌کند. این فرکانس‌ها به گونه‌ای انتخاب می‌شوند که خاصیت تعامد را فراهم کنند و به این ترتیب علیرغم همپوشانی فرکانسی هر یک از فرکانس‌های حامل به تنهایی آشکار می‌شوند و نیازی به باند محافظت برای فاصله گذاری بین فرکانس‌ها نیست. برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص این تکنیک می‌توانید به نشانی زیر مراجعه نمایید:

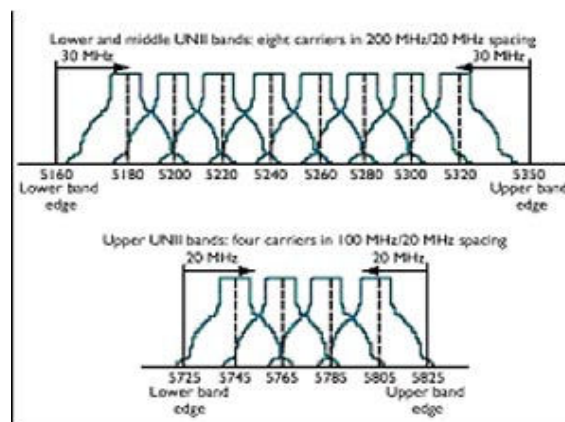
<http://wireless.per.nl/telelearn/ofdm>

در کنار افزایش پهنای باند در این استاندارد فواصل مورد استفاده نیز کاهش می‌یابند. در واقع باند فرکانسی ۵ GHz تقریباً دوبرابر باند فرکانسی ۲,۴ GHz است که در استاندارد ۸۰۲,۱۱a مورد استفاده قرار می‌گیرد. محدوده موثر در این استاندارد با توجه به سازندگان تراشه‌های بی‌سیم متفاوت و متغیر است ولی به عنوان یک قاعده سراسر می‌توان فواصل در این

طیف فرکانسی تمیزتر

طیف فرکانسی UNII در مقایسه با طیف ISM خلوت‌تر است و کاربرد دیگری برای طیف UNII به جز شبکه‌های بی‌سیم تعریف و تخصیص داده نشده است. در حالی که در طیف فرکانسی ISM تجهیزات بی‌سیم متعددی نظیر تجهیزات پزشکی، اجاق‌های مایکروویو، تلفن‌های بی‌سیم و نظایر آن وجود دارند. این تجهیزات بی‌سیم در باند ۲٫۴ GHz یا طیف ISM هیچگونه تداخلی با تجهیزات باند UNII (تجهیزات بی‌سیم ۸۰۲٫۱۱) ندارند. شکل ۴-۲ فرکانس مرکزی و فاصله‌های فرکانسی در باند UNII را نشان می‌دهد.

شکل ۴-۲- فرکانس مرکزی و فواصل فرکانسی در باند UNII

کانال‌های غیرپوشا

باند فرکانسی UNII، دوازده کانال منفرد و غیر پوشای فرکانسی را برای شبکه سازی فراهم می‌کند. از این ۱۲ کانال ۸ کانال مشخص (۲، ۱-UNII) در شبکه‌های محلی بی‌سیم مورد استفاده قرار می‌گیرند. این ویژگی غیرپوشایی گسترش و پیاده سازی شبکه‌های بی‌سیم را ساده‌تر از باند ISM می‌کند که در آن تنها ۳ کانال غیر پوشا از مجموع ۱۱ کانال وجود دارد.

۸۰۲٫۱۱g

۸۰۲٫۱۱g تلفیقی از هر دو مورد قبل است. استاندارد نوظهور شبکه‌های بی‌سیم که نیازهای پهنای باند، سرعت و هزینه کاربران را بر آورده کرده در عین حال با استاندارد Wi-Fi نیز سازگاری دارد.

این استاندارد مشابه **IEEE ۸۰۲,۱۱b** از باند فرکانسی ۲,۴ GHz (یا طیف ISM) استفاده می‌کند و از تکنیک **OFDM** به عنوان روش مدولاسیون بهره می‌برد. البته **PBCC** نیز یکی از روش‌های جایگزین و تحت بررسی برای انتخاب تکنیک مدولاسیون در این استاندارد به شمار می‌رود. **g۸۰۲,۱۱** از نظر فرکانسی، تعداد کانال‌های غیرپوشا، و توان مشابه **b۸۰۲,۱۱** است. محدوده‌های عملیاتی نیز کم و بیش مشابه هستند با این تفاوت که حساسیت **OFDM** به نویز تاحدودی این محدوده عملیاتی را کاهش می‌دهد. پهنای باند **۵۴ Mbps** یکی از اهداف احتمالی این استاندارد جدید به شمار می‌رود. یکی دیگر از مزایای جالب توجه **g۸۰۲,۱۱** سازگاری با **b۸۰۲,۱۱** است. در نتیجه ارتقاء از تجهیزات **b۸۰۲,۱۱** به استاندارد جدید **g۸۰۲,۱۱** امری سراسر خواهد بود. جدول ۶-۱ - مقایسه استانداردهای بی‌سیم IEEE ۸۰۲,۱۱

کارایی و مشخصات استاندارد **۸۰۲,۱۱g**

نرخ انتقال داده، برد و مسافت اتصال و سازگاری مشخصاتی هستند که در بین سه استاندارد تفاوت می‌کنند. این تفاوتها و تمایزات ناشی از مشخصاتی از قبیل فرکانس، مدولاسیون و تعداد نرخ داده می‌باشد.

نرخ انتقال داده در **۸۰۲,۱۱g**

فن آوری **۸۰۲,۱۱g** نرخ‌های انتقال داده متفاوتی را پشتیبانی می‌کند تا به کاربران امکان برقراری ارتباط در بهترین سرعت را بدهد. انتخاب بهترین نرخ انتقال داده موازنه‌ای بین بدست آوردن بهترین نرخ انتقال و کمینه کردن تعداد خطاهای رخ داده است.

هرگاه خطایی رخ دهد سیستم موظف به صرف زمان برای انتقال مجدد اطلاعات برای رفع خطای رخ داده است و این مسئله باعث می‌شود تا تعداد خطاهای رخ داده عاملی تعیین کننده باشد.

برد و مسافت در **۸۰۲,۱۱g**

با افزایش فاصله از نقاط دسترسی (Access Point) تجهیزات مبتنی بر **۸۰۲,۱۱g** نرخ انتقال را کاهش داده تا ارتباط با کاربران را حفظ کنند.

۸۰۲,۱۱g نیز مانند **۸۰۲,۱۱b** دارای خصوصیات انتشار امواج رادیویی مشابه ای است زیرا مخابره سیگنالهای هر دو استاندارد در باند فرکانسی منحصر به فرد **۲,۴ GHz** انجام می‌شود و به دلیل پیاده سازی یکسان این وضعیت

در این دو استاندارد خواص یکسان نرخ انتقال و ماکسیمم برد مشاهده میشود. در حالیکه استاندارد **a** ۸۰۲,۱۱ از باند فرکانسی کاملاً مجزای **۵GHZ** استفاده میکند و قابلیت سازگاری با دو نوع دیگر را ندارد.

معمولاً برد مسافتی دو نوع **a** و **b** (به دلیل استفاده از باند فرکانسی **۲,۴Ghz**) یکسان میباشد. استاندارد **b** ۸۰۲,۱۱ از مدولاسیون **CCK** استفاده می کند در حالیکه **g** ۸۰۲,۱۱ هم از مدولاسیون **CCK** (برای حفظ سازگاری به **b** ۸۰۲,۱۱) و هم از مدولاسیون **OFDM** برای دستیابی به برد بیشتر بهره می جوید. **a** ۸۰۲,۱۱ هم از **OFDM** استفاده میکند اما درصد اعوجاج و خرابی سیگنالها به دلیل استفاده از فرکانس بالاتر (امواج با فرکانس بالا از اجسام عبور می کنند) بیشتر است.

. تمام استانداردهای این خانواده بر اساس استاندارد های ذیل در لایه فیزیکی طراحی و پیاده سازی شده است.

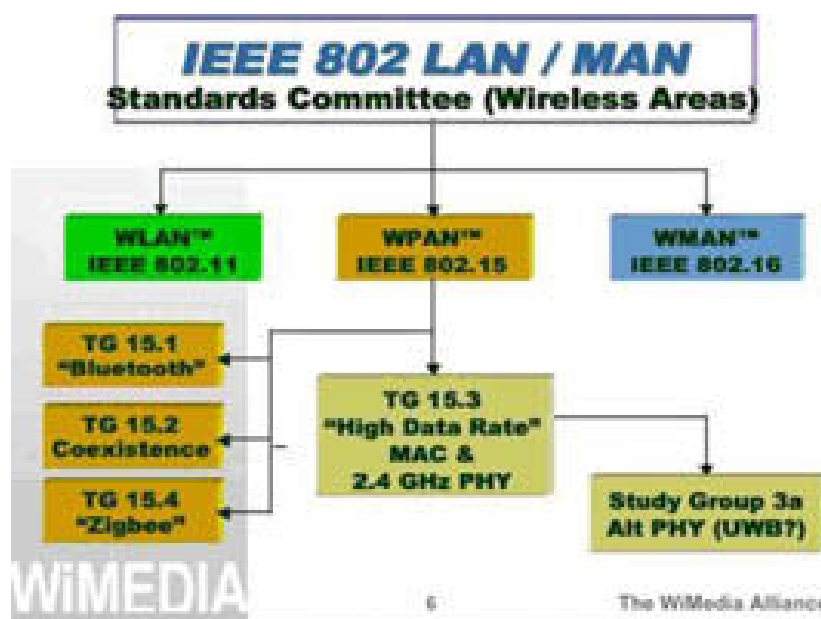
❖ Ethernet

❖ CSMA/CA (Carrier Sense Multiple Access / Collision Avoidance)

جدول زیر سه استاندارد شبکه‌های بی‌سیم را با یکدیگر مقایسه می‌کند.

IEEE ۸۰۲,۱۱g	IEEE ۸۰۲,۱۱a	IEEE ۸۰۲,۱۱b	
<p>- ارتقاء شبکه‌های ۸۰۲,۱۱b و رقیبی برای ۸۰۲,۱۱a</p> <p>- کارایی مشابه با ۸۰۲,۱۱a در فواصل طولانی</p>	<p>- جایگزین شبکه‌های سیمی</p> <p>- فراهم کننده پهنای باند زیاد در کاربردهای (صدا، تصویر، CAD و نظایر آن)</p> <p>- شبکه سازی در محل‌هایی که استفاده از سیم میسر نیست.</p>	<p>- جایگزین شبکه‌های سیمی</p> <p>- فراهم آوردن تحرک و سیار بودن کاربران</p> <p>- شبکه‌سازی در محل‌هایی که استفاده از سیم میسر نیست</p> <p>- پل سازی بین شبکه‌های محلی در فواصل دور (۴۰ کیلومتر)</p>	<p>کاربردهای احتمالی</p>
<p>- سازگاری با ۸۰۲,۱۱b</p> <p>- محدوده عملیاتی زیاد (نظیر ۸۰۲,۱۱b)</p> <p>- گذردهی (نرخ ارسال داده) بیشتر</p>	<p>- گذردهی (نرخ ارسال داده) بالا در فواصل کم</p> <p>- افزایش تعداد کانال‌های فرکانسی غیرپوشا (۴ برابر بیشتر از ۸۰۲,۱۱b)</p> <p>- تداخل فرکانسی کمتر</p>	<p>- استاندارد رایج و تکامل یافته</p> <p>- قیمت منطقی</p> <p>- گذردهی قابل قبول در فاصله زیاد (نرخ ارسال داده)</p>	<p>مزایا</p>
<p>- عدم وجود محصول فراگیر(احتمالاً تا اواسط سال ۲۰۰۳ میلادی)</p> <p>- محدودیت‌ها کانال فرکانسی (نظیر ۳۸۰۲,۱۱b کانال غیرپوشا)</p>	<p>- فناوری نسبتاً گران</p> <p>- ناسازگاری با ۸۰۲,۱۱b</p> <p>- محدوده عملیاتی کوچک</p> <p>- محدودیت‌های FCC بر روی آنتن‌ها (حداکثر توان مجاز) در هر باند فرکانسی</p>	<p>- دارا بودن کمترین گذردهی (نرخ ارسال داده) در مقایسه با سایر فناوری‌های بی‌سیم (۱۱ Mbps)</p> <p>- استفاده از تنها ۳ کانال فرکانسی غیر پوشا</p>	<p>معایب</p>

جدول زیر خلاصه سایر استانداردهای IEEE در شبکه های بی سیم را نمایش می دهد:

این مجموعه از استانداردها شامل سه استاندارد می باشد که در شبکه های بی سیم مورد استفاده قرار می گیرد.

Best Usage	Modulation	Max. Data Transfer Rate	Frequency Range	IEEE
Outdoor	OFDM ^۱	۵۴ Mbps	۵.X GHz	۸۰۲,۱۱a
Indoor	PSK ^۲ – CCK ^۳	۱۱ Mbps	۲,۴X GHz	۸۰۲,۱۱b
Indoor	OFDM	۵۴ Mbps	۲,۴X GHz	۸۰۲,۱۱g

۱. OFDM – Orthogonal Frequency Division Multiplexing

۲. PSK – Phase Shift Keying

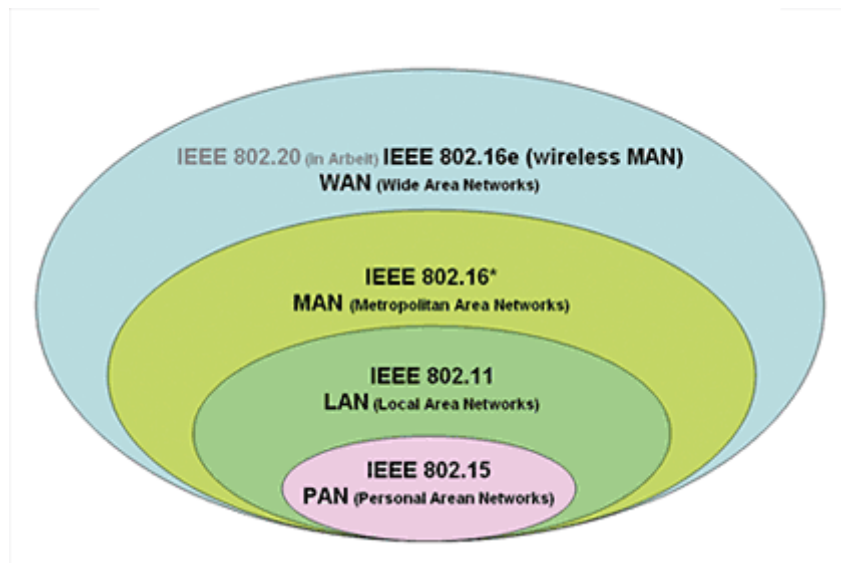
۳. CCK – Complementary Code Keying

قابل ذکر است که استاندارد g دارای تطابق با استاندارد قدیمی b می باشد. بدین مفهوم که دستگاه های دارای

استاندارد ۸۰۲,۱۱g قادر به کار با استاندارد قدیمی تر ۸۰۲,۱۱b می باشند.

استاندارد e 11 . ۸۰۲

این استاندارد برای تکمیل استانداردهای *a, b, g* با ویژگی امکان ایجاد اولویت در ارسال بسته‌های اطلاعات حساس به تاخیر زمانی مانند بسته‌های صوتی و تصویری (*Voice & Video Packet*) تعریف شده است. به این ترتیب با ایجاد اولویت در ارسال بسته‌های حاوی اطلاعات صوتی و تصویری کیفیت ارسال صوت و تصویر بالا رفته و تاخیر (*Latency*) در ارسال و دریافت بوجود نخواهد آمد.

کاربرد های wifi

تکنولوژی وای فای علاوه بر استفاده در ارتباط رایانه های شخصی در اتصال به اینترنت به صورت بی سیم امکان استفاده از هر شبکه دیگری را نیز دارد. به عنوان نمونه در تلفن همراه های نسل جدید امکان اتصال به اینترنت از طریق وای فای فراهم شده و نیز سرویس (voice) انتقال صدا از طریق تکنولوژی اینترنت که امکان برقراری تماس تلفنی روی شبکه های رایانه ای را مقدور می سازد نیز از **wifi** بهره می گیرد. با استفاده از **Telephony Dualmode** و دستگاه های تلفن همراه نیز قادر خواهند بود با استفاده از تکنولوژی وای فای تماس هایی با کیفیت تکنولوژی سلولی را برقرار سازند و بدین ترتیب شما امکان اتصال به اینترنت روی گوشی خود را خواهید داشت و هم امکان مکالمه تلفنی را .

دلایل رشد wifi

شبکه های مبتنی بر wifi راه موفقیت و پیشرفت را در پیش گرفته است. تعداد کاربران wifi که در سال ۲۰۰۰ در حدود ۲/۵ میلیون نفر بود اکنون به ۱۸ میلیون کاربر رسیده است و می رود تا مسیر رشد و پیشرفت خود را ادامه دهد از مهمترین دلایل رشد wifi می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱) پشتیبان شرکت های مختلف: شرکت های بزرگ و معتبری همچون مایکروسافت، اینتل سیسکو وای بی ام به شدت مشغول کار بر روی تکنولوژی wifi هستند و سرمایه گذاری های هنگفتی نیز در این زمینه انجام داده اند به عنوان نمونه شرکت اینتل سیصد میلیون دلار برای توسعه wifi بر روی centrino سرمایه گذاری کرده است.

۲) توسعه ارتباط باند پهن: استفاده از فناوری wifi سبب توسعه شبکه های باند پهن شده است به گونه ای که در سال جاری در حدود ۳۰ درصد رشد در زمینه باند پهن مشاهده شده است.

۳) شبکه های بزرگ ملی: هم اکنون در برخی از کشور های دنیا شبکه بزرگ ملی wifi در حال فعالیت است به عنوان نمونه در کشور آمریکا چهار شبکه Boingo.comeate Network, voice stream, Toshiba مشغول سرویس دهی به کاربران هستند.

۴) تجهیزات آماده: شرکت های تولید کننده سخت افزار در سال های اخیر همراه با سخت افزارهای خود لوازم و متعلقات مورد نیاز سیستم های wifi را به صورت آماده در اختیار مشتریان قرار می دهند و دیگر نیازی به تهیه این وسایل از بازارها رایانه به صورت جداگانه وجود ندارد. هم اکنون شرکت های Dell, Toshiba, ... در رایانه ها و قطعات تولیدی خود تکنولوژی wifi را گنجانده اند. بر طبق اعلام شرکت های سخت افزاری در دو سال آینده همه رایانه های همراه (laptop) به تجهیزات wifi مجهز خواهند شد.

۵) گسترش شبکه: پیشگامان صنعت wifi در همه نقاط دنیا به شدت در حال توسعه شبکه های wifi هستند به عنوان نمونه در همه پارکها، رستوران ها و اماکن تفریحی این تکنولوژی ها به چشم می خورد.

۶) نوآوری های بیشتر: تکنولوژی wifi به دلیل تازه وارد بودن به سرعت در حال پیشرفت است. شرکت های اینتل و Mash در حال ساختن آنتن هایی هستند که نسبت به آنتن های فعلی محدوده بیشتری را پوشش می دهد به علاوه شرکت های سازنده گوشی تلفن همراه نیز در حال ساخت گوشی هایی با امکانات wifi هستند.

نقاط ضعف wifi

- ۱) قیمت های گران: هزینه های اشتراک ماهانه در بسیاری از کشور ها در حدود ۵۰ دلار در ماه است.
- ۲) هزینه های پنهان فراوان: جدا از هزینه های اولیه **wifi** شما باید هزینه های پنهان دیگری نیز مانند نصب و نگهداری تجهیزات شبکه و نیز راه حل امنیتی را بپردازد.
- ۳) فواصل کوتاه: هم اکنون فاصله ای را که به جرات اعلام کرد در حدود یک صد متر است که با وجود موانع فیزیکی موجود در ساختمان ها و ادارات این فاصله دریافت سیگنال کمتر نیز خواهد شد.
- ۴) عدم پوشش همه نقاط: در برخی کشور ها که تکنولوژی **wifi** فعال شده پوشش کابل شبکه فراهم نشده و شما مجبور به استفاده از سرویس دهندگان مختلف در نقاط جغرافیایی متفاوت خواهید بود.
- ۵) مشخص نبودن استانداردها: استانداردهای شریب های ارائه دهنده تجهیزات وای فای استفاده از طیف رادیویی بدون مجوز را ترجیح می دهند زیرا در این صورت هزینه های آن کاهش خواهد یافت و همین امر سبب شد که استاندارد واحدی برای این کار طراحی نشود اما در سال های اخیر سازندگان به سمت متحد شدن استانداردها حرکت رو به جلویی را آغاز کردند.
- ۶) عدم وجود امنیت: در شبکه های بی سیم قبلی اجازه ارتباط کاربران غیر مجاز شبکه نیز داده می شد که امکان شنود از طریق این کاربران یکی از خطرات این قبیل از شبکه ها بود اما هم اکنون سازندگان به سوی توسعه شبکه های امن حرکت خود را آغاز کردند.

۳- امنیت شبکه های بی سیم

۳-۱ امنیت شبکه بی سیم

۳-۲ چهار مشکل امنیتی مهم شبکه های بی سیم ۸۰۲,۱۱

۳-۳ سرویس امنیتی استاندارد ۸۰۲,۱۱

۳-۴ قابلیت ها و ابعاد امنیتی استاندارد ۸۰۲,۱۱

در طی چند سال گذشته یک پیام واضح و روشن وجود داشت ایجاد امنیت برای تکنولوژی **wifi** در عین سودمندی بسیار آن کار ساده ای نیست در اکثر نقاط دسترسی بی سیم سیستم امنیتی به طور پیش فرض غیر فعال است و حتی سیستم ایمنی موجود در آن ها نیز مناسب و کافی نیست (**wep(wired equivalent privacy)**) اولین کوشش برای ایمن کردن **wifi** مکرراً نقاط ضعف زیادی را به نمایش گذاشته است. ابزار بسیلر زیادی برای حمله به **wifi** وجود دارد که این ابزار فقط در عرض چند دقیقه می تواند کلید به کار رفته برای محافظت از شبکه را دور بزنند و از کار بیندازند. حتی نسل بعدی تکنیک های ایمنی هنوز هم مشکلات متعددی دارند جدیدترین مشخصات ایمنی بی سیم یعنی ۸۰۲,۱۱ امکان انجام انواع روش های تایید اعتبار شبکه شامل کلمه های عبور ساده و سایر مکانیزم های تایید اعتبار ضعیف را که پشت سر گذاشتن آنها بسیار ساده است فراهم می کند. با رواج بیشتر استفاده از اینترنت بی سیم، کاهش قیمت آن و افزایش سهولت دسترسی به آن طبعاً مشکلات امنیتی آن نیز افزایش می یابد. از جمله مشکلات امنیتی در زمینه **WiFi** می توان به موارد زیر اشاره کرد:

امنیت شبکه بی سیم

:Rogue Access Point Problem

این مشکل یکی از مهم ترین نگرانی های امنیتی در زمینه استفاده از شبکه های **WiFi** به حساب می آید. **Rogue Access Point** به هر نقطه دسترسی (**WiFi**) **Access Point** اطلاق می شود که بدون اجازه شما به شبکه وصل شده است و از امکانات آن از جمله پهنای باند اینترنت استفاده می کند. این معزل علاوه بر اتصال غیر مجاز به شبکه و استفاده از پهنای باند آن سایر مشکلات امنیتی مانند **hacking** را نیز سبب شود.

- ❖ دستگاه های ناامن **WiFi**: از جمله **Access Point** ها و دستگاه های مورد استفاده کاربران ممکن است موجب مشکلات جدی در این زمینه گردد. و این مورد معمولاً بیش از همه مورد توجه هکرهاست.
- ❖ تنظیمات ناصحیح دستگاه های بی سیم و عدم تغییر در تنظیمات پیش فرض آنها امکانات متنوع نفوذگران

استاندارد ۸۰۲،۱۱ سرویس‌های مجزا و مشخصی را برای تأمین یک محیط امن بی‌سیم در اختیار قرار می‌دهد. این سرویس‌ها اغلب توسط پروتکل **WEP (Wired Equivalent Privacy)** تأمین می‌گردند و وظیفه‌ی آن‌ها امن‌سازی ارتباط میان مخدم‌ها و نقاط دسترسی بی‌سیم است. درک لایه‌ی بی‌سیم است که این پروتکل به امن‌سازی آن می‌پردازد اهمیت ویژه‌ی دارد، به عبارت دیگر این پروتکل کل ارتباط را امن نکرده و به لایه‌های دیگر، غیر از لایه‌ی ارتباطی بی‌سیم که مبتنی بر استاندارد ۸۰۲،۱۱ است، کاری ندارد. این بدان معنی است که استفاده از **WEP** در یک شبکه‌ی بی‌سیم به معنی استفاده از قابلیت درونی استاندارد شبکه‌های محلی بی‌سیم است و ضامن امنیت کل ارتباط نیست زیرا امکان قصور از دیگر اصول امنیتی در سطوح بالاتر ارتباطی وجود دارد.

با به کار گیری تائید اعتبار دو طرفه مبتنی بر مجوز با رمزگذاری مبتنی بر **AES** شبکه های **wifi** مدرن می توانند حتی برای مهاجمان حرفه ای نیز یک مانع قابل توجه محسوب شوند. با بعضی از **wap** کاربران می توانند عدم پخش **SSID** را انتخاب کنند. **SSID** سر واژه عبارت زیر است: **SSID service set identifier** ورود نفوذ گران به شبکه را دشوارتر می سازد.

شبکه‌های **Wi-Fi** دارای امکانات امنیتی بسیار قدرتمند می‌باشند که از دسترسی غیر مجاز به این شبکه‌ها جلوگیری می‌کند. از جمله این استانداردها می‌توان به

۱. IEEE ۸۰۲،۱x

۲. WEP - Wired Equivalent Privacy

۳. WPA - Wi-Fi Protected Access

۴. TKIP - Temporal Key Integrity Protocol

اشاره کرد. علاوه بر استانداردهای یاد شده در **Access Point** هایی که دارای نرم افزارهای کارآمد می‌باشند، امکان فیلتر کردن **MAC Address** وجود دارد، در این صورت فقط **MAC Address** های تعریف شده در نرم افزار **AP** امکان بهره برداری از سرویس **AP** را دارا می‌باشند.

Hotspot های وای فای می توانند آشکار و باز باشند یا محفوظ باشند. اگر آنها آشکار باشند هر کسی با یک کارت وای فای می تواند به **hotspot** دسترسی داشته باشد اما اگر محفوظ باشد لازم است کاربر رمز **wep** را

برای اتصال بداند . WEP یک سیستم رمزگذاری داده ها است که ۸۰۲/۱۱ از طریق هوا ارسال می کند . WEP دو نوع دارد : رمز گذاری ۶۴ بیتی و رمز گذاری ۱۲۸ بیتی . رمز گذاری ۱۲۸ بیتی امن تر است و افراد بیشتر از آن استفاده می کنند غیر قابل دسترس است مگر اینکه کد WEP را بداند.

اگر شما یک hotspot در منزل خود نصب کنید با ایجاد و استفاده از یک کد wep می توانید از استراق سمع تصادفی شبکه تان توسط همسایگان خود جلوگیری کنید . چه در خانه و چه در بیرون شما باید کد wep را بدانید سپس ان را در نرم افزار کارت وای فتی وارد کنید تا بتوانید به شبکه دسترسی داشته باشید.

با به کارگیری نکات زیر می توان یک امنیت شبکه بی سیم را تا حد قابل قبولی بهبود بخشید . لازم به ذکر است که این نکات لازم است ولی کافی نیست.

۱. کلمه عبور پیش فرض مدیر سیستم (administrator) را روی نقاط دسترسی و مسیریاب های

بی سیم تغییر دهید.

اغلب نقاط دسترسی (Access Point) و مسیریاب های بی سیم امکان مدیریت شبکه WiFi را از طریق یک حساب کاربری مدیریتی فراهم می کنند. این حساب کاربری امکان دسترسی ابزار و پیکربندی آن را با نام کاربری و کلمه عبور فراهم می کند. اغلب تولیدکنندگان نام کاربری و کلمه عبور را در کارخانه تنظیم می کنند . نام کاربری معمول admin یا administrator و کلمه عبور یا خالی است یا کلماتی مثل public, admin, password و .... می باشد.

اولین گام برای افزایش امنیت شبکه بی سیم تغییر کلمه عبور پیش فرض نقاط دسترسی و مسیریاب های بی سیم بلافاصله پس از نصب است. اغلب ابزارها اجازه تغییر نام کاربری را نمی دهند اما اگر ابزارهای شما این امکان را می دهند، اکیدا توصیه می شود که نام کاربری را هم تغییر دهید.

برای امن نگه داشتن شبکه در آینده، می بایست به طور منظم این کلمه عبور را تغییر دهید. اغلب کارشناسان توصیه می کنند کلمه عبور را بعد از ۳۰ تا ۹۰ روز تغییر دهید.

۲. فعال سازی قابلیت WPA/WEP

WPA (WiFi Protected Access) یک استاندارد امنیتی برای شبکه های بی سیم است (با Windows XP Product Activation اشتباه نشود). برای استفاده از WPA با Windows XP باید Client های دارای Windows XP را به صورت دستی patch کنید و همچنین مطمئن شوید کارت شبکه ها و نقاط دسترسی به درستی پیکربندی شده اند.

برای پیکربندی WPA در شبکه با client های دارای ویندوز XP مراحل زیر را انجام دهید:

۱. نوشتار Overview of the WPA wireless security update in Windows XP را مطالعه کنید.

۲. بررسی کنید که تمام Client ها حداقل Service Pack ۱ داشته باشند.

۳. روی هر Client بررسی کنید که کارت شبکه با سرویس WZC (Windows Zero Configuration) سازگار باشد.

۴. برای هر client وصله Windows XP Support Patch for Wi-Fi Protected Access را بارگزاری و نصب کنید.

۵. تغییرات لازم برای نقاط دسترسی بی سیم از گام ۱ را اعمال کنید.

۶. تغییرات لازم برای کارت شبکه های بی سیم از گام ۱ را اعمال کنید.

۳. تغییر SSID پیش فرض

نقاط دسترسی و مسیریاب های بی سیم دارای یک نام شبکه (SSID (Service Set Identifier هستند که توسط تولیدکنندگان به طور پیش فرض انتخاب می شود. SSID از ابزارهای پیکربندی بر مبنای وب یا ویندوز این سازندگان قابل دسترسی است. اغلب SSID های پیش فرض کلمات ساده ای مثل wireless, netgear, default, linksys و ... هستند. هرچند نفوذگر صرفاً با دانستن SSID قادر به نفوذ به شبکه شما نیست ولی این مساله به عنوان یک نقطه شروع خوب برای نفوذگر به حساب می آید. زمانی که کسی شبکه ای با SSID پیش فرض بیابد، با دانستن این نکته که به احتمال فراوان این شبکه به درستی پیکربندی نشده است، ترغیب به نفوذ به شبکه می شود.

SSID می تواند هر زمانی تغییر کند به شرطی که این تغییر در تمام clientها نیز اعمال شود. برای افزایش امنیت شبکه های بی سیم، نام پیش فرض SSID را تغییر دهید. در انتخاب SSID توصیه های زیر را در نظر داشته باشید:

- ❖ از نام، آدرس، تاریخ تولد، شماره تلفن یا دیگر اطلاعات شخصی تان به عنوان بخشی از SSID استفاده نکنید.
- ❖ از کلمات عبور نام کاربری ویندوزتان یا emailتان یا ... استفاد نکنید.
- ❖ با استفاده از عباراتی مثل "TOP_SECRET"، "FUNNY_BOX" و ... نفوذگران را وسوسه نکنید!!!
- ❖ از ترکیب حروف و اعداد استفاده کنید.
- ❖ عباراتی با طول حداکثر یا نزدیک به حداکثر انتخاب کنید.
- ❖ هرچند ماه یک بار SSIDتان را تغییر دهید.

۴. قابلیت پالایش آدرس MAC را روی نقاط دسترسی و مسیریاب های بی سیم فعال کنید.

اغلب نقاط دسترسی و مسیریاب های بی سیم دارای قابلیتی به نام پالایش آدرس MAC (MAC Address Filtering) هستند. این مشخصه اغلب به طور پیش فرض فعال نیست. برای افزایش امنیت شبکه بی سیم تان این قابلیت را فعال کنید. در صورتی که این قابلیت فعال نباشد، هر clientای با دانستن SSID شبکه شما (در نظر داشته باشید که فهمیدن SSID کار بسیار ساده ای است) شاید چند پارامتر امنیتی دیگر مثل کلید رمزگذاری (در صورتی که قابلیت WEP فعال باشد) می تواند به شبکه شما وصل شود.

برای تنظیم قابلیت پالایش آدرس MAC شما به عنوان مدیر شبکه بی سیم باید لیست clientهایی که مجازند به شبکه وصل شوند را پیکربندی کنید. ابتدا آدرس MAC هر client را از طریق سیستم عامل یا ابزارهای پیکربندی به دست آورید و سپس آن ها را در صفحه پیکربندی نقاط دسترسی و مسیریاب های بی سیم وارد کنید و نهایتاً قابلیت پالایش را فعال کنید. از این پس هر درخواست اتصال به شبکه بی سیم که برسد آدرس MAC آن با لیست تنظیم شده بررسی شده و در صورتی که در لیست نباشد اجازه اتصال به شبکه را نمی یابد. البته باید توجه داشت که نفوذگران با جعل آدرس MAC (MAC Spoofing) قادرند به شبکه بی سیم شما وصل شوند ولی این مساله نباید باعث شود که شما از خیر این قابلیت بگذرید.

۵. قابلیت همه‌پخشی SSID را روی نقاط دسترسی و مسیریاب‌های بی‌سیم غیرفعال کنید.

اغلب نقاط دسترسی و مسیریاب‌های بی‌سیم به‌طور خودکار SSID خوششان را در فواصل زمانی مشخص پخش می‌کنند. این مشخصه برای این است که clientها بتوانند به‌طور پویا شبکه‌های بی‌سیم را تشخیص دهند و بین آن‌ها جابه‌جا شوند (از شبکه‌ای به شبکه‌ی دیگر نقل مکان کنند). لازم به ذکر است که این مشخصه برای hotspotهای تجاری و سیار طراحی شده است که clientهای زیادی می‌آیند و می‌روند ولی برای شبکه‌های خانگی لازم نیست. از آنجایی که SSID به صورت واضح پخش می‌شود و هیچ رمزگذاری روی آن صورت نمی‌گیرد، به دست آوردن آن توسط نفوذگران کار راحتی است. همان‌طور که در گام ۳ اشاره شد نفوذگر با دانستن SSID یک مرحله به هدف نزدیک‌تر می‌شود.

در یک شبکه بی‌سیم بحث roaming (جابه‌جایی بین دو شبکه بی‌سیم) مطرح نیست و پخش کردن SSID هیچ ضرورتی ندارد. برای افزایش امنیت شبکه بی‌سیم باید این قابلیت را غیرفعال کنید. یک بار که client شما با SSID درست پیکربندی شد دیگر نیازی به پیغام‌های همه‌پخشی نیست.

دقت داشته باشید که غیرفعال کردن قابلیت همه‌پخشی SSID فقط یکی از تکنیک‌های محکم‌سازی و افزایش امنیت شبکه‌های بی‌سیم است. این روش ۱۰۰ درصد موثر نیست و نفوذگرها هنوز می‌توانند با sniff کردن پیغام‌های مختلف پخش شده در پروتکل WiFi، SSID را تشخیص دهند. در واقع تکنیک‌هایی مثل غیرفعال کردن همه‌پخشی SSID باعث می‌شوند که شبکه بی‌سیم شما هدف راحتی برای نفوذگران نباشد.

اگر هم اکنون دارای یک شبکه بی‌سیم می‌باشید ممکن است این مسئله را در نظر بگیرید که آیا شبکه تان ایمن است یا خیر؟ چهار مورد وجود دارند که شما می‌توانید انجام دهید که اطمینان حاصل نمایید که شبکه تان امن می‌باشد.

۱- اطمینان حاصل نمایید که نقطه یا نقاط دسترسی SSID تان (شناسایی تنظیم‌کننده خدمات) را پخش نمی‌

نماید (که بطور اساسی یک شناسایی‌کننده برای شبکه شما می‌باشد)

۲- اطمینان حاصل نمایید که نقطه یا نقاط دسترسی تان ترافیک بی‌سیم را با بکارگیری WEP رمز سازی می‌نماید.

۳- یک سیستم "شناسایی بدون اجازه وارد شدن افراد غیر مجاز به شبکه بی سیم تان" را خریداری نمایید. تعداد زیادی از این محصولات که آماده و قابل دسترس میباشند، طراحی شده اند که بشما کمک نمایند که امنیت شبکهء WiFi تان و همینطور اینکه چه افرادی از آن استفاده می نمایند را دیده بانی نمایید.

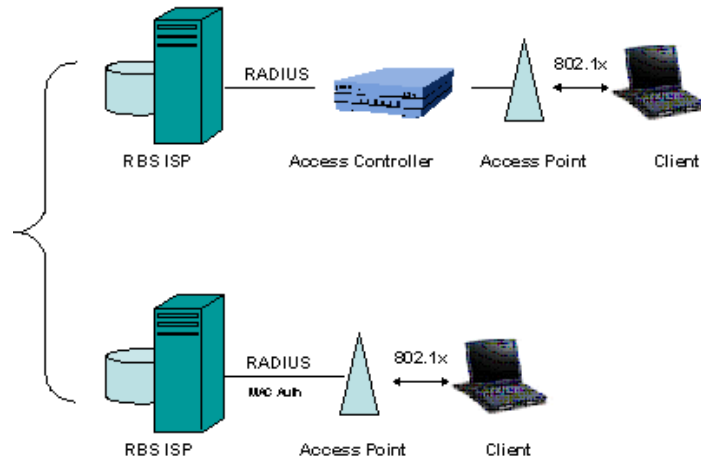
۴- اگر نیاز به امنیت خیلی بالا دارید، می توانید یا اطمینان حاصل نمایید که افرادی که با شبکه شما کار می نمایند بطور مناسب و کارآیی آموزش دیده و یا از یک مشاور بی سیم استفاده نمایید. شما نیاز خواهید داشت که نقاط دسترسی غیر استاندارد و اختصاصی از شرکتهایی مثل سیسکو (Cisco) خریداری نمایید (اگرچه حتی بعضی استانداردهای اختصاصی از شرکتهایی مثل (Cisco) مشکل خودشان را دارند). متأسفانه این بطور قابل ملاحظه ای هزینه شبکه بی سیم شما را افزایش خواهد داد.

چهار مشکل امنیتی مهم شبکه های بی سیم ۸۰۲.۱۱

موفقیت حیرت انگیز ۸۰۲،۱۱ به علت توسعه «اترنت بی سیم» است. همچنانکه ۸۰۲،۱۱ به ترقی خود ادامه می دهد، تفاوت هایش با اترنت بیشتر مشخص می شود. بیشتر این تفاوت ها به دلیل نا آشنایی نسبی بسیاری از مدیران شبکه با لایه فیزیکی فرکانس رادیویی است. در حالیکه همه مدیران شبکه باید درک پایه ای از لینک رادیویی داشته باشند، تعدادی از ابزارها برای کمک به آنها به خدمت گرفته می شوند. آنالایزهای (تحلیل کننده) شبکه های بی سیم برای مدت ها ابزاری لازم برای مهندسان شبکه در اشکال زدایی و تحلیل پروتکل بوده اند. بسیاری از آنالایزها بعضی کارکردهای امنیتی را نیز اضافه کرده اند که به آنها اجازه کار با عملکردهای بازرسی امنیتی را نیز می دهد.

در این سلسله چهار مشکل از مهم ترین آسیب پذیری های امنیتی موجود در LAN های بی سیم، راه حل آنها و در نهایت چگونگی ساخت یک شبکه بی سیم امن مورد بحث قرار می گیرد. بسیاری از پرسش ها در این زمینه در مورد ابزارهایی است که مدیران شبکه می توانند استفاده کنند. یک آنالایزر از اولین خریدهایی است که یک مدیر شبکه باید انجام دهد. آنالایزها علاوه بر عملکردهای سنتی تحلیل پروتکل و ابزار تشخیص عیب، می توانند برای تشخیص بسیاری از نگرانی های امنیتی که استفاده از شبکه بی سیم را کند می کنند، استفاده شوند.

مسئله شماره ۱: دسترسی آسان

LAN‌های بی سیم به آسانی پیدا می شوند. برای فعال کردن کلاینت ها در هنگام یافتن آنها، شبکه ها باید فریم های Beacon با پارامترهای شبکه را ارسال کنند. البته، اطلاعات مورد نیاز برای پیوستن به یک شبکه، اطلاعاتی است که برای اقدام به یک حمله روی شبکه نیاز است. فریم های Beacon توسط هیچ فانکشن اختصاصی پردازش نمی شوند و این به این معنی است که شبکه ۸۰۲،۱۱ شما و پارامترهایش برای هر شخصی با یک کارت ۸۰۲،۱۱ قابل استفاده است. نفوذگران با آنتن های قوی می توانند شبکه ها را در مسیرها یا ساختمان های نزدیک بیابند و ممکن است اقدام به انجام حملاتی کنند حتی بدون اینکه به امکانات شما دسترسی فیزیکی داشته باشند.

راه حل شماره ۱: تقویت کنترل دسترسی قوی

دسترسی آسان الزاماً با آسیب پذیری مترادف نیست. شبکه های بی سیم برای ایجاد امکان اتصال مناسب طراحی شده اند، اما می توانند با اتخاذ سیاستهای امنیتی مناسب تا حد زیادی مقاوم شوند. یک شبکه بی سیم می تواند تا

حد زیادی در این اتاق محافظت شده از نظر الکترومغناطیس محدود شود که اجازه نشت سطوح بالایی از فرکانس رادیویی را نمی دهد. به هر حال، برای بیشتر موسسات چنین برد هایی لازم نیستند. تضمین اینکه شبکه های بی سیم تحت تأثیر کنترل دسترسی قوی هستند، می تواند از خطر سوءاستفاده از شبکه بی سیم بکاهد.

تضمین امنیت روی یک شبکه بی سیم تا حدی به عنوان بخشی از طراحی مطرح است. شبکه ها باید نقاط دسترسی را در بیرون ابزار پیرامونی امنیت مانند فایروال ها قرار دهند و مدیران شبکه باید به استفاده از VPN ها برای میسر کردن دسترسی به شبکه توجه کنند. یک سیستم قوی تأیید هویت کاربر باید به کار گرفته شود و ترجیحاً با استفاده از محصولات جدید که بر پایه استاندارد IEEE 802.1X هستند. 802.1X انواع فریم های جدید برای تأیید هویت کاربر را تعریف می کند و از دیتابیس های کاربری جامعی مانند RADIUS بهره می گیرد. آنالیزهای باسیم سستی می توانند با نگاه کردن به تقاضاهای RADIUS و پاسخ ها، امکان درک پروسه تأیید هویت را فراهم کنند. یک سیستم آنالیز خبره برای تأیید هویت 802.11 شامل یک روتین عیب یابی مشخص برای LAN ها است که ترافیک تأیید هویت را نظاره می کند و امکان تشخیص عیب را برای مدیران شبکه فراهم می کند که به آنالیز بسیار دقیق و کدگشایی فریم احتیاج ندارد. سیستم های آنالیز خبره که پیام های تأیید هویت 802.1X را دنبال می کنند، ثابت کرده اند که برای استفاده در LAN های استفاده کننده از 802.1X فوق العاده باارزش هستند.

هرگونه طراحی، بدون در نظر گرفتن میزان قدرت آن، باید مرتباً بررسی شود تا سازگاری چیش فعلی را با اهداف امنیتی طراحی تضمین کند. بعضی موتورهای آنالیز تحلیل عمیقی روی فریم ها انجام می دهند و می توانند چندین مسأله معمول امنیت 802.1X را تشخیص دهند. تعدادی از حملات روی شبکه های باسیم در سال های گذشته شناخته شده اند و لذا وصله های فعلی به خوبی تمام ضعف های شناخته شده را در این گونه شبکه ها نشان می دهند. آنالیزهای خبره پیاده سازی های ضعیف را برای مدیران شبکه مشخص می کنند و به این ترتیب مدیران شبکه می توانند با به کارگیری سخت افزار و نرم افزار ارتقاء یافته، امنیت شبکه را حفظ کنند.

پیکربندی های نامناسب ممکن است منبع عمده آسیب پذیری امنیتی باشد، مخصوصاً اگر LAN های بی سیم بدون نظارت مهندسان امنیتی به کار گرفته شده باشند. موتورهای آنالیز خبره می توانند زمانی را که پیکربندی های پیش فرض کارخانه مورد استفاده قرار می گیرند، شناسایی کنند و به این ترتیب می توانند به ناظران کمک کنند که نقاطی از دسترسی را که بمنظور استفاده از ویژگی های امنیتی پیکربندی نشده اند، تعیین موقعیت کنند. این آنالیزها

همچنین می توانند هنگامی که وسایلی از ابزار امنیتی قوی مانند VPN ها یا X،۲،۸۰ استفاده نمی کنند، علائم هشدار دهنده را ثبت کنند.

مسئله شماره ۲: نقاط دسترسی نامطلوب

دسترسی آسان به شبکه های LAN بی سیم امری منفک از راه اندازی آسان آن نیست. این دو خصوصیت در هنگام ترکیب شدن با یکدیگر می توانند برای مدیران شبکه و مسوولان امنیتی ایجاد دردسر کنند. هر کاربر می تواند به فروشگاه کامپیوتر نزدیک خود برود، یک نقطه دسترسی! بخرد و بدون کسب اجازه ای خاص به کل شبکه متصل شود. بسیاری از نقاط دسترسی با اختیارات مدیران میانی عرضه می شوند و لذا دپارتمان ها ممکن است بتوانند LAN بی سیمشان را بدون صدور اجازه از یک سازمان IT مرکزی در معرض عموم قرار دهند. این دسترسی به اصطلاح «نامطلوب» بکارگرفته شده توسط کاربران، خطرات امنیتی بزرگی را مطرح می کند. کاربران در زمینه امنیتی خبره نیستند و ممکن است از خطرات ایجاد شده توسط LAN های بی سیم آگاه نباشند. ثبت بسیاری از ورودها به شبکه نشان از آن دارد که ویژگی های امنیتی فعال نیستند و بخش بزرگی از آنها تغییراتی نسبت به پیکربندی پیش فرض نداشته اند و با همان پیکربندی راه اندازی شده اند.

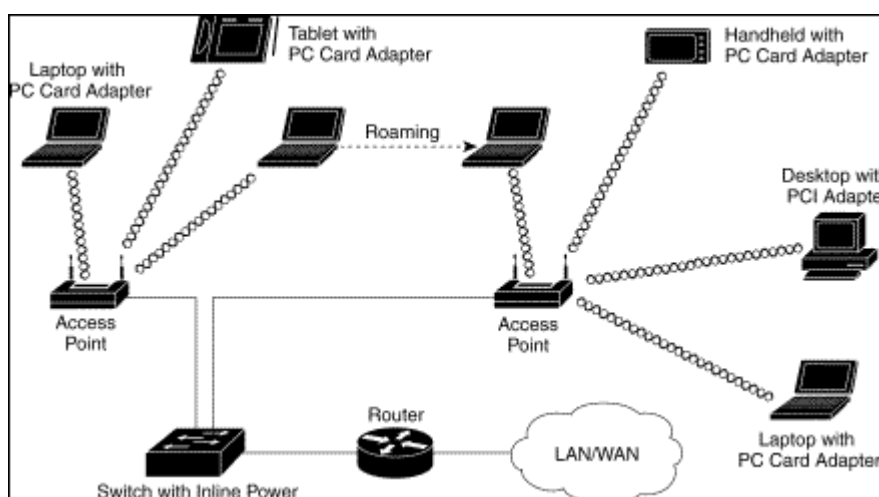
راه حل شماره ۲: رسیدگی های منظم به سایت

مانند هر تکنولوژی دیگر شبکه، شبکه های بی سیم به مراقبت از سوی مدیران امنیتی نیاز دارند. بسیاری از این تکنولوژی ها به دلیل سهولت استفاده مورد بهره برداری نادرست قرار می گیرند، لذا آموختن نحوه یافتن شبکه های امن نشده از اهمیت بالایی برخوردار است.

روش بدیهی یافتن این شبکه ها انجام همان کاری است که نفوذگران انجام می دهند: استفاده از یک آنتن و جستجوی آنها به این منظور که بتوانید قبل از نفوذگران این شبکه ها را پیدا کنید. نظارت های فیزیکی سایت باید

به صورت مرتب و در حد امکان انجام گیرد. اگرچه هرچه نظارت ها سریع تر انجام گیرد، امکان کشف استفاده های غیرمجاز بیشتر است، اما زمان زیادی که کارمندان مسوول این امر باید صرف کنند، کشف تمامی استفاده های غیرمجاز را بجز برای محیط های بسیار حساس، غیرقابل توجیه می کند. یک راهکار برای عدم امکان حضور دائم می تواند انتخاب ابزاری در اندازه دستی باشد. این عمل می تواند استفاده تکنسین ها از اسکنرهای دستی در هنگام انجام امور پشتیبانی کاربران، برای کشف شبکه های غیرمجاز باشد.

یکی از بزرگترین تغییرات در بازار ۸۰۲،۱۱ در سال های اخیر ظهور ۸۰۲،۱۱a به عنوان یک محصول تجاری قابل دوام بود. این موفقیت نیاز به ارائه ابزارهایی برای مدیران شبکه های ۸۰۲،۱۱a را بوجود آورد. خوشبختانه، ۸۰۲،۱۱a از همان MAC پیشین خود استفاده می کند، بنابراین بیشتر آنچه مدیران راجع به ۸۰۲،۱۱ و تحلیل کننده ها می دانند، بدر می خورد. مدیران شبکه باید دنبال محصولی سازگار باشند که هر دو استاندارد ۸۰۲،۱۱a و ۸۰۲،۱۱b را بصورت یکجا و ترجیحاً به صورت همزمان پشتیبانی کند. چیپ ست های دوباندی ۸۰۲،۱۱a/b و کارت های ساخته شده با آنها به آنالیزرها اجازه می دهد که روی هر دو باند بدون تغییرات سخت افزاری کار کنند، و این بدین معنی است که مدیران شبکه نیاز به خرید و آموزش فقط یک چارچوب پشتیبانی شده برای هر دو استاندارد دارند. این روال باید تا ۸۰۲،۱۱g ادامه یابد، تا جایی که سازندگان آنالیزرها کارت های ۸۰۲،۱۱a/b/g را مورد پذیرش قرار دهند.

بسیاری از ابزارها می توانند برای انجام امور رسیدگی به سایت و ردیابی نقاط دسترسی نامطلوب استفاده شوند، اما مدیران شبکه باید از نیاز به همگامی با آخرین تکنیک های استفاده شده در این بازی موش و گربه! آگاه باشند. نقاط دسترسی می توانند در هر باند فرکانسی تعریف شده در ۸۰۲،۱۱ بکارگرفته شوند، بنابراین مهم است که تمام ابزارهای مورد استفاده در بررسی های سایت بتوانند کل محدوده فرکانسی را پوشش کنند. حتی اگر شما استفاده از ۸۰۲،۱۱b را انتخاب کرده اید، آنالایزر استفاده شده برای کار نظارت بر سایت، باید بتواند همزمان نقاط دسترسی ۸۰۲،۱۱a را نیز پوشش کند تا در طول یک بررسی کامل نیازی به جایگزین های سخت افزاری و نرم افزاری نباشد. بعضی نقاط دسترسی نامطلوب سعی دارند کانالهایی را به صورت غیرقانونی روی کانال های ۸۰۲،۱۱b به کار بگیرند که برای ارسال استفاده نمی شوند. برای مثال قوانین FCC تنها اجازه استفاده از کانال های ۱ تا ۱۱ از ۸۰۲،۱۱b را می دهد. کانال های ۱۲ تا ۱۴ جزء مشخصات آن تعریف شده اند اما فقط برای استفاده در اروپا و ژاپن کاربرد دارند. به هر حال، بعضی کاربران ممکن است از نقطه دسترسی کانال های اروپایی یا ژاپنی استفاده کنند، به این امید که رسیدگی یک سایت متمرکز روی کانال های مطابق با FCC از کانال های فرکانس بالاتر چشم پوشی کند. این قضیه مخصوصاً برای ردیابی ابزارهایی اهمیت دارد که بیرون باند فرکانسی مجاز بکارگرفته شده اند تا از اعمال اجرایی اتخاذ شده توسط نمایندگی های مجاز برحذر باشند. آنالایزرهای غیرفعال (**Passive Analyzers**) ابزار ارزشمندی هستند زیرا استفاده های غیرمجاز را تشخیص می دهند، اما چون توانی ارسال نمی کنند استفاده از آنها قانونی است.

مدیران شبکه همواره تحت فشار زمانی هستند، و به روش آسانی برای یافتن نقاط دسترسی نامطلوب و در عین حال چشم پوشی از نقاط دسترسی مجاز نیاز دارند. موتورهای جستجوی خبره به مدیران اجازه می دهند که لیستی از نقاط دسترسی مجاز را پیکربندی کنند. هر نقطه دسترسی غیرمجاز باعث تولید علامت هشدار دهنده ای می شود. در پاسخ به علامت هشدار دهنده، مدیران شبکه می توانند از ابزار دیگری برای پیدا کردن نقطه دسترسی براساس مقیاس های قدرت سیگنال استفاده کنند. اگرچه این ابزارها ممکن است خیلی دقیق نباشند، ولی برای محدود کردن محوطه جستجوی نقطه دسترسی نامطلوب به اندازه کافی مناسب هستند.

مسئله شماره ۳: استفاده غیرمجاز از سرویس

چندین شرکت مرتبط با شبکه های بی سیم نتایجی منتشر کرده اند که نشان می دهد اکثر نقاط دسترسی با تنها تغییرات مختصری نسبت به پیکربندی اولیه برای سرویس ارائه می گردند. تقریباً تمام نقاط دسترسی که با پیکربندی پیش فرض مشغول به ارائه سرویس هستند، (WEP) Privacy) Wired Equivalent را فعال نکرده اند یا یک کلید پیش فرض دارند که توسط تمام تولیدکنندگان محصولات استفاده می شوند. بدون WEP دسترسی به شبکه به راحتی میسر است. دو مشکل به دلیل این دسترسی باز می تواند بروز کند: کاربران غیرمجاز لزوماً از مفاد ارائه سرویس تبعیت نمی کنند، و نیز ممکن است تنها توسط یک اسپم ساز اتصال شما به ISP تان لغو شود.

راه حل شماره ۳: طراحی و نظارت برای تأیید هویت محکم

راه مقابله مشخص با استفاده غیرمجاز، جلوگیری از دسترسی کاربران غیرمجاز به شبکه است. تأیید هویت محکم و محافظت شده توسط رمزنگاری یک پیش شرط برای صدور اجازه است، زیرا امتیازات دسترسی برپایه هویت کاربر قرار دارند. روش های VPN که برای حفاظت از انتقال در لینک رادیویی به کارگرفته می شوند، تأیید هویت محکمی را ارائه می کنند. تخمین مخاطرات انجام شده توسط سازمان ها نشان می دهد که دسترسی به ۸۰۲،۱X باید توسط روش های تأیید هویت برپایه رمزنگاری تضمین شود. از جمله این روش ها می توان به TLS (Layer Security Transport) ، (Tunneled TLS) TTLS یا PEAP (Protected Extensible Authentication Protocol) اشاره کرد.

هنگامی که یک شبکه با موفقیت راه اندازی می شود، تضمین تبعیت از سیاست های تأیید هویت و اعطای امتیاز مبتنی بر آن حیاتی است. همانند مسئله نقاط دسترسی نامطلوب، در این راه حل نیز نظارت های منظمی بر تجهیزات شبکه بی سیم باید انجام شود تا استفاده از مکانیسم های تأیید هویت و پیکربندی مناسب ابزارهای شبکه تضمین شود. هر ابزار نظارت جامع باید نقاط دسترسی را در هر دو باند فرکانسی ۸۰۲،۱۱ b (باند ۲،۴ GHz ISM) و ۸۰۲،۱۱ a (۵ GHz U-NII) تشخیص دهد و پارامترهای عملیاتی مرتبط با امنیت را نیز مشخص کند. اگر یک ایستگاه غیرمجاز متصل به شبکه کشف شود، یک رسیور دستی می تواند برای ردیابی موقعیت فیزیکی آن استفاده شود. آنالایزرها نیز می توانند برای تأیید پیکربندی بسیاری از پارامترهای نقاط دسترسی استفاده گردند و هنگامی که نقاط دسترسی آسیب پذیری های امنیتی را نمایان می کنند، علائم هشدار دهنده صوتی تولید کنند.

مسئله شماره ۴: محدودیت های سرویس و کارایی

LANهای بی سیم ظرفیت های ارسال محدودی دارند. شبکه های ۸۰۲,۱۱b سرعت انتقالی برابر با ۱۱ Mbps و شبکه های برپایه تکنولوژی جدید ۸۰۲,۱۱a نرخ انتقال اطلاعاتی تا ۵۴ Mbps دارند. البته ماحصل مؤثر واقعی، به دلیل بالاسری لایه MAC، تقریباً تا نیمی از ظرفیت اسمی می رسد. نقاط دسترسی کنونی این ظرفیت محدود را بین تمام کاربران مربوط به یک نقطه دسترسی قسمت می کنند. تصور اینکه چگونه برنامه های محلی احتمالاً چنین ظرفیت محدودی را اشغال می کنند یا چگونه یک نفوذگر ممکن است یک حمله انکار سرویس (DoS) روی این منابع محدود طرح ریزی کند، سخت نیست.

ظرفیت رادیویی می تواند به چندین روش اشغال شود. ممکن است توسط ترافیکی که از سمت شبکه باسیم با نرخی بزرگتر از توانایی کانال رادیویی می آید، مواجه شود. اگر یک حمله کننده یک ping flood را از یک بخش اترنت سریع بفرستد، می تواند به راحتی ظرفیت یک نقطه دسترسی را اشغال کند. با استفاده از آدرس های broadcast امکان اشغال چندین نقطه دسترسی متصل به هم وجود دارد. حمله کننده همچنین می تواند ترافیک را به شبکه رادیویی بدون اتصال به یک نقطه دسترسی بی سیم تزریق کند. ۸۰۲,۱۱ طوری طراحی شده است که به چندین شبکه اجازه به اشتراک گذاری یک فضا و کانال رادیویی را می دهد. حمله کنندگانی که می خواهند شبکه بی سیم را از کار بیاندازند، می توانند ترافیک خود را روی یک کانال رادیویی ارسال کنند و شبکه مقصد ترافیک جدید را با استفاده از مکانیسم CSMA/CA تا آنجا که می تواند می پذیرد. مهاجمان بدانندیش که فریم های ناسالم می فرستند نیز ظرفیت محدود را پر می کنند. همچنین ممکن است مهاجمان تکنیک های تولید پارازیت رادیویی را انتخاب کنند و اقدام به ارسال اطلاعات با نویز بالا به شبکه های بی سیم مقصد کنند.

بارهای بزرگ ترافیک الزاماً با نیات بدخواهانه تولید نمی شوند. انتقال فایل های بزرگ یا سیستم client/server ترکیبی ممکن است مقادیر بالایی از دیتا روی شبکه ارسال کنند. اگر تعداد کافی کاربر شروع به گرفتن اندازه های بزرگی از دیتا از طریق یک نقطه دسترسی کنند، شبکه شبیه سازی دسترسی dial-up را آغاز می کند.

راه حل شماره ۴: دیدبانی شبکه

نشان یابی مسائل کارایی با دیدبانی و کشف آنها آغاز می شود. مدیران شبکه بسیاری از کانال ها را برای کسب اطلاعات در مورد کارایی در اختیار دارند: از ابزارهای تکنیکی خاص مانند Simple Network (SNMP)

(Management Protocol) گرفته تا ابزارهای بالقوه قوی غیرفنی مانند گزارش های کارایی کاربران. یکی از مسائل عمده بسیاری از ابزارهای تکنیکی، فقدان جزئیات مورد نیاز برای درک بسیاری از شکایت های کاربران در مورد کارایی است. آنالیزهای شبکه های بی سیم می توانند با گزارش روی کیفیت سیگنال و سلامت شبکه در مکان کنونی خود، کمک باارزشی برای مدیر شبکه باشند. مقادیر بالای ارسال های سرعت پایین می تواند بیانگر تداخل خارجی یا دور بودن یک ایستگاه از نقطه دسترسی باشد. توانایی نشان دادن سرعت های لحظه ای روی هر کانال، یک تصویر بصری قوی از ظرفیت باقی مانده روی کانال می دهد که به سادگی اشغال کامل یک کانال را نشان می دهد. ترافیک مفرط روی نقطه دسترسی می تواند با تقسیم ناحیه پوشش نقطه دسترسی به نواحی پوشش کوچک تر یا با اعمال روش شکل دهی ترافیک در تلافی شبکه بی سیم با شبکه اصلی تعیین شود.

در حالیکه هیچ راه حل فنی برای آسیب پذیری های ناشی از فقدان تأیید هویت فریم های کنترل و مدیریت وجود ندارد، مدیران می توانند برای مواجهه با آنها گام هایی بردارند. آنالیزها اغلب نزدیک محل های دردرساز استفاده می شوند تا به تشخیص عیب کمک کنند و به صورت ایده آل برای مشاهده بسیاری از حملات DoS کار گذاشته می شوند. مهاجمان می توانند با تغییر دادن فریم های ۸۰۲،۱۱ با استفاده از یکی از چندین روش معمول واسط های برنامه نویسی ۸۰۲،۱۱ موجود، از شبکه سوءاستفاده کنند. حتی یک محقق امنیتی ابزاری نوشته است که پیام های قطع اتصال فرستاده شده توسط نقاط دسترسی به کلاینت ها را جعل می کند. بدون تأیید هویت پیام های قطع اتصال بر اساس رمزنگاری، کلاینت ها به این پیام های جعلی عمل می کنند و اتصال خود را از شبکه قطع می کنند. تا زمانی که تأیید هویت به صورت یک فریم رمز شده استاندارد درنیاید، تنها مقابله علیه حملات جعل پیام، مکان یابی حمله کننده و اعمال عکس العمل مناسب است.

سه روش امنیتی در شبکه های بی سیم عبارتند از :

– WEP (Wired Equivalent Privacy)

در این روش از شنود کاربرهایی که در شبکه مجوز ندارند جلوگیری به عمل می آید که مناسب برای شبکه های کوچک بوده زیرا نیاز به تنظیمات دستی (KEY) مربوطه در هر Client می باشد.

اساس رمز نگاری WEP بر مبنای الگوریتم RC۴ بوسیله RSA می باشد.

– SSID (Service Set Identifier)

شبکه های WLAN دارای چندین شبکه محلی می باشند که هر کدام آنها دارای یک شناسه (Identifier) یکتا می باشند این شناسه ها در چندین Access Point قرار داده می شوند . هر کاربر برای دسترسی به شبکه مورد نظر بایستی تنظیمات شناسه SSID مربوطه را انجام دهد .

– MAC (Media Access Control)

لیستی از MAC آدرس های مورد استفاده در یک شبکه به AP (Access Point) مربوطه وارد شده بنابراین تنها کامپیوترهای دارای این MAC آدرسها اجازه دسترسی دارند به عبارتی وقتی یک کامپیوتر درخواستی را ارسال می کند MAC آدرس آن با لیست MAC آدرس مربوطه در AP مقایسه شده و اجازه دسترسی یا عدم دسترسی آن مورد بررسی قرار می گیرد. این روش امنیتی مناسب برای شبکه های کوچک بوده زیرا در شبکه های بزرگ امکان ورود این آدرسها به AP بسیار مشکل می باشد.

امن سازی شبکه های بیسیم:

با وجود امکاناتی که در شبکه های مبتنی بر ۸۰۲,۱۱ ارائه شده است ولی این واقعیت وجود دارد که، چون برای انتقال اطلاعات در این شبکه ها هیچ حد و مرز فیزیکی وجود ندارد و این ترافیک توسط هوا منتقل می شود به این دلیل این نوع شبکه ذاتاً نا امن هستند.

از تمام عناصری که برای ایجاد امنیت در شبکه سیم کشی شده استفاده شده می توان در شبکه های بیسیم نیز برای برقراری امنیت استفاده نمود. نکته مهمی که در شبکه های بیسیم از لحاظ امنیتی دارای اهمیت می باشد طراحی این گونه از شبکه های می باشد. در ادامه به چگونگی طراحی امن شبکه های بیسیم می پردازیم.

طراحی شبکه:

یکی از موارد مهم که در طراحی شبکه می بایست در نظر گرفته شود، چگونگی طراحی و نحوه ارتباط با شبکه سیم کشی شده است.

راههای زیادی جهت امن کردن شبکه و همین طور برای به خطر انداختن امنیت آن وجود دارد.

با طراحی و بکار گیری یک استراتژی محکم در شبکه های بیسیم میتوان از دسترسی هکرها به شبکه جلوگیری بعمل آورد همچنین با اعمال کنترل های بیشتر روی بخش بیسیم شبکه، شبکه سیم کشی شده را نیز محافظت نمود

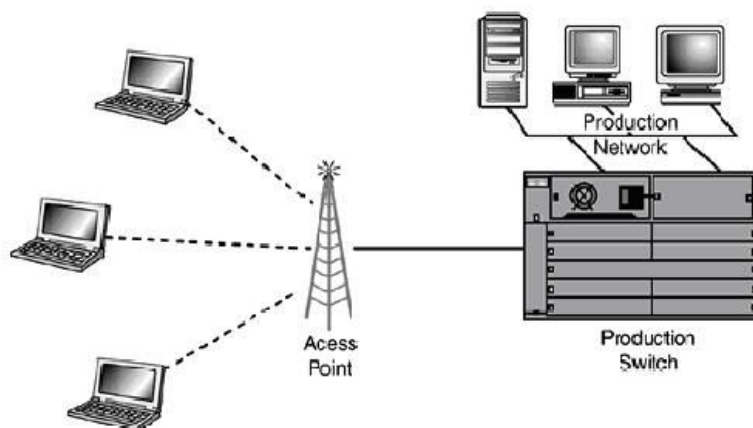
تا هکرها از این طریق نیز نتوانند وارد شبکه شوند. استفاده از فایروال و روتر در شبکه بیسیم همانند شبکه های سیم کشی شده نیز توصیه می شود.

جداسازی توسط مکانیزم های جداسازی:

به دلیل اینکه معمولاً AP ها رابط بین شبکه بیسیم و سیم کشی شده هستند، ایستگاه های کاری موجود در دو طرف این AP ها معمولاً در یک Broadcast Domain می باشند. با این توضیحات، هکر شبکه بیسیم میتواند با استفاده از روشهای موجود روی شبکه های سیم کشی شده مانند ARP cache Poisoning نسبت به اجرای Exploit روی ترافیک Broadcast اقدام نماید. همچنین هکر می تواند ایستگاه های بیسیم دیگری را که به AP متصل هستند را مورد حمله قرار دهد. این اتفاق در مورد ایستگاه های کاری موجود روی شبکه سیم کشی شده که به شبکه بیسیم متصل هستند روی خواهد داد.

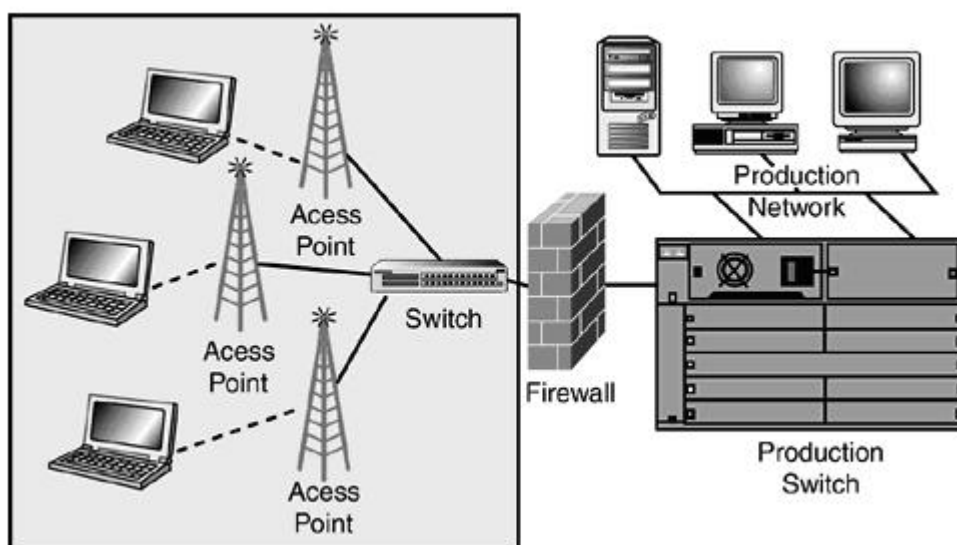
به دلیل آسیب پذیری های زیادی که در شبکه های بیسیم و با توجه به نحوه پیاده سازی این شبکه ها، این فکر در ذهن ایجاد می شود که شبکه های سیم کشی ایزوله شده از این شبکه ها امن تر می باشند.

همانطوری که در شکل زیر مشاهده میشود، طراحی ساده ولی با یک نکته اصلی و آن اینکه، در این طرح، دسترسی مستقیم لایه ۲ و اتصال به منابع شبکه برای تمامی ایستگاه های کاری بیسیم میسر می شود و این امر مشکلات امنیتی را در پی خواهد داشت. حداقل پیشنهادی که برای امنیت در این طرح مورد نظر می باشد، جدا سازی و ایزوله کردن شبکه بیسیم از شبکه داخلی در VLAN جداگانه و با قرار دادن مکانیزم های لایه ۳ در شبکه می باشد.

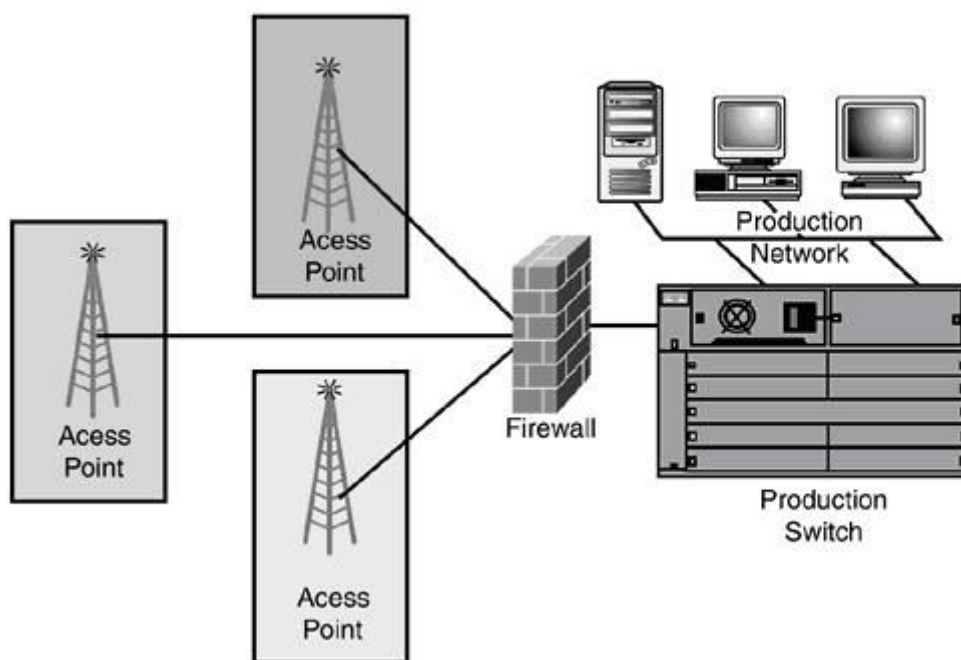
طراحی بهتر شبکه با درک مفهوم Wireless-DMZ که در شکل زیر نشان داده شده است انجام خواهد شد. با قرار دادن APها در ناحیه امنیت خاص، پیاده سازی کنترل های لایه ۳ و کنترل های دسترسی مانند پیاده سازی فایروال می توان به امنیت بالاتری دست یافت.

به طور مثال اگر تمام APها به یک سوئیچ (یا دو سوئیچ برای افزونگی (Redundancy)) متصل و سپس سوئیچ به فایروال متصل شود، ما یک نقطه کنترلی یا +3 Layer بین شبکه داخلی و شبکه AP خواهیم داشت.

با توجه به شبکه فوق، اگر هکری ایستگاه های بیسیم و یا حتی APها را تحت کنترل خود در آورد، محدود به شبکه خود (شبکه خارج از فایروال) و به سرویسهایی که در فایروال باز گذاشته شده می باشد. بعلاوه هرگونه ترافیک ورودی و خروجی در فایروال ثبت شده و بدین ترتیب ما رد ممیزی حتی و با بررسی این گزارشات شانس بیشتری برای جلوگیری از حملات خواهیم داشت.

و اگر AP ها دارای رده امنیت مختلفی باشند می توان هرکدام را در ناحیه امنیتی خود قرار داده و به فایروال مربوطه با چند interface مطابق شکل زیر متصل نمود. با این طرح منابع هرکدام از شبکه های بیسیم در مقابل شبکه های دیگر محافظت می شود.

محافظت در برابر ضعف های ساده:

ساختار شبکه های بیسیم، اصولاً نسبت به حملات ضعف دارد. بدین صورت که دسترسی به اطلاعات شبکه بیسیم را از طریق AP ها و حتی شبکه های مبتنی بر سیم متصل به آن راه، به حمله کننده می دهد. از حملات متداول، دسترسی لایه ۲ حمله کننده به شبکه بدون نفوذ فیزیکی به شبکه می باشد. برای جلوگیری از این ضعف امواج ۸۰۲,۱۱ می بایست قرار گیری AP ها و جهت آنتن های آنها را طوری طراحی کرد تا دامنه امواج آن محدود به شبکه داخلی داشته باشد. همچنین استفاده از پنجره ها و دیوارهای عایق بندی شده به ضعف کردن امواج خروجی کمک می کند یا میتوان محلی را که امواج در آن نقطه ارسال می شود را جزو محدوده کنترلی شبکه و به صورت فیزیکی کنترل نمود. واضح است که هرچه دسترسی از شبکه عمومی به شبکه محلی کمتر و محدود تر باشد، شبکه از امنیت بالاتری برخوردار می باشد.

کنترل در برابر حملات DoS:

این حمله باعث کند شدن، از کار افتادن سرویس بیسیم (بسته به نوع طراحی شبکه) و یا تاثیر روی شبکه اصلی خواهد شد. بیشتر شرکت ها، دستگاه های ردیاب این نوع از حملات را ندارند اگر چه امروزه نرم افزارهایی برای

این کار در دسترس می باشد مانند **Airmagnet**.

جدا سازی **DoS** از شبکه داخلی با استفاده از فایروال یا دستگاه های دیگری که دارای این قابلیت هستند نیز می تواند در مقابله با حمله **DoS** موثر باشد.

کنترل های **QoS** می تواند در لبه **wireless DMZ** پیاده سازی شود حس گرهای **IDS** می بایست در نقطه ارتباط بین شبکه بیسیم و شبکه مبتنی بر سیم قرارگیرد و در نهایت روشی کامل برای جلوگیری از **DoS** وجود ندارد و طراحی درست با در نظر گرفتن موارد امنیتی میتواند خطر این نوع حمله را کاهش دهد.

رمزنگاری شبکه بیسیم:

اگرچه در شبکه های سیم کشی شده از رمزنگاری در لایه ۲ و ۱ استفاده نمی شود ولی طراحان ۸۰۲,۱۱ نوعی مکانیزم رمزنگاری را جهت امکان تشخیص هویت و رمزنگاری را بین دو ایستگاه کاری روی لایه ۲ فراهم ساخته اند.

رمزنگاری بیسیم به معنی محافظت و محدود کردن دسترسی به منابع و ساختار شبکه بیسیم می باشد این کار برای محافظت در برابر خاصیت بیسیم است که از دیوار و سایر موانع فیزیکی عبور می کند. حمله کننده براحتی می تواند به شبکه بیسیم که سیستم های کد گذاری و محدودیت های دسترسی پیاده سازی نشده راه پیدا کند. در شناسایی های به عمل آمده در سال ۲۰۰۱ در **Boston** از هر ۱۰۰ شبکه بیسیم ۴۴ شبکه با سیستم های رمزنگاری پیاده سازی شده اند.

به خاطر داشته باشید که پیاده سازی هر نوع رمزنگاری از نداشتن آن بهتر است.

واضح است که اگر حمله کننده ای با دو شبکه که یکی دارای رمزنگاری ضعیف و دیگری بدون رمزنگاری باشد مواجه باشد، به شبکه ای که بدون رمزنگاری است حمله خواهد کرد.

: Wired equivalent privacy (WEP)

از بخشهای مهم امن کردن شبکه بیسیم، استفاده از الگوریتم مناسب رمزنگاری برای محافظت از اطلاعاتی است که در هوا منتشر میشود.

WEP برای امن کردن ارتباط بین کارت شبکه های بیسیم و AP ها، بوجود آمد. ویرایش اصلی آن قابلیت پشتیبانی از کلیدهای ۴۰ بیتی یا ۶۴ بیتی را داشت که در ویرایش های بعدی (WEP۲) پشتیبانی ۱۲۸ بیتی نیز به آن اضافه گردید. WEP از الگوریتم RC۴ برای رمزنگاری استفاده میکند که خود دارای ضعف هایی نیز می باشد و حمله کننده میتواند با بکارگیری روش ها و نرم افزارهای خاص، نظیر WEP crack و Air Snort برای رمزگشایی آنها استفاده نماید. اگر چه WEP دارای ضعف هایی میباشد، همچنان استفاده میشود. اگر WEP تنها انتخاب شما برای رمزنگاری میباشد بهتر است که از آن استفاده نمایید و شبکه بدون رمزنگاری را پیاده سازی نکنید. بعضی از سازندگان تجهیزات بیسیم، با اضافه کردن LEAP، که یک پروتکل تشخیص هویت میباشد، به WEP و استفاده در تجهیزات خود، ضعف WEP را پوشش داده اند.

محکم سازی AP ها:

مانند شبکه های سیم کشی شده که روتر نقش ورودی شبکه از اینترنت را بازی میکند، در شبکه های بیسیم نیز AP ها نقش ارتباط بین دو شبکه سیم کشی شده و بیسیم را برقرار می کند.

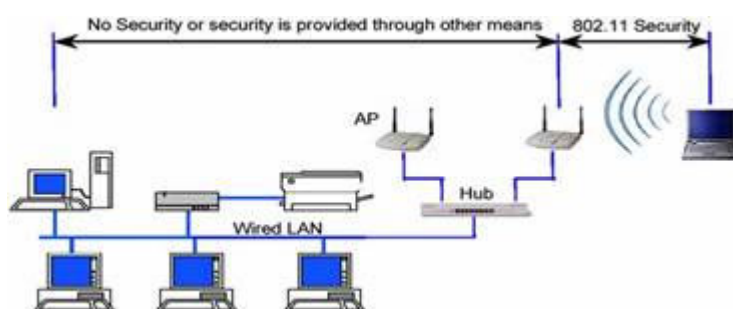
چندین راه برای محکم سازی AP ها وجود دارد مانند:

down SSID Broadcast Shutting
MAC addresses Locking down
unused services Disabling
Password Strong

قابلیت ها و ابعاد امنیتی استاندارد ۱۱د . ۸۰۲

استاندارد ۸۰۲,۱۱ سرویس های مجزا و مشخصی را برای تأمین یک محیط امن بی سیم در اختیار قرار می دهد. این سرویس ها اغلب توسط پروتکل WEP (Wired Equivalent Privacy) تأمین می گردند و وظیفه ی آنها امن سازی ارتباط میان مخدوم ها و نقاط دسترسی بی سیم است. درک لایه یی که این پروتکل به امن سازی آن

می‌پردازد اهمیت ویژه‌ی دارد، به عبارت دیگر این پروتکل کل ارتباط را امن نکرده و به لایه‌های دیگر، غیر از لایه‌ی ارتباطی بی‌سیم که مبتنی بر استاندارد ۸۰۲٫۱۱ است، کاری ندارد. این بدان معنی است که استفاده از WEP در یک شبکه‌ی بی‌سیم به معنی استفاده از قابلیت درونی استاندارد شبکه‌های محلی بی‌سیم است و ضامن امنیت کل ارتباط نیست زیرا امکان قصور از دیگر اصول امنیتی در سطوح بالاتر ارتباطی وجود دارد.

شکل قبل محدوده‌ی عمل کرد استانداردهای امنیتی ۸۰۲٫۱۱ (خصوصاً WEP) را نشان می‌دهد.

در حال حاضر عملاً تنها پروتکلی که امنیت اطلاعات و ارتباطات را در شبکه‌های بی‌سیم بر اساس استاندارد ۸۰۲٫۱۱ فراهم می‌کند WEP است. این پروتکل با وجود قابلیت‌هایی که دارد، نوع استفاده از آن همواره امکان نفوذ به شبکه‌های بی‌سیم را به نحوی، ولو سخت و پیچیده، فراهم می‌کند. نکته‌ی که باید به خاطر داشت این است که اغلب حملات موفق صورت گرفته در مورد شبکه‌های محلی بی‌سیم، ریشه در پیکربندی ناصحیح WEP در شبکه دارد. به عبارت دیگر این پروتکل در صورت پیکربندی صحیح درصد بالایی از حملات را ناکام می‌گذارد، هرچند که فی‌نفسه دچار نواقص و ایرادهایی نیز هست.

بسیاری از حملاتی که بر روی شبکه‌های بی‌سیم انجام می‌گیرد از سویی است که نقاط دسترسی با شبکه‌ی سیمی دارای اشتراک هستند. به عبارت دیگر نفوذگران بعضاً با استفاده از راه‌های ارتباطی دیگری که بر روی مخدوم‌ها و سخت‌افزارهای بی‌سیم، خصوصاً مخدوم‌های بی‌سیم، وجود دارد، به شبکه‌ی بی‌سیم نفوذ می‌کنند که این مقوله نشان دهنده‌ی اشتراکی هرچند جزئی میان امنیت در شبکه‌های سیمی و بی‌سیم است که از نظر ساختاری و فیزیکی با یکدیگر اشتراک دارند.

سه قابلیت و سرویس پایه توسط IEEE برای شبکه‌های محلی بی‌سیم تعریف می‌گردد :

Authentication

هدف اصلی WEP ایجاد امکانی برای احراز هویت مخدوم بی‌سیم است. این عمل که در واقع کنترل دسترسی به شبکه‌ی بی‌سیم است. این مکانیزم سعی دارد که امکان اتصال مخدوم‌هایی را که مجاز نیستند به شبکه متصل شوند از بین ببرد.

Confidentiality

محرمانه‌گی هدف دیگر WEP است. این بُعد از سرویس‌ها و خدمات WEP با هدف ایجاد امنیتی در حدود سطوح شبکه‌های سیمی طراحی شده است. سیاست این بخش از WEP جلوگیری از سرقت اطلاعات در حال انتقال بر روی شبکه‌ی محلی بی‌سیم است.

Integrity

هدف سوم از سرویس‌ها و قابلیت‌های WEP طراحی سیاستی است که تضمین کند پیام‌ها و اطلاعات در حال تبادل در شبکه، خصوصاً میان مخدوم‌های بی‌سیم و نقاط دسترسی، در حین انتقال دچار تغییر نمی‌گردند. این قابلیت در تمامی استانداردها، بسترها و شبکه‌های ارتباطاتی دیگر نیز کم‌وبیش وجود دارد.

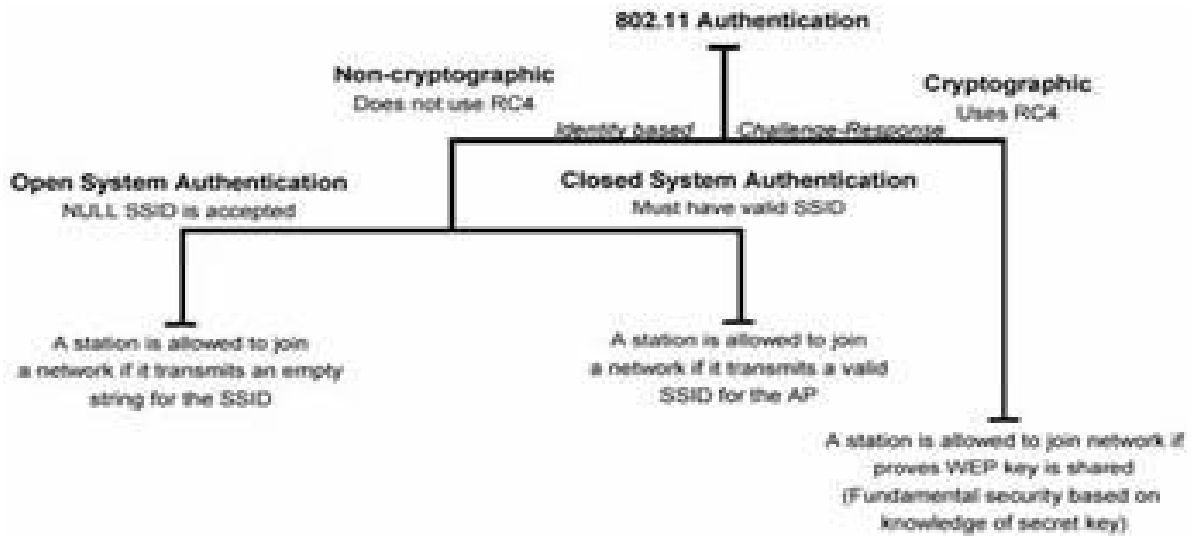
Authentication

استاندارد ۸۰۲,۱۱ دو روش برای احراز هویت کاربرانی که درخواست اتصال به شبکه‌ی بی‌سیم را به نقاط دسترسی ارسال می‌کنند، دارد که یک روش بر مبنای رمزنگاری است و دیگری از رمزنگاری استفاده نمی‌کند.

شکل زیر شمایی از فرایند Authentication را در این شبکه‌ها نشان می‌دهد.

!Error

۴- تکنولوژی WiFi

۱-۴ تکنولوژی رادیویی WiFi

۲-۴ شبکه . Walkie_Talkie

۳-۴ به کارگیری وای فای در صنعت تلفن همراه

۴-۴ آنچه شما نیاز دارید برای ساختن یک شبکه بیسیم

۵-۴ ترکیب سیستم Wi-Fi با رایانه

۶-۴ به شبکه های WiFi باز وصل نشوید.

۷-۴ آگاهی و درک ریسک ها و خطرات WiFi

۸-۴ استفاده از تکنولوژی MIMO جهت افزایش سرعت WiFi زیر دریا

سیستم رادیویی که در وای فای استفاده می شود با آنچه در دستگاه مخابرات رادیویی استفاده می شود چندان متفاوت نیست. آن ها قادر هستند مخابرات و دریافت کنند. می توانند صفر ها و یک ها را به امواج رادیویی تبدیل کنند و سپس آن ها را دوباره به صفر و یک تبدیل کنند.

تکنولوژی رادیویی WIFI

سه تفاوت عمده بین سیستم رادیویی وای فای و یک دستگاه مخابرات کوچک وجود دارد:

سیستم وای فای که با استاندارد 802.11B و 802.11g کار میکند در فرکانس 2/4 گیگاهرتز عمل می کند و آنهایی که با استاندارد 802.11a کار می کنند در فرکانس 5 گیگاهرتز ارسال می کنند. در حالی که یک دستگاه مخابرات کوچک در فرکانس 49 مگاهرتز عمل می کند. فرکانس بالاتر موجب افزایش سرعت انتقال اطلاعات می شود.

برای استاندارد 802.11a و 802.11g از تکنیک OFDM استفاده می شود و برای استاندارد 802.11b از تکنیک CCK استفاده می شود.

سیستم رادیویی استفاده شده در وای فای توانایی تغییر فرکانس را دارد. 802.11b می تواند در هر سه باند مخابرات کند یا می تواند پهنای رادیویی در دسترس را به دوازده کانال تقسیم کند و جهش فرکانسی به سرعت بین آنها انجام شود. مزیت جهش فرکانسی این است که باعث تداخل کمتر می شود و اجازه می دهد که چندین کارت وای فای به طور همزمان بدون تداخل با یکدیگر مداخله کنند. بنابراین سیستم رادیویی وای فای می تواند میزان بسیار زیادی از اطلاعات را در هر ثانیه مخابرات کند.

کارت های 802.11b می توانند مسیقماً بر روی هر یک از این سه باند ارسال شوند، یا می توانند پهنای باند رادیویی در دسترس را به چندین کانال و hop frequency بین آنها تبدیل کنند. مزیت frequency hopping در این است که در مقابل اختلال و پارازیت بسیار ایمن تر است و به چندین عدد از کارت های WiFi اجازه می دهد بطور همزمان و بدون ایجاد اختلال در کار هم با یکدیگر مکالمه کنند.

به دلایلی که ذکر شد، سیستم های رادیویی **Wi-Fi** ظرفیت و سرعت انتقال داده بالاتری را نسبت به رادیو های واکسی - تاکی دارند، این سرعت ها برای استاندارد **۸۰۲,۱۱b** تا **۱۱** مگابایت بر ثانیه و برای **۸۰۲,۱۱a** و **۸۰۲,۱۱g** در حدود **۳۰** مگابایت بر ثانیه است.

شبکه : Walkie_Talkie

اگر می خواهید با شبکه سازی بیسیم در ساده ترین سطح آن آشنا شوید ، یک جفت **Walkie_Talkie** ارزان قیمت ۵ دلاری را در نظر بگیرید . اینها رادیوهای کوچکی هستند که قادر به ارسال و دریافت امواج رادیویی می باشند . وقتی در یک **Walkie_Talkie** صحبت می کنید ، صدای شما توسط یک میکروفون دریافت می شود . سپس به شکل یک فرکانس رادیویی کد گذاری می شود و توسط آنتن آن ارسال می گردد **Walkie_Talkie** . دیگر می تواند امواج ارسال شده را توسط آنتن خود دریافت کند ، صدای شما را که به شکل امواج رادیویی کد گذاری شده **decode** کند و آن را از یک بلند گو پخش نماید . یک **Walkie_Talkie** نمونه مثل این ، با قدرت سیگنالی در حدود ۰,۲۵ وات امواج را ارسال می کند و برد آنها می تواند به حدود ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ فوت برسد .

بیا باید تصور کنیم که شما قصد دارید دو کامپیوتر را با استفاده از تکنولوژی Walkie_Talkie در یک شبکه به

هم وصل کنید :

شما هر دو کامپیوتر با یک Walkie_Talkie تجهیز می کنید . شما برای هر دو کامپیوتر روشی را برای

مشخص نمودن اینکه آیا قصد ارسال یا دریافت امواج را دارد معین می نمایید .

شما روشی را بمنظور تبدیل کد های باینری (دودویی) ۰ و ۱ ها به دو beep متفاوت که Walkie_Talkie

بتواند آنها را ارسال و دریافت کند و بین beep ها و ۰ و ۱ ها عمل تبدیل به انجام برساند مشخص می کنید .

این سناریو عملاً کار می کند . تنها مشکلی که در این زمینه وجود دارد این است که نرخ تبادل داده بسیار آهسته و

کند است . یک Walkie_Talkie ۵ دلاری برای کار با صدای انسان طراحی شده است ، بنابراین شما نمی

توانید حجم زیادی از داده ها را به این روش ارسال کنید . شاید ۱۰۰۰ بیت در ثانیه .

به کار گیری وای فای در صنعت تلفن همراه

اشاره:

سازندگان گوشی های تلفن همراه همواره مشتاق هستند تا شما و دوستانتان را هر ساله به تعویض گوشی قدیمتان

با نمونه های جدید و مجهز به انواع امکانات پیشرفته ترغیب کنند. تا یک سال پیش از این، امکانات موجود روی

یک گوشی همراه پیشرفته شامل دوربین عکاسی و پخش موسیقی بود. نسل پس از آن شامل دستگاهی می شد که با

ضخامت بسیار کم به راحتی در جیب جای می گرفت و بالاخره در چند ماه گذشته پخش ویدیو آخرین گزینه ای

بود که بر صفحه نه چندان بزرگ گوشی‌های همراه ظاهر شد. با این وجود و به‌رغم معرفی انواع مدل‌های مختلف گوشی‌های همراه، مدل‌های باریک و ضخیم، گوشی‌های شکلاتی و تاشو، این وسیله همیشه همراه، به‌طور بسیار ناراحت‌کننده‌ای ناکارآمد و ناقص به نظر می‌آید؛ به ویژه با اینترنت‌های گیج‌کننده، عدم آنتن‌دهی مناسب و پیام‌های ناخواسته. آیا وقت آن نرسیده است که نوکیا با همکاری شرکت **Cingular Wireless** به این وضعیت پایان داده و باعث شوند تا این شبکه پر از وصله و رفو بهتر کار کند؟

در این رابطه هیچ‌کس قولی نمی‌دهد، اما سازندگان گوشی می‌گویند نسل بعدی فناوری تلفن‌های همراه که امسال معرفی خواهد شد، علاوه بر راحتی در استفاده، مشکلات کمتری در مسائل ارتباطی داشته و به خاطر دارا بودن امکان تبادل اطلاعات چندرسانه‌ای، ارزش امتحان کردن را دارد. همچنین صنعت موبایل امیدوار است به فناوری ساخت گوشی‌هایی دست یابد که بنا به گفته **Rob N. Shaddock**، مهندس ارشد بخش ابزارهای موبایل شرکت موتورولا، <کنترلی برای زندگی شما> محسوب گردند. این تصور جذابی است که بخواهیم یک گوشی هر کاری، از ضبط برنامه‌های تلویزیون گرفته تا بروزرسانی تقویم پی‌سی را انجام دهد؛ آن هم درحالی‌که شما سرگرم کارهای خود هستید.

این تصورات، جالب به نظر می‌رسند، اما بگذارید زیاده‌روی نکنیم. اگر تنها یک کار وجود داشته باشد که سازندگان این دستگاه‌ها مایل هستند صحیح انجام گیرد، این یک کار، بهتر انجام دادن همان وظیفه اصلی گوشی‌ها یعنی برقراری تماس خواهد بود. صنعت موبایل پاسخی برای این تمایل یافته است؛ پاسخی به نام وای‌فای. همان فناوری‌ای که شما را قادر می‌سازد توسط آن به صورت بی‌سیم پی‌سی‌های خود را به هم متصل کنید.

پهنای باند پشتیبان

در حال حاضر کیفیت ارتباط موبایل بستگی به موقعیت قرارگیری شما نسبت به آنتن **BTS** دارد و در مکان‌های مسقف نیز در خیلی از موارد نخواهید توانست از گوشی خود استفاده کنید. هیچ‌کس بهتر از شش میلیون کاربر در ایالات متحده که برای داشتن تحرک کامل دست از خطوط تلفن ثابت خود کشیدند، این مشکل را لمس نمی‌کند. پل آوبری ۳۴ ساله مدرس موسیقی و ساکن کانزاس سیتی می‌گوید: <در بیمارستان‌ها، در داخل آسانسورها و در

مدرسه تا زمانی که کنار یک پنجره قرار نگیرم، نمی‌توانم تماس خوبی داشته باشم. برای حل این مشکل نوکیا و موتورولا تصمیم گرفتند تا نقاط تماس (Hotspots) دوگانه شبکه وای‌فای را معرفی کنند و آن‌ها را در خانه‌ها، دفاتر، نقاط اتصال جاوا و هر جای دیگری که لازم باشد، نصب نمایند. اطلاعات گوشی‌های موبایل در مجاورت این نقاط تماس بدون بروز اختلال و مشکل از یک سیستم به سیستم دیگر منتقل خواهند شد. البته میزان موفقیت این فناوری در آینده مشخص خواهد گردید. ترکیب شبکه‌های سلولی و وای‌فای یک ترکیب قدرتمند و کارا می‌باشد. این گفته فرانک هانزلیک، مدیر گروه تجاری Wi-Fi Alliance، است.

از لحاظ تئوری، وای‌فای کاری بیش از پایدار ساختن تماس‌های تلفنی انجام خواهد داد. گوشی‌های دو حالتی از دو طریق به اینترنت متصل می‌شوند و اتصال وای‌فای نیز سرعت پهن‌بند را ایجاد می‌نماید. شرکت T-Mobile دو مدل گوشی معرفی نموده که با آنتن‌های این شرکت کار می‌کنند. البته همانند تمام تجهیزات موبایل، مدل‌های نخستین ممکن است ایراداتی داشته باشند. ظرفیت و مدت دوام باتری عنصر مهمی تلقی می‌شود. برای مثال، وای‌فای جهت انتقال اطلاعات از یک کامپیوتر به کامپیوتر دیگر به وجود آمد. اما پراگویی و حرف زدن در تمام طول روز با تلفن، تمام نیروی باتری را مصرف می‌کند. سازندگان می‌گویند مدل‌های اولیه قادر خواهند بود چهار - پنج ساعت گفت‌وگو با استفاده از وای‌فای را پشتیبانی نمایند. آنان امیدوارند تا در انتها بتوانند به مرز هشت ساعت دست یابند. هانزلیک همچنین می‌گوید: «در ابتدا مشکلاتی وجود داشت، اما ما پیشرفت‌های خوبی در این زمینه داشته‌ایم. این موارد درباره سرویس‌های فعلی ویدیویی یعنی Live TV نیز صادق هستند.

مردم آن‌گونه که شرکت‌های بزرگ فعال در این حوزه یعنی Verizon Wireless، Mobile ESPN و Amp'd Mobile آرزویش را دارند، برای دریافت اشتراک مقابل این شرکت‌ها صف نمی‌کشند. با استفاده از خدمات Sprint Nextel Corp یا Cingular Wireless. بیشترین چیزی که عاید کاربر می‌شود، خبرهای کوتاه سی‌ان‌ان یا خلاصه اعلام نتایج لیگ بیسبال خواهد بود. با این حال، چنانچه عده‌ای در همان زمان و در نزدیکی شما بخواهند همین کلیپ‌ها را مشاهده کنند، آن وقت چه اتفاقی می‌افتد؟ تصویر دریافتی یا محو می‌شود یا اصلاً دریافت نمی‌شود. پل کاتالانو شریک و متخصص شبکه‌های بی‌سیم از شرکت مشاور RelevantC Business

Group، می‌گوید: <در حال حاضر شما نمی‌توانید برنامه‌های یک شرکت کابلی را برای استفاده صدها کاربر روی شبکه سلولی پخش کنید.>

برای حل این مشکل، صنعت موبایل در حال سرمایه‌گذاری روی سیستم‌های جدید می‌باشد؛ مانند آنچه **Qualcomm** در دست ساخت دارد و همچنین شبکه رقیب دیگری که توسط نوکیا، اینتل، موتورولا و دیگران پشتیبانی می‌شود. این شرکت‌ها قول داده‌اند تا سیگنال‌های زنده تلویزیونی را همانند شبکه‌های کابلی و ماهواره‌ای در سطح وسیعی از کشور پخش نمایند. این سیستم‌ها در آن واحد توانایی پخش بیست تا سی کانال را دارند و طراحی آنان به شکلی است که قدرت کافی برای تماشای صحنه‌های پرتحرک مانند فوتبال و بسکتبال را فراهم می‌آورند. این ویژگی‌ای است که فناوری‌های فعلی قادر به انجام آن نیستند. **Verizon Wireless** انتظار دارد تا انتهای سال سرویس **Qualcomm** را در نیمی از بازار تحت کنترل خود گسترش دهد. اما عده کمی معتقدند که این سرویس همان‌گونه که پیش از این و در تبلیغات نشان داده شد کار کند و در انتها تبدیل به یک موفقیت چشمگیر گردد. علاوه بر آن، وادار ساختن میلیون‌ها کاربر به این که گوشی تلفن خود را <نگاه> کنند، مستلزم این است که این گوشی‌ها کمتر شبیه <گوشی> باشند. مسلماً کار آسانی نخواهد بود تا وسیله‌ای در اندازه یک شکلات ساخته شود و کار کردن با آن به سادگی روشن کردن مایکروویو باشد.

اما سازندگان و طراحان به سختی در حال کار روی امکان حذف کلیدها و افزودن فرامین صوتی بیشتر می‌باشند. به جای فشردن چندین دکمه و سرگردانی در بین منوها به منظور جست‌وجو در مورد مسئله‌ای مثل جام جهانی، در گوشی‌های آینده با فشار دادن تنها یک کلید و بر زبان آوردن فرمان صوتی <جست‌وجوی جام جهانی>، پس از چند لحظه چندین لینک درباره این مطلب روی صفحه نمایش داده می‌شوند. زمان پاسخ‌دهی نیز کوتاه‌تر شده و به گفته **John C. Burrell** جانشین مدیریت محصولات **Sprint Nextel**، <حتی به اندازه یک کلیک هم منتظر نخواهید ماند. درخواست شما همانجا حاضر و آماده است. این هم قسمتی که منتظرش بودید؛ یعنی استفاده از گوشی موبایل به عنوان کنترل از راه دور جهانی. در آینده‌ای نه چندان دور محتویات شامل عکس‌های دیجیتالی، موسیقی، نمایش‌های تلویزیونی یا حتی فهرست‌های تماس پیش پا افتاده، به جای ذخیره روی یک پی‌سی ترجیحاً

روی اینترنت ذخیره خواهند شد. در این حال یک گوشی موبایل شما را قادر خواهد ساخت تا از هر جا به این اطلاعات دسترسی داشته باشید.

شما می‌توانید به وسیله آن عکس‌ها را روی پی‌سی خود یا یک تلویزیون بفرستید. همچنین می‌توانید از گوشی خود بخواهید تا در زمانی که در راه هستید، کلیپ ویدیویی را برای شما ذخیره کند. به همین شکل می‌توانید از گوشی برای گوش دادن به موسیقی دیجیتالی مورد علاقه خود در منزل استفاده نموده و در حالی که به سمت پارکینگ می‌روید، آهنگ‌ها را به ماشین خود انتقال دهید. در آخر شما قادر خواهید بود گوشی خود را آن‌گونه که تاکنون ممکن نبوده است سفارشی‌سازی کنید. ما در این جا از یک تغییر کوچک در محدوده مد صحبت نمی‌کنیم. با آغاز سال جدید، شرکت‌هایی همچون **Sprint** و **Verizon Wireless** یک قدم حساس دیگر خواهند داشت و کاربران تلفن‌های همراه را قادر می‌سازند تا صفحه گوشی خود را به هر اطلاعاتی که مایل هستند، مزین نمایند. کافی است گوشی را روشن کنید تا نتایج تیم ورزشی مورد علاقه خود یا آخرین قیمت‌های بورس را مشاهده نمایید. **Burris** می‌گوید: «اطلاعات در طول شب یا در مدت جابه‌جایی کاربر، به گوشی او ارسال می‌شود.» چه کسی می‌داند؟ شاید **Sprint** و دیگران بتوانند این کار را انجام دهند و اقتدار شبکه‌های ویدیویی زمینی بالاخره شکسته شود.

آنچه شما نیاز دارید برای ساختن یک شبکه بیسیم

برای ساختن یک شبکه بیسیم نیاز به چند عضو پایه دارید. معمول ترین شبکه های بی سیم شامل یک مسیر یاب یا دستگاه نقطه دستیابی (Wireless Access Point یا WAP) و کارت شبکه بی سیم (به تعداد کامپیوتر های متصل به شبکه) هستند. به عنوان مثال فرض کنیم در حال پیکربندی یک شبکه بی سیم در خانه ای هستید که دو کامپیوتر رومیزی یک ارتباط اینترنت باند عریض و یک لپ تاپ دارد. گام اول بای ساخت شبکه آن است مسیر یاب بیسیم را به مودم باند عریض وصل کنید. وقتی مسیر یاب به درستی پیکربندی شود به درو تزه های به سوی اینترنت تبدیل می شود. به هر کامپیوتر وصل شده در پشت مسیر یاب یک نشانی IP ثبت شده داخلی اختصاص می یابد که معمولاً در محدوده ۱۹۲،۱۶۸.X.X است.

مسیر یاب ترافیک ورودی از نشانی IP ثبت شده - که به وسیله ISP اختصاص می یابد را بر دوش می گیرد و آن داده ها را به نشانی IP مقتضی هدایت می کند. این خصوصیت که به NAT یا (Network Address Translation) مشهور است یک لایه پایه حفاظتی بین کامپیوتر های شما و اینترنت به وجود می آورد.

پس از پیکربندی مسیریاب گام بعدی نصب کارتهای شبکه بی سیم در هر کامپیوتر شبکه است. کارتهای شبکه های بیسیم در انواع متنوعی عرضه شده اند. بعضی از آن کارتهای متداول PCI که شبیه به سایر کارتهای PCI مانند کارتهای صدا نصب می شوند.

بعضی دیگر بای لپ تاپ ها ساخته شده اند و از استاندارد PCMCIA تبعیت می کنند. اگر پی سی یا نوت بوک شما حاوی شکاف (slot) اضافی نباشد می توانید از آداپتورهای بی سیم USB بهره بگیرید. نصب آداپتور شبکه معمولاً آسان است. آن را در یک شکاف خالی فرو کنید یا اگر از نوع USB است رابطه آن را به یک درگاه USB وصل کنید. سپس وقتی کامپیوتر خود را روشن می کنید سیستم عامل باید این وسیله جدید را شناسایی کند و دستگاه رانهای (driver) جدید را نصب کند. دستگاه رانها معمولاً بر روی یک سی دی یا دیسکت قرار دارند و ویندوز می تواند آنها را شناسایی و برای آداپتور نصب کند. وقتی دستگاه رانها نصب شدند کامپیوتر را باز راه اندازی کنید و برنامه خدماتی ارتباط بی سیم را که به همراه آداپتور عرضه شده است را برای پیدا کردن امواج هوایی مربوط به مسیر یاب به اجرا در آورید. (ویندوز اکس پی خود امکاناتی برای اداره ارتباطات شبکه بی سیم دارد). اگر همه چیز درست کار کند و شما در برد موثر شبکه باشید مسیر یاب باید در یک فهرست به عنوان یک ارتباط موجود ظاهر شود روی دکمه connection کلیک کنید و کار برپایی شبکه تمام است.

ترکیب سیستم Wi-Fi با رایانه

امروزه اغلب رایانه های لپ تاپ مجهز به سیستم Wi-Fi داخلی هستند و در غیر این صورت نیازمند نصب یک کارت Wi-Fi بر روی لپ تاپ و یا رایانه رومیزی خود خواهیم بود. شما می توانید یک کارت Wi-Fi در سیستم ۸۰۲،۱۱a یا ۸۰۲،۱۱b و یا ۸۰۲،۱۱g تهیه کنید که البته نوع ۸۰۲،۱۱g نسبت به تجهیزات ۸۰۲،۱۱b از سرعت بالاتری برخوردار است. برای لپ تاپ ها این تجهیزات در قالب کارت های PCMCIA که در محل مخصوص خود نصب می شوند و یا به صورت اتصال خارجی از طریق یک درگاه USB عرضه می شوند.

از جمله اسمارت فون‌ها امروزه از کارت‌های حافظه SD و نوع کوچک شده آن Mini SD استفاده می‌شود. کارت حافظه باعث افزایش توانایی ذخیره اطلاعات شده و بدون آن نمی‌توان به موسیقی گوش داد یا به فیلمی نگاه کرد؛ چرا؟

که در اکثر دستگاه‌ها مقدار حافظه داخلی برای این کار کافی نیست. در حال حاضر حداکثر ظرفیت کارت حافظه SD چهارگیگابایت و کارت SD mini دوگیگابایت می‌باشد. این محدودیت ظرفیت در کارت CF کمتر بوده و حداکثر ظرفیت این نوع کارت ۳۲ گیگابایت می‌باشد. از این درگاه‌ها برای کاربردهای دیگری نیز استفاده می‌شود. به‌طور مثال، برای درگاه CF انواع مختلف دوربین، وای‌فای، بلوتوث و GPS ساخته شده است که قیمت‌های مناسبی نیز دارند.

حال اگر درگاه SD از فناوری SDIO (Secure Digital Input /Output) پشتیبانی کند، از این درگاه نیز می‌توان برای وسایل جانبی بهره برد. علاوه بر وسایل جانبی نامبرده، اسکنر بارکد و گیرنده امواج تلویزیونی نیز برای این درگاه طراحی شده است. البته استفاده از این وسایل به این راحتی نیست. این وسایل به نسبت وسایل جانبی درگاه CF گران‌تر بوده و در بازار به راحتی پیدا نمی‌شوند. در ضمن اگر یک Pocket PC داشته باشید که فقط یک درگاه SD دارد، چه می‌کنید؟ کارت‌های جدیدی به بازار آمده‌اند که دو کار را با هم انجام می‌دهند. مثلاً هم بلوتوث هستند و در ضمن ۲۵۶ مگابایت حافظه فلاش نیز دارند. همان‌طور که می‌دانید کارت‌های mini SD نمونه کوچک شده کارت‌های SD هستند. این فناوری نیز از SDIO پشتیبانی می‌کند. البته محصولات این گروه به علت اندازه کوچک بسیار کم هستند. SDW-۸۲۲ یک کارت mini SD می‌باشد که وای‌فای را به دستگاه شما می‌افزاید. تولیدکنندگان PocketPc، اسمارت‌فون و Communicator امروزه بیشتر به کارت mini SD علاقمند شده‌اند و علت این علاقه، استفاده بهینه از فضا در داخل دستگاه می‌باشد. این کارت برای دستگاهی مانند HP hw ۶۵۱۵ که فاقد وای‌فای می‌باشد، بسیار مناسب است. نصب کارت بسیار ساده است.

کافی است. آن را به جای کارت حافظه وارد کنید و راه‌انداز را نصب کنید. بعد از آن نرم‌افزار داخلی ویندوز موبایل کارت وای‌فای را می‌شناسد و با آن کار می‌کند. با این‌که آنتن این کارت در حد چند میلی‌متر است، کیفیت سیگنال بسیار خوب است. این کارت از استاندارد b۸۰۲,۱۱ استفاده می‌کند و در اکثر اوقات ارتباط مناسبی برقرار می‌کند.

مهندسان سازنده این کارت تلاش زیادی کرده‌اند تا تمام اجزای یک سیستم وای‌فای را در فضای اندکی بزرگ‌تر از یک سیستم کارت موبایل جا بدهند. قیمت کارت در بازار جهانی در حدود صد و ده دلار می‌باشد و با توجه به این‌که وای‌فای گزینه مطلوبی برای بسیاری از کاربران است، قیمت این کارت مناسب به نظر می‌رسد.

مشخصات

مدل: SDW-۸۲۲ پروتکل ارتباطی: IEEE ۸۰۲,۱۱ b سرعت: ۱۱Mbps/۵,۵Mbps پروتکل‌های امنیتی: PA و WEP ابعاد: ۱۰۴*۲۸*۲۰ وزن: ۱,۵gr

به شبکه های WiFi باز وصل نشوید

مطمئن شوید که تنظیمات سیستم به گونه‌ای است که مانع اتصال خودکار به نقاط دسترسی ناامن شود.

اتصال به یک شبکه WiFi باز مثل یک hotspot یا مسیریاب بی‌سیم آزاد، کامپیوتر شما را در معرض خطرات فراوانی قرار می‌دهد. هرچند به طور معمول این امکان فعال نیست ولی اغلب کامپیوترها دارای تنظیماتی هستند که امکان اتصال خودکار بدون اطلاع کاربر را فراهم می‌کنند. این تنظیمات به‌جز در موارد ضروری و به‌طور موقت نباید فعال باشد.

برای بررسی این‌که آیا اتصال خودکار به شبکه‌های WiFi باز، مجاز است یا نه، تنظیمات بی‌سیم کامپیوتر را بررسی کنید. برای مثال در کامپیوترهایی که دارای Windows XP هستند، تنظیمات بی‌سیم Automatically connect to non-preferred networks نامیده می‌شود.

برای بررسی مراحل زیر را انجام دهید:

- ❖ از منوی **start** به گزینه **Windows Control Panel** بروید.
- ❖ به گزینه **Network Connections** بروید
- ❖ بر روی **Wireless Network Connection** کلیک راست کنید و گزینه **Properties** را انتخاب کنید.
- ❖ روی گزینه **Wireless Networks** کلیک کنید.
- ❖ بر روی دکمه **Advanced** کلیک کنید.
- ❖ گزینه **Automatically connect to non-preferred networks** را پیدا کنید، اگر انتخاب شده بود این تنظیمات فعال است در غیر این صورت غیرفعال است.

اگرچه در **Windows XP** به‌طور پیش فرض **Automatically connect to non-preferred networks** فعال نیست، برخی کاربران برای سهولت اتصال به شبکه خودشان آن را فعال می‌کنند. کاربران باید

شبکه خودشان را به عنوان **Windows XP Preferred networks** تنظیم کنند که اجازه اتصال خودکار را می‌دهد و اتصال خودکار به بقیه شبکه‌ها را غیرفعال کنند.

۷. به تجهیزات آدرس ایستا اختصاص دهید.

اختصاص آدرس ایستا جایگزینی برای پروتکل **DHCP** است. اختصاص آدرس پویا با استفاده از **DHCP** راحت تر است و هم چنین به کامپیوترهای سیار اجازه می‌دهد که بین شبکه‌های مختلف جابه‌جا شوند.

آدرس دهی ایستا نیز مزایایی دارد، از جمله:

❖ آدرس ثابت ترجمه آدرس را بهتر پشتیبانی می‌کند، بنابراین یک کامپیوتر روی شبکه با نام دامنه‌اش به طور مطمئن قابل دستیابی است. مخصوصاً سرورهایی مثل سرور وب و سرور **FTP** بهتر است آدرس ایستا داشته باشند.

❖ استفاده از آدرس دهی ایستا در مقابل **DHCP** محافظت بیشتری در برابر حملات امنیتی فراهم می‌کند.

❖ برخی تجهیزات شبکه پروتکل **DHCP** را پشتیبانی نمی‌کنند.

❖ استفاده از آدرس دهی ایستا برای تمام اجزای شبکه تضمین می‌کند که ناسازگاری آدرس‌ها رخ نمی‌دهد.

آدرس‌های ایستا باید از محدوده آدرس‌های خصوصی استاندارد انتخاب شود از جمله:

❖ "۱۰,۰,۰,۰" تا "۱۰,۲۵۵,۲۵۵,۲۵۵"

❖ "۱۷۲,۱۶,۰,۰" تا "۱۷۲,۳۱,۲۵۵,۲۵۵"

❖ "۱۹۲,۱۶۸,۰,۰" تا "۱۹۲,۱۶۸,۲۵۵,۲۵۵"

این محدوده‌ها تعداد زیادی آدرس را پشتیبانی می‌کنند. برخلاف تصور اکثر افراد، تمام آدرس‌های این محدوده‌ها نمی‌توانند انتخاب شوند.

برای انتخاب آدرس درست نکات زیر را مدنظر داشته باشد:

۱. آدرس هایی که با "۰" یا "۲۵۵" تمام می شوند را انتخاب نکنید. این آدرس ها برای استفاده پروتکل های شبکه رزرو شده اند.
۲. آدرس های ابتدای یک محدود آدرس خصوصی را انتخاب نکنید. آدرس هایی مثل "۱۰,۰,۰,۱" یا "۱۹۲,۱۶۸,۰,۱" معمولا به مسیریاب های شبکه اختصاص می یابند. این آدرس ها اولین آدرس هایی هستند که معمولا یک نفوذگر تلاش می کند به آن ها نفوذ کند، بنابراین بهتر است از آن ها استفاده نکنید.
۳. از آدرس هایی که خارج از محدوده mask شبکه شما می باشد استفاده نکنید. برای مثال، برای پشتیبانی تمام آدرس های محدوده "۱۰.X.X.X"، mask شبکه برای تمام سیستم ها باید به "۲۵۵,۰,۰,۰" تنظیم شود، در غیراین صورت برخی آدرس های ایستای این محدوده کار نمی کنند.

۸. قابلیت فایروال را روی تمام کامپیوترها و مسیریابها فعال کنید

یکی از آسان ترین و ارزان ترین راه ها برای محافظت از شبکه در برابر حملات استفاده از فایروال شخصی است.

۹. مسیریابها و نقاط دسترسی را در مکان های امن قرار دهید

کارایی شبکه Wi-Fi به میزان زیادی بستگی به قدرت سیگنال مسیریاب یا نقطه دسترسی بی سیم دارد. اگر یک client بی سیم خارج از محدوده قدرت سیگنال قرار بگیرد ارتباط آن با شبکه قطع می شود یا ارتباط بسیار ضعیف می باشد. Client های بی سیم واقع شده در لبه شبکه ممکن است به دفعات زیاد ارتباطشان قطع شود، ولی حتی زمانی که یک Client بی سیم در محدوده قدرت سیگنال هم باشد، کارایی شبکه از مواردی همچون فاصله، انسداد، یا تداخل تاثیر می گیرد.

برای تعیین محل قرار گرفتن تجهیزات بی سیم نکات زیر را مدنظر داشته باشد:

- ❖ اولین و مهم ترین نکته این است که، از قبل جایی را برای مسیریاب یا نقطه دسترسی بی سیم در نظر بگیرید. سعی کنید تجهیزات را در چندین نقطه متفاوت امتحان کنید. با وجود این که روش آزمون و خطا

راهکار علمی برای یافتن محل قرارگیری تجهیزات بی سیم نیست اما از دیدگاه عملی بهترین روش برای به دست آوردن حداکثر کارایی است.

❖ سعی کنید مسیریاب یا نقطه دسترسی بی سیم را نزدیک به مرکز قرار دهید. Client هایی که از ایستگاه مرکزی فاصله بیشتری دارند، در مقایسه با Client هایی که نزدیک ایستگاه مرکزی هستند، فقط از ۱۰ تا ۵۰ درصد پهنای باند بهره مند می شوند.

❖ تا حد امکان سعی کنید از موانع فیزیکی دوری کنید. هرگونه مانعی در فاصله خط دید بین Client و ایستگاه مرکزی باعث کاهش قدرت سیگنال می شود. دیوارهای آجری، خشتی، یا ساروج اندود بیش ترین تاثیر منفی را دارند ولی موانع دیگر نیز باعث کاهش قدرت سیگنال می شوند.

❖ تا حد امکان از سطوح بازتابی اجتناب کنید. برخی سطوح بازتابی مثل پنجره ها، آینه ها و ... باعث کاهش محدوده قدرت سیگنال های WiFi و در نتیجه کارایی شبکه می شود.

❖ مسیریاب یا نقطه دسترسی بی سیم را حداقل به فاصله یک متر از دیگر تجهیزاتی که در محدوده فرکانس مشابه سیگنال بی سیم می فرستند قرار دهید. این ابزارها می تواند شامل تلفن بی سیم، اجاق های مایکروویو و ... باشد.

❖ همچنین مسیریاب یا نقطه دسترسی بی سیم را دور از تجهیزات الکتریکی که باعث ایجاد تداخل می شوند قرار دهید.

❖ اگر مکان مناسبی که پیدا کردید فقط به طور مرمزی قابل قبول شود، آنتن های ایستگاه مرکزی را برای بهبود کارایی تنظیم کنید. می توانید آنتن های مسیریاب و نقاط دسترسی بی سیم را بچرخانید و محل آن را تغییر دهید، دستورالعمل های کارخانه سازنده را اعمال کنید تا بهترین کارایی را به دست آورید.

اگر با استفاده از این نکات و دستورالعمل ها باز هم مشکل دارید، می توانید به عنوان مثال آنتن های خود را تغییر دهید، یک تکرارکننده نصب کنید، یا در مواردی ایستگاه مرکزی دیگری پیکربندی و استفاده کنید.

۱۰. در فواصل زمانی طولانی که از شبکه استفاده نمی‌کنید تجهیزات را خاموش کنید.

اغلب ارتباطات اینترنت باندپهن همیشه برخط هستند. به همین خاطر دارندگان شبکه ترجیح می‌دهند اکثر تجهیزات شبکه مثل مسیریاب یا مودم روشن بماند حتی اگر برای مدت‌های طولانی بدون استفاده باشند.

ولی آیا شبکه‌های محلی هم لازم است همیشه روشن بمانند؟ خاموش کردن تجهیزات شبکه چه مزایا و معایبی دارد؟

در ادامه برخی از مزایا و معایب خاموش کردن تجهیزات شبکه را هنگامی که استفاده‌ای از آن‌ها نمی‌شود، بررسی می‌کنیم:

امنیت: خاموش کردن تجهیزات شبکه زمانی که در حال استفاده نیستند، باعث افزایش امنیت شبکه می‌شود. زمانی که تجهیزات شبکه خاموش باشند نفوذگران قادر به انجام کاری نیستند.

صرفه جویی در مصرف برق: خاموش کردن تجهیزات شبکه باعث صرفه جویی در هزینه‌ها می‌شود. در برخی کشورها این صرفه جویی چندان قابل توجه نیست اما در برخی کشورها نیز به علت بالا بودن هزینه انرژی میزان قابل توجهی است.

محافظت در برابر اعوجاج سیگنال: جدا کردن تجهیزات شبکه باعث جلوگیری از خرابی‌های احتمالی منتج از اعوجاج سیگنال می‌شود. ممکن است گفته شود که محافظ‌ها هم قادرند از ابزارها در برابر اعوجاج مراقبت کنند ولی این محافظ‌ها به خصوص انواع ارزان قیمت آن قادر به مراقبت در برابر نوسانات شدید نیستند.

قابلیت اطمینان سخت افزار: قطع و وصل مدام منبع انرژی تجهیزات شبکه باعث کاهش طول عمر آن‌ها می‌شود. دیسک‌درایوها اغلب آسیب پذیر هستند. به عبارت دیگر، دمای زیاد هم باعث کاهش طول همه ابزارهای شبکه می‌شود. همیشه روشن گذاشتن تجهیزات شبکه در مقایسه با زمانی که تجهیزات گهگاه خاموش می‌شوند، احتمالاً باعث آسیب‌های بیش‌تری می‌شود.

قابلیت اطمینان ارتباطات: بعد از خاموش و روشن کردن تجهیزات ممکن است فرآیند برقراری ارتباط مجدد با خطا مواجه شود. باید فرآیند راه‌اندازی مجدد را با احتیاط دنبال کنید. به عنوان مثال باید ابتدا مودم‌های باندپهن

روشن شوند و ابزارهای دیگر پس از این که مودم آماده شد، روشن شوند. همچنین اگر هنگام راه اندازی یا نصب با خطایی مواجه می شوید حتما راه حلی برای آن پیدا کنید در غیراین صورت ممکن است در آینده منجر به مشکلات بزرگ تری شود.

سهولت: تجهیزات شبکه مثل مسیریاب بی سیم یا مودم ممکن است در مکان هایی مثل سقف یا مکان هایی که دسترسی به آن ها سخت است قرار داشته باشد. هنگام خاموش کردن این تجهیزات احتیاط نموده و به جای استفاده از دکمه خاموش و روشن کردن تجهیزات، رویه های توصیه شده توسط کارخانه سازنده را حتما رعایت کنید. به طور خلاصه با درنظر گرفتن ملاحظات فوق الذکر پیشنهاد می شود که در زمان هایی که از شبکه استفاده نمی کنید تجهیزات را خاموش کنید. مزایای امنیتی آن به تنهایی کافی است تا این کار را انجام دهیم.

آگاهی و درک ریسک ها و خطرات WIFI

وقتی شما مشغول یافتن ابزار WIFI هستید ابتدا باید از ریسک ها و خطراتی که زیر ساختار شما را تهدید می کنند آگاه شوید. یکی از بدهی ترین ریسک ها تهدید ترافیک خود شبکه بی سیم است. یک مهاجم ممکن است به sniffing شبکه شما دسترسی به شبکه شما یا حتی تغییر داده هایی که از طریق شبکه منتقل می شوند علاقه داشته باشد. اگر شما دارای نقاط دسترسی باشید که به هر دلیل رمز گذاری نشده باشد sniffing ترافیک یا دسترسی به شبکه ها یک فعالیت کم اهمیت و جزئی به شمار می رود. اما حتی برای شبکه هایی که با wep رمزگذاری شده اند نیز مانعی که برای جلوگیری از دسترسی فرد مهاجم وجود دارد یک مانع نسبتا ضعیف است. وقتی مشغول بررسی و ارزیابی یک شبکه هستید باید نگران شبکه های رمز نگاری نشده یا شبکه هایی که از رمزگذاری ضعیف استفاده می کنند باشید. خوشبختانه عمر wifi در شربت هایی با ساینز معقول به اندازه ای بوده است که تعداد نقاط دسترسی محافظت نشده در آنها به حداقل ممکن برسد. هرچند شبکه های خانگیو دفتری یک موضوع کاملا متفاوت هستند. آنها هنوز هم کاملا بلا دفاع هستند. یکی دیگر از ریسک هایی که شبکه شما با آن مواجه است نقاط دسترسی rouge است که به شبکه های بی سیم شما متصل میشود. و یکی از بزرگ ترس ریسک های پیش روی شبکه های wifi مدرن خود خدمات گیرنده های بیسیم هستند. حتی اگر شبکه شما به شکلی صحیح

پیکربندی شده باشد خدمات گیرنده شما می تواند همه چیز را خراب کنند. به جای حمله مستقیم به شبکه یک مهاجم ممکن است یکی از خدمات گیرنده ها را بای دسترسی به بقیه ترافیک موجود بر روی شبکه انتخاب کند. یکی از روش های متداول و رایج انجام این هدف پیدا کردن خدمات گیرنده هایی است که در حال بررسی سایر شبکه ها هستند. به عنوان مثال بعضی از سیستم عامل ها (نظیر windows xp و os x) وقتی برای اولین بار آن لاین می شوند یا وقتی ارتباط خود را با شبکه های قبلی که سیستم عامل به آن متصل شده بود از دست می دهند به طور اتوماتیک به دنبال یک شبکه بی سیم شناخته شده دیگر می گردند. وقتی وقتی میزبان به دنبال یک شبکه می گردد یک probe packet را با نام شبکه ای که سعی در پیدا کردن آن دارد ارسال می کند. یک مهاجم (و همچنین یک کاربر) می تواند برای مشخص کردن این که خدمات گیرنده به کدام شبکه ها اطمینان دارد بو بکشد (sniff کند). مهاجم سپس می تواند یک نقطه دسترسی rogue که تظاهر می کند یکی از شبکه های مورد اطمینان است را ایجاد کند و سعی نماید خدمات گیرنده را مجبور کند به rogue جدید متصل شود. اگر مهاجم موفق شود خدمات گیرنده را فریب دهد. از یک اتصال سطح IP به خدمات گیرنده بر خوردار خواهد شد و می تواند با استفاده از آسیب پذیری های شناخته شده به میزبان دسترسی پیدا کند و در کار آن اختلال ایجاد نماید. وقتی مهاجم سیستم سیستم عامل را دستکاری کرد به طور کامل به سیستم داده هایی آن و شبکه هایی که به آن متصل هستند دسترسی پیدا میکند. وضعیت خوبی نیست بنابراین توجه بیشتری به خدمات گیرنده های خود نشان دهید.

قبل از اینکه به دنبال ابزار بیسم بگردید زرادخانه خود را گرد آوری کنید. شما به یک کارت شبکه بی سیم مناسب و یک نرم افزار بیسیم و آنتن نیاز خواهید داشت.

نرم افزار

انتخاب کارت ها و نرم افزارها ممکن است در هماهنگی با هم صورت بگیرد. بعضی از نرم افزارها برای کارکرد به نوع خاصی کارت نیاز دارند. به عنوان مثال AirSnort یک ابزار رایج و متداول برای لینوکس (و نسخه های BSD) است که ابزار بیسیم را پیدا می کند و به WEP حمله می کند. هرچند AirSnort برای این که قادر به کار باشد به یک کارت بیسیم با چیپ ست Prism II نیاز دارد. در سایت وب AirSnort به این نوع کارت های خاص و چگونگی استفاده از آنها اشاره شده است.

NetStumbler یک ابزار محبوب برای استفاده در ویندوز است که از مدت ها قبل در دسترس قرار داشته

است. هر چند دارای نقاط ضعفی به شرح زیر می باشد:

❖ NetStumbler خدمات گیرنده ها را کشف نمی کند بلکه فقط نقاط دسترسی را تشخیص می دهد

اگر شما شما به دنبال خدمات گیرنده ها می باشید NetStumbler ابزار مناسبی برای کار شما نیست.

❖ NetStumbler فقط نقاط دسترسی را که beacon ها را ارسال می کنند می بیند. نقاط دسترسی که از

طریق عدم ارسال beacon خود را پنهان می کنند توسط NetStumbler تشخیص داده نمی شوند.

❖ NetStumbler پر سر و صدا یا loud است زیرا به منظور کوشش برای یافتن نقاط دسترسی بی سیم

بسته های متعددی ارسال می کند. اگر شما به پنهان سازی و پنهان کاری علاقه دارید از NetStumbler

استفاده نکنید.

Kismet یک ابزار عالی است که بر روی سیستم های لینوکس و BSD ها اجرا می شود. Kismet بر خلاف

NetStumbler یک ابزار گرافیکی نیست اما قادر است خدمات گیرنده ها را و نقاط دسترسی cloak شده را

تشخیص دهد و با انواع گوناگون و متعددی از کارتها نظیر کارت های Cisco و بسیاری از کارتها هایی که در

اکثر فروشگاههای لوازم الکترونیکی عرضه می شوند کار می کند. Kismet می تواند داده های خود را در فرمت

های گوناگونی ذخیره کند که چنانچه شما با dataset های بزرگ سروکار داشته باشید برایتان بسیار مفید خواهد

بود. بای کاربران دنیای OS X نیز KisMAC وجود دارد. KisMAC این است که وقتی برای استفاده از

اینترفیس بی سیم AirPort Extreme کمپانی Apple پیکر بندی شود قادر به دیدن خدمات گیرنده ها و نقاط

دسترسی cloak شده نیست. به منظور فراهم شدن امکان استفاده از تمام قابلیت های KisMAC به کارت

third-party نیاز خواهید داشت. در عین گستره گوناگونی از ابزار تجاری نیز وجود دارد که شما می توانید از

آنها استفاده کنید. AiroPeek ساخت کمپانی Wild Packet یک ابزار محبوب و پر طرفدار برای کشف ابزار بی

سیم است. استفاده از AiroPeek آسان است و در کمپانی های بزرگ به خوبی عمل می کند. این نرم افزار امارها و

نمدارهایی تولید می کند که خواندن آنها بسیار آسان است و به شما اجازه می دهد تغییرات ایجاد شده در کمپانی

خود را در طی زمان به راحتی مشاهده کنید.

تنظیم درست و صحیح تمامی متغیرها برای برقراری ارتباط کارت‌ها و نرم‌افزار با هم می‌تواند کار مشکلی باشد. یکی از بهترین روش‌ها برای تجربه با ابزاری نظیر **Kismet** و **AirSnort** با سی‌دی قابل بوت **Auditor** از **Remote-Exploit.org** است. **Auditor** یک توزیع قابل بوت کامل لینوکس با چندین ابزار امنیتی در داخل آن است که دارای مجموعه وسیعی از اسکریپت‌هایی است که نرم‌افزار بی‌سیم و کارت‌ها را به منظور کار اتوماتیک **autoconfigure** (پیکربندی اتوماتیک) می‌کند. به عنوان مثال اگر بخواهید **AirSnort** را امتحان کنید اما نخواهید وارد وادی خسته‌کننده پیکربندی همه چیز به گونه‌ای که به خوبی با هم کار کنند بشوید. **Auditor** بهترین ابزاری است که می‌تواند به شما کمک کند.

سخت افزار

شما ممکن است به آنتن‌ها نیاز داشته باشید یا نیاز نداشته باشید که این امر به موقعیت وضعیتی که در آن هستید بستگی دارد. به طور خلاصه باید گفت که آنتن‌ها سیگنال‌های ارسالی و دریافتی شما را تقویت می‌کنند. اگر در داخل یک ساختمان **roaming** می‌کنید، ممکن است به آنتن نیاز نداشته باشید هر چند اگر در یک مجموعه بزرگتر کار می‌کنید یا قصد دارید یک ناحیه وسیع‌تر را به سرعت تحت پوشش قرار دهید احتمالاً باید از آنتن استفاده کنید. آنتن‌ها دو نوع هستند:

❖ آنتن‌های چند جهته (**omnidirectional**) سیگنال‌های ۳۶۰ درجه‌ای را در اطراف محور آنتن تقویت می‌کنند.

❖ آنتن‌های یک جهته (**directional**) سیگنال‌ها را در یک **bcam** باریکتر تقویت می‌کنند. قدرت یک آنتن با دسی بل (**db**) اندازه‌گیری می‌شود که هرچه بزرگتر باشد قدرت آنتن بیشتر خواهد بود. هر چند مراقب باشید زیرا یک آنتن قویتر دارای سیگنال‌های فوکوس شده بیشتری است که ممکن است کار یافتن ابزار بی‌سیم را مشکل‌تر کند. به طور کلی یک آنتن **omnidirectional** (چند جهته) بای کشف ابزار بی‌سیم کفایت می‌کند. ضمناً فراموش نکنید کابلی را که برای اتصال آنتن به کارت ساخته شده است را تهیه نمایید.

استفاده از تکنولوژی MIMO جهت افزایش سرعت WiFi زیر دریا

همچنانکه ایالات متحده و کانادا اولین قدم های خود را به سوی تاسیس یک رصدخانه اقیانوسی کابل کشی شده بر می دارند، یک محقق دانشگاه میسوری رولا در تلاش برای بهبود سرعت ارتباطات زیر آبی بی سیم می باشد. به گفته دکتر رزا ژنگ، استادیار دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر UMR، همان امواج اکوستیکی که دلفین ها و وال ها برای ارتباط استفاده می کنند در حالی که هزاران مایل از یکدیگر فاصله دارند، می تواند توسط انسان ها برای ارسال اطلاعات بصورت بی سیم استفاده شود. تمرکز تحقیق این دانشمند بر روی ارتباطات درون آب های کم عمق می باشد که برای دیده بانی محیطی و دیگر موارد مورد نیاز است. ارتباطات آب های کم عمق با چالش های افزوده ای مواجه است چرا که سیگنال ها بوسیله امواج و پژواک کنار صفحات زیرین و فوقانی اقیانوس تحت تاثیر قرار می گیرند.

خانم رزا ژنگ اضافه کرد: "نکته ی شگفت انگیز در مورد سیگنال های اکوستیک این است که هر چه فرکانس پائین تر باشد، فاصله بیشتری را می تواند طی کند. نقطه ی چالش انگیز اینجاست که امواج اکوستیک پهنای باند بسیار محدودی دارند. هدف ما این است که به یک سطح اطمینان بالا و نیز سعت انتقال داده بالا دست یابیم."

سرعت انتقال داده در سیستم های کنونی ارتباطات زیر دریایی، معمولا محدود به چند کیلوبیت بر ثانیه می باشد، که بسیا پائینتر از سرعت مگابیت بر ثانیه ای است که توسط ارتباطات بی سیم RF (فرکانس های رادیویی) ارائه می شود. این استاد دانشگاه، قصد دارد تا از تکنولوژی چند-ورودی، چند-خروجی (MIMO) - تکنیکی که چند مسیر و آنتن را اهرم می کند - به منظور افزایش سرعت انتقال داده تا چندصد کیلوبیت بر ثانیه استفاده کند.

ژنگ همچنین افزود: "تکنولوژی MIMO چند چالش برای ما بوجود خواهد آورد چرا که شما سیگنال ها را در یک زمان و بوسیله یک باند فرکانسی ارسال می کنید. به لحاظ تئوری اثبات می شود که اینکار امکان پذیر است اما ما هنوز در تلاش هستیم تا ببینیم چگونه می توان آن سیگنال ها را در دریافت کننده از یکدیگر جدا کرد."

ژنگ و دانشگاه میسوری کلمبیا، برای سرمایه گذاری بر روی این طرح یک مقرری ۲۷۰ هزار دلاری به مدت سه سال از طرف Naval Research دریافت کرده اند.

۵- محصولات WIFI

۱-۵ این تل قرار است چیپست **Wi-Fi tri-mode** بسازد

۲-۵ قاب عکس وای فای

۳-۵ بررسی مادربرد جدید **ASUS مدل P۵E۳ Deluxe/Wifi**

۴-۵ تراشه‌هایی با قابلیت ریزموج برای ارتباطات بی سیم

امروزه استفاده از تکنولوژی **Wi-Fi** باعث شده که تمام شرکت های بزرگ سرمایه گذاری های بزرگی بر روی تکنولوژی **Wi-Fi** انجام دهند و محصولاتی را با استفاده از این تکنولوژی ارائه دهند . عبارتند از :

اینتل قرار است چیپست **Wi-Fi tri-mode** بسازد

شرکت اینتل در راستای تحقق یک هدف دراز مدت قرار است اولین چیپست خود را معرفی کند، که هر سه حالت رایج **Wi-Fi** پشتیبانی می کند . به گزارش بخش خبر سایت اخبار فن آوری اطلاعات ایران، از **PCWorldIran**، با این چیپست که شامل تکنولوژی **IEEE 802.11a/b/g** است، یک کامپیوتر شخصی نوت بوک می تواند اتصال خود به انواع **LAN** بی سیم شرکت را بدون ارتقا و سخت افزار ادامه دهد، حتی اگر شرکت زیرساختار خود را تغییر دهد .

سازندگان دیگر نیز قبل از اینتل انواع چیپست تحت عنوان **tri-mode** را ساخته بودند. در اوایل سال جاری شرکت اینتل پیکربندی چیپست نوع **802.11 b/g** را معرفی کرد، اما قرار است شرکت، سه تکنولوژی دیگر را معرفی کند **Amy Martin** .، سخنگوی اینتل از اظهار نظر در این مورد خودداری کرد، اما شرکت دعوت نامه ای الکترونیکی منتشر کرد که معرفی جدیدترین تکنولوژی بی سیم مخصوص نوت بوکهای **Centrino** را اعلام می نمود **Mike Feibus** .، یکی از تحلیلگران در **Techknowlege Strategies Inc** در شهر اسکاتزویل ایالت آریزونا می گوید، این محصول حقیقتاً دوران شکوفایی شرکت اینتل را به نمایش می گذارد . البته وسعت شرکت اینتل باعث شده است که نسبت به رقبای کوچکترش از جمله **Atheros Communications Inc** ، **Braadcom corp** و **Texas Instruments Inc** سرعت رشد کمتری داشته باشد. این شرکتها چند ماهی است که انواع چیپست را در اختیار دارند. تحلیلگری به نام آقای **Bob Wheeler** در **Linely Group** می گوید، در ضمن شرکت اینتل به دلیل سرمایه گذاری زیادی که در گروه **Centrino** کرده است بسیار محتاط عمل می کند. این شرکت تمامی محصولات خود را مورد آزمایشات دقیق و جدی قرار می دهد تا ابتدا از هماهنگی و تطابق آنها و

سپس از هماهنگی آنها با انواع مشخصه‌ها اطمینان حاصل کند. تکنولوژی‌های ۸۰۲,۱۱b از امواج رادیویی با طول موج ۲,۴ گیگاهرتز جهت انتقال اطلاعات با سرعت ۱۱ Mbps استفاده می‌کند و تکنولوژی ۸۰۲,۱۱g از امواج رادیویی یکسان برای انتقال اطلاعات با سرعت ۵۴ Mbps استفاده می‌کند. مدل غیر متداول تر ۸۰۲,۱۱a نیز با طول موج ۵ گیگاهرتز برای ارسال اطلاعات با سرعت ۵۴ Mbps را نیز می‌توان در کانال‌های بیشتر به طور همزمان مورد استفاده قرار داد. به علاوه در طول موج ۵ گیگاهرتز تداخل کمتر نیز وجود دارد. تکنولوژی ۵ گیگاهرتز احتمالا بیش از دیگران مورد استقبال واقع می‌شود، زیرا شبکه‌های g و ۸۰۲,۱۱ با کاربران بیشتری انباشته می‌شوند و تکنولوژی‌های ۲,۴ گیگاهرتزی تنها امکان استفاده همزمان سه کانال را فراهم می‌آورند. اما تعداد کانال‌ها در ۸۰۲,۱۱a در کشورهای مختلف متفاوت است، اما عموماً پیش از سه کانال است. این شبکه در آمریکا تا ۲۴ کانال را پشتیبانی می‌کند، که می‌تواند در ادارات، سالن‌های اجتماع بزرگ حقیقتاً تغییرات بزرگی را سبب شود. برنامه جدید دیگر که با ۸۰۲,۱۱a به راه می‌افتد، سیستم‌های سرگرمی خانگی بی‌سیم است. Will Strauss از تحلیلگران ارشد شرکت Forward Concepts Co در Tempe ایالت آریزونا می‌گوید: بازاریابی Centrino نیز که ساخت خود ایتل است، می‌تواند به تکنولوژی tri-mode کمک زیادی کند. البته او معتقد است که کاربران بخصوص مشتریان بیشتر از ۸۰۲,۱۱a/b/g رضای خواهند بود. تقاضا برای ۸۰۲,۱۱a به طور ناگهانی افزایش نخواهد یافت Strauss. می‌گوید: قطعاً تقاضا برای این محصول روز به روز بیشتر می‌شود، اما ...، مثل تقاضا برای چوب‌هاکی نخواهد بود. تحلیلگر دیگری می‌گوید Tri-mode: حداقل در بازار تجارت آینده درخشانی خواهد داشت Abner Germanow. در IDC در شهر فرامینگهام ایالت ماساچوست می‌گوید: بزودی محصولات اداری به بازار می‌آیند که تنها در a/b/g استفاده می‌کنند شاید تا سه ماهه اول یا دوم سال آینده اگر زودتر نباشد.

قاب عکس وای فای

اشاره:

شرکت‌های سازنده تجهیزات سخت‌افزاری به شدت به قاب عکس‌های دیجیتالی علاقه‌مند شده‌اند و سعی دارند تا دیر نشده است، گوی سبقت را از رقبا ببرند و بازار را تصرف کنند.

شرکت‌های سازنده تجهیزات سخت‌افزاری به شدت به قاب عکس‌های دیجیتالی علاقه‌مند شده‌اند و سعی دارند تا دیر نشده است، گوی سبقت را از رقبا ببرند و بازار را تصرف کنند. سامسونگ نیز قاب عکس دیجیتالی خود با نام **SPF-۸۳۷** را معرفی کرد. این محصول که اولین قاب دیجیتالی سامسونگ است، مجهز به یک صفحه‌نمایش هشت اینچ و حافظه ۶۴ مگابایتی است. البته قابلیت افزودن کارت‌های حافظه **CompactFlash**، **xD.SD** و **Memory Stick** را نیز دارد. **V۸۳** با یک پورت **USB** به کامپیوتر متصل می‌شود. اما کلید پیروزی سامسونگ در این محصول نسبت به رقبا در پوشش دادن فناوری وای فای است. **V۸۳** از پروتکل **g۸۰۲،۱۱** پشتیبانی می‌کند. این قابلیت امکان تبادل تصویر را میان این محصول و دستگاه‌های دارای وای فای مانند گوشی تلفن همراه، نوت‌بوک، شبکه‌های بی‌سیم و حتی سایت‌های اشتراک عکس فراهم می‌کند.

بررسی مادربرد جدید **ASUS مدل P۵E۳ Deluxe/Wifi**

این مادربردها بر مبنای چیپست **Intel X۳۸** تولید شده است که عملکردی مناسب در بهینه‌سازی مصرف انرژی دارد. قابلیت پشتیبانی از حافظه **۱۸۰۰ MHz**، **DDR۳**، دو کاناله و **Dual PCI Express ۰/۲ ۱۶x lanes** از دیگر ویژگی‌های این مادربرد به منظور افزایش کارایی است. برای اولین بار در دنیا در این مادربرد از **EPU** (واحد پردازش انرژی) استفاده شده است که امکان کنترل دیجیتالی مصرف انرژی توسط **CPU** را فراهم می‌کند و این امکان را می‌دهد تا با تنظیم و افزایش بازدهی **VRM** و همچنین با توجه به حجم بارگذاری (**loading**) ذخیره

انرژی به بهینه‌ترین روش در راستای کمک به محیط زیست انجام شود. این مادربورد همچنین قابلیت پشتیبانی از wifi n ۱۱/۸۰۲ و تمامی ویژگی‌های آن را به صورت Onboard دارا است و امکان تبادل سریع‌تر اطلاعات را فراهم می‌سازد. فناوری ASUS Express Gate نیز که یک راه‌انداز اختیاری برای سیستم عامل linux است و امکان دسترسی سریع را در زمانی کمتر از پنج ثانیه امکان‌پذیر می‌سازد که در این مادربورد به کار رفته است.

EPUR در واقع یک قطعه سخت‌افزاری است که با استفاده از IC های کنترل کننده قادر است تا انرژی را به میزان قابل توجهی ذخیره کند. این نسل جدید از چیپ خودکار ذخیره‌ساز انرژی با استفاده از فناوری Hybrid Power و همچنین افزایش کارایی VRM در زمان‌های بارگذاری (Loading) قادر است تا به صورت دیجیتال میزان مصرف انرژی توسط CPU را تنظیم و کنترل کند. روش کار نیز بدین صورت است که این چیپ با انجام بازرسی سریع و لحظه به لحظه CPU قادر است تا یک شمای کلی از وضعیت بارگذاری CPU را به دست آورده و سپس بهترین و موثرترین روش‌های ذخیره‌سازی را به کار می‌برد تا علاوه بر کمک به حفظ محیط زیست به طور خودکار قدرت و کارایی بیش‌تر را فراهم آورده و در مواقعی که سیستم در حال اجرای برنامه‌های سبک است به میزان ۵۶/۶ درصد توان CPU را ذخیره می‌کند. با طراحی نسل سوم VRM هشت فاز تا ۹۵ درصد مصرف انرژی را در مقایسه با سایر روش‌ها بهینه می‌کند. طول عمر بیش‌تر قطعات و اتلاف انرژی کمتر، از جمله ویژگی‌های قطعات با کیفیت است که از آن جمله می‌توان به استفاده ASUS از MOSFET ها به منظور به حداقل رساندن میزان اتلاف انرژی و کم کردن حرارت با خازن‌های پلیمری ساخت ژاپن اشاره کرد. ASUS Express Gate یک راه‌انداز اختیاری است که امکان دسترسی سریع کاربر به اینترنت را بدون نیاز به وارد شدن به Windows می‌دهد. با استفاده از این امکان کاربران می‌توانند به راحتی از امکاناتی نظیر IM ، SKype ، You Tube و Webmail استفاده کنند. گفتنی است کاربران قادر خواهند بود با توجه به پشتیبانی این مادربورد از فناوری IEEE ۱۱/۸۰۲ n به صورت Onboard از پوشش بیش‌تر شبکه و تبادل سریع‌تر داده تا شش برابر به نسبت استاندارد ۱۱/۸۰۲ b/g نهایت

لذت را ببرند. همچنین با اتصال دو آنتن، حوزه پوشش‌دهی شبکه افزایش یافته و سیگنال‌ها به خوبی قادر خواهند بود از موانع پیش‌رو حتی دیوار نیز عبور کنند. بدین ترتیب کاربران می‌توانند در هر جایی و بدون وجود حتی یک نقطه کور آنلاین شوند.

تراشه‌هایی با قابلیت ریزموج برای ارتباطات بی سیم

یکی از پروژه‌های اخیر اتحادیه اروپا یک ریزتراشه نشانگر جدید را طراحی و تولید کرده است که به صورت چشمگیری هزینه‌ی تولید کالاهای بدون سیم را کاهش خواهد داد و این بدین معناست که طیف وسیعی از کالاهای موجود، قابلیت ارتباطات بدون سیم را پیدا خواهد کرد.

پروژه **IMPACT** که از طرف **IST** حمایت مالی می‌شود، شامل شرکت‌های غول‌پیکر صنعتی **Ericsson** و **Philips** می‌شود که برای ساخت تراشه‌ای که سیگنال‌های ریزموج را در بازه فرکانس ۵ تا ۲۴ گیگاهرتز بفرستد و دریافت کند، با هم کار می‌کنند. این تیم طیفی از نشانگرها شامل آمپلی‌فایرها، نوسانگرها، مخلوط‌کن‌ها و تقویت‌کننده‌های فرکانس را طراحی کرده است.

گروه **IMPACT** انتظار دارد، مدارهای آنالوگ و با فرکانس بالا کشف کند که با تراشه‌های **CMOS** ۹۰ نانومتری قابل تطبیق باشد. این تراشه‌ها از مدارهای بسیار کوچک‌تر (۹۰ نانومتر) از مدل‌های فعلی استفاده می‌کند.

دکتر استفان دکوتر، مسئول هماهنگی پروژه **IMPACT** و محقق مرکز بین‌دانشگاهی میکروالکترونیک بلژیک می‌گوید: تراشه‌ها دیجیتال **CMOS** و در اندازه‌های ۹۰ نانومتر، امسال (سال ۲۰۰۵) قابل دسترسی خواهند بود و می‌خواهیم بدانیم آیا می‌توانیم آنها را در ارتباطات ریزموجی با فرکانس بالا استفاده کنیم. تراشه‌های **CMOS** با فرکانس بالای قدیمی‌تر، از قبل در تجهیزات ۲/۴ گیگاهرتزی مانند فرستنده‌ها و گیرنده‌های بلوتوس که به طور جداگانه توسط **Ericsson**، یکی از طرف‌های پروژه طراحی شده است، استفاده شده‌اند. ولی به گفته دکتر دکوتر، نیازهایی که برای استفاده از این تراشه‌ها در سطوح بالا و پیچیده چون **GSM** یا "سامانه جهانی ارتباطات سیار" وجود دارد، دست نیافتنی‌ترند. در حال حاضر این کاربردها احتیاج به راه‌حل‌های گران‌قیمت و چند تراشه‌ای دارد.

گروه **IMPACT** متوجه شده‌اند، تراشه‌های **CMOS** می‌توانند برطرف‌کننده نیازهای پیچیده و صعب‌الوصول لازم برای کاربردهای میان‌برد و پیشرفته‌ای چون **GSM** و ارتباطات ریزموجی نقطه به نقطه باشند. این تراشه‌ها به نحو قابل توجهی از هزینه‌ها و میزان مصرف انرژی خواهند کاست و بر کاربردهای این تجهیزات خواهند افزود.

به گفته دکتر دکوتر، ساخت این تراشه‌ها اکنون بسیار هزینه‌بر است، ولی با گذشت زمان بسیار ارزان‌تر خواهد شد. به دلیل این که تمام مدارها بر روی یک تراشه قرار دارد، فرآیند تولید بسیار اثر بخش‌تر خواهد بود و تراشه‌های CMOS فرکانس بالا، در حجم وسیع و با هزینه‌های بسیار کمتر ساخته خواهد شد.

پتانسیل بالا

پتانسیل تراشه‌های CMOS در ارتباطات ریزموجی بسیار بالاست. به گفته پروفیسور هربرت زیرات، یکی از اعضای IMPACT و استاد دانشگاه فناوری سوئد، CMOS می‌تواند در ارتباطات از راه دور و مدارهای راداری چون تلفن‌های همراه، شبکه‌های داخلی بی‌سیم (WLAN) و پیوندهایی سریع، که تعداد زیادی از کارکردها در آنها جمع شده‌اند، کاربرد داشته باشند. از آن جا که CMOS با تولید انبوه بسیار اقتصادی است و می‌تواند در کاهش هزینه‌ها بسیار مؤثر باشد.

تراشه‌های CMOS نوع مهمی از مدارهای مجتمع هستند که شامل میکروپردازشگرها، میکروکنترل‌کننده‌ها، حافظه‌های ایستا و دیگر مدارهای دیجیتال می‌شوند. این کارکردهای متفاوت می‌توانند در یک تراشه متمرکز شوند که علاوه بر کاهش هزینه‌ها، پیچیدگی تجهیزاتی چون دوربین‌های دیجیتال را کاهش خواهد داد.

تراشه‌های CMOS تنها زمانی که ترانزیستورهایشان خاموش و روشن می‌شوند، انرژی مصرف می‌کنند. بنابراین انرژی کمتری مصرف می‌شود و دمای کمتری نسبت به تراشه‌های عادی تولید می‌شود که این برای ارتباطات از راه دور ایده‌آل است.

به جلو راندن خط مقدم فناوری

گروه IMPACT، دو موفقیت مهم به ثبت رسانیده است. نخست آن که آن‌ها به خصوصیات عملکردی مورد نظر در قیمت پایین‌تر و سطح پایین‌تری از مصرف انرژی دست یافته‌اند که با فناوری‌های موجود قابل دسترسی می‌باشد، سپس این که آن‌ها از آخرین خط فناوری مدارها با فناوری CMOS فرکانس بالا و آمپلی‌فایرهای با

نشانگرهای دقیق و نوسانگرهای با ولتاژ کنترل شده که از لحاظ عملکرد دارای رکورد جهانی هستند، گذشته‌اند. پروژه، حمایت مشتاقانه طرف‌های صنعتی را به دست آورده است.

اریکسون اظهار می‌کند، پروژه به چشم‌انداز راهبردی خود برای استفاده از طیف فرکانس‌های ریزموجی دست یافته است و مزیت اصلی این پروژه در این نکته بوده است که با کاربردهای مشخص شروع شده است. پروژه حتی ممکن است برای کتاب سال تحقیقات ۲۰۰۵ اتحادیه اروپا، که تحقیقات برتر را بازتاب می‌دهد، انتخاب شود.

فناوری CMOS، در اندازه ۹۰ نانومتری هم‌اکنون مورد استفاده است. به طور مثال کاربردهایی که اریکسون برای سه سال آینده از این فناوری در نظر گرفته است شامل ساماندهی شبکه‌های داخلی بی‌سیم چون WiFi و نقاط اتصال به جریان در بازه فرکانس ۵ تا ۶ گیگاهرتز است.

شرکت Philips، طرف دیگر پروژه، کاربرد اصلی فناوری CMOS را ایجاد راه‌حل‌های اقتصادی و تأثیرگذار بر قیمت، برای ارتباطات بی‌سیم که یک بازار نوظهور مهم و با کاربردها و محصولات بالقوه فراوان است، می‌داند.

Philips اعتقاد دارد، این فناوری امکان بی‌سیم شدن را برای وسایل الکترونیکی فراهم خواهد آورد و تمام محصولات تمام الکترونیکی امکان بی‌سیم شدن و در نتیجه، تعاملات دستگاه با دستگاه را خواهند داشت.

این مسأله تنها تولیدات سطح بالا و تجملی را در بر نخواهد گرفت، بلکه می‌تواند تولیدات سطح پایین‌تری چون واکمن‌ها و MP۳ Playerها را در برگیرد.

البته چنین تجهیزاتی شدیداً به یکپارچه‌کردن فناوری فرکانس بالا و کارکردهای آنالوگ با فناوری CMOS در زمان معین و با هدف یافتن راه‌حل‌های اقتصادی و سامانه‌روی‌تراشه وابسته است که البته IMPCAT مسیر طولانی از این راه را پیموده است.

در زمان مناسب، IMPCAT قصد راه‌اندازی یک پروژه‌ی تکمیلی دارد که در صورت امکان تراشه‌های CMOS را با فرآیندهای در اندازه ۴۵ نانومتر تولید کند.

دکتر دکوتر می‌گوید: اگر به اندازه CMOS دیجیتال نگاه کنید. خواهید دید که تا حدود ۶۵ نانومتر همان رویکرد مربوط به تراشه‌های قبلی به کار گرفته می‌شود. اما در قطع ۴۵ نانومتر و پایین‌تر تقریباً مواد جدید و چینی جدیدی از آن‌ها مطرح است که ما در حال کشف آن هستیم. ما می‌خواهیم ببینیم، برای تولید یک تراشه ۴۵ نانومتری که کارکردهای فرکانس بالا و آنالوگ را داشته باشد، چه تحولی باید در فناوری تولید و مواد جدید به وجود بیاید.

مزیت‌هایی که چنین تراشه‌ای می‌تواند ایجاد کند می‌تواند شامل اندازه کوچکتر تراشه و پتانسیل برای عملکرد بهتر و مصرف کمتر انرژی با همان کارکرد باشد که البته این بستگی دارد که محققان تا چه حد به موفقیت دست یابند .

WIFI & WIMAX-۶

۶-۱ مروری بر پیاده‌سازی شبکه‌های WiMax

۶-۲ آیا وای مکس با وای فای رقابت خواهد کرد؟ <-- **Wi-Fi Will WiMAX compete with**

۶-۳ استاندارد جدید IEEE ۸۰۲.۱۱ n

ایجاد امکان دسترسی به اینترنت پرسرعت به صورت بی سیم، سال‌هاست که مد نظر ارائه‌دهندگان سرویس در سراسر جهان می‌باشد. معمولاً در حوزه‌های تحت پوشش اپراتورها مناطقی وجود دارد که ارائه خدمات ارتباطی به صورت سنتی امکان‌پذیر نمی‌باشد و یا هزینه بالایی در بر دارد. این مناطق معمولاً در حومه شهرها قرار داشته و جمعیت کمی دارند.

اشاره:

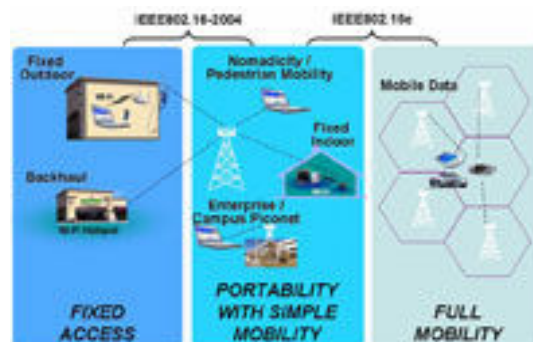
ایجاد زیرساخت‌های سیمی برای این نقاط مقرون به صرفه نمی‌باشد. استفاده از تکنولوژی WiMAX راه‌حل بهینه‌ای است که از جانب اپراتورها با استقبال زیادی روبه‌رو شده است. در شماره ۵۰ ماهنامه شبکه درباره استاندارد IEEE ۸۰۲,۱۶ که با نام تجاری WiMAX شناخته می‌شود و استاندارد شبکه‌های بی‌سیم شهری است، مطالب مفصلی ارائه گردیده است. در این شماره در نظر است با مروری کلی بر عملکرد این استاندارد، نحوه پیاده‌سازی شبکه‌های مبتنی بر آن بیان شود.

مروری بر پیاده‌سازی شبکه‌های WiMax

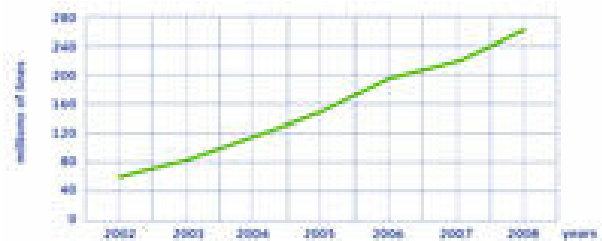
همان‌طور که در مقالات قبلی اشاره گردید، این استاندارد باندهای فرکانسی مختلفی را در محدوده‌های بامجاز و بدون مجوز متناسب با ساختار خود تحت پوشش قرار می‌دهد و استاندارد امکان ارائه خدمات بی‌سیم را به صورت ثابت و متحرک فراهم می‌نماید.

شرح			استاندارد
Fixed / Mobile	Bit Rate	فرکانس	
Fixed (NLoS)	۳۲-۱۳۴ Mbps at ۲۸MHz	۲-۱۱ GHz	۸۰۲,۱۶a
Fixed (NLoS)	۳۲-۱۳۴ Mbps at ۱۲۸ MHz	۵, ۶ GHz	۸۰۲,۱۶b
Fixed (LoS)	۳۲-۱۳۴ Mbps at ۱۲۸ MHz	۶۶-۱۰ GHz	۸۰۲,۱۶c
Fixed (NLoS)	Up to ۷۵ Mbps at ۲۰ MHz	۲-۱۱ GHz	۸۰۲,۱۶d
Mobile (NLoS)	Up to ۱۵ Mbps at ۵ MHz	< ۶>	۸۰۲,۱۶e

جدول ۱

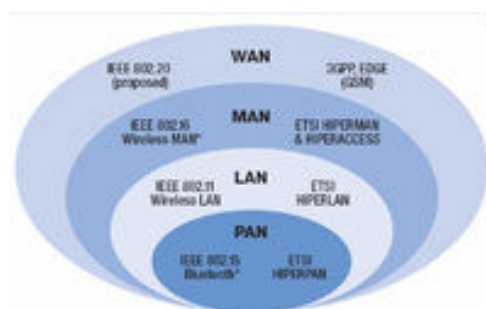

شکل ۱- دامنه کاربرد بخش‌های مختلف استانداردهای IEEE ۸۰۲,۱۶

نمودار ۱

بخش‌هایی از این استاندارد در سال ۲۰۰۴ به رسمیت شناخته شد و در حال حاضر محصولات متعددی بر پایه آن ساخته و وارد بازار شده‌اند، اما بخش‌هایی مانند IEEE ۸۰۲٫۱۶e که در شبکه‌های موبایل کاربرد دارد، هنوز به عنوان یک استاندارد رسمی معرفی نشده است و در نتیجه هنوز هیچ تجهیزاتی مبتنی بر این استاندارد به تولید انبوه نرسیده است. در جدول یک مقایسه‌ای بین استانداردهای مختلف و فرکانس کاری و نرخ بیتی آن‌ها دیده می‌شود. مطالعات اخیر در زمینه میزان رشد تقاضا برای استفاده از این تکنولوژی نشان می‌دهد که تنها در چند سال گذشته تعداد خطوط نصب‌شده، از ۵۷ میلیون در سال ۲۰۰۲ به ۸۰ میلیون در سال ۲۰۰۳ افزایش یافته است. این میزان رشد، صعودی باورنکردنی دارد و پیش‌بینی می‌شود تعداد این خطوط تا سال ۲۰۰۸ مطابق نمودار ۱ رشد نماید.

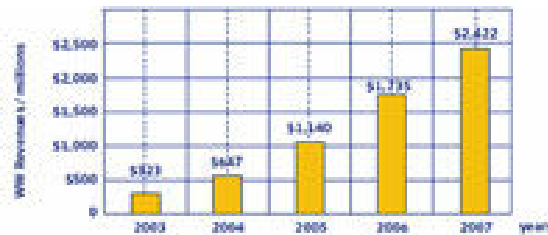
روش‌های دسترسی مبتنی بر DSL (WDSL بی‌سیم) در مقایسه با دسترسی از طریق خطوط DSL از هزینه کمتری برخوردارند، در نتیجه به سرعت در مکان‌هایی که امکان ارائه خدمات ارتباطی وجود ندارد و یا تراکم جمعیت به اندازه‌ای است که ایجاد زیرساخت سیمی مقرون به صرفه نمی‌باشد جایگزین روش‌های موجود می‌شوند. بدنه رگولاتوری دولت‌ها نیز از این تکنولوژی به عنوان ابزاری برای از بین بردن فاصله دیجیتالی بهره می‌برند. به این منظور اقدام به بازنگری در فرکانس‌های موجود در باندهای با مجوز و بدون مجوز نموده‌اند تا به واسطه آن بتوانند از طیف‌های فرکانسی مطرح در این تکنولوژی پشتیبانی نمایند. از نقطه نظر بازگشت سرمایه نیز این فناوری قابل تامل است. همان‌طور که در نمودار ۲ مشاهده می‌شود، شروع ۲۳۲ میلیون دلاری و تخمین رشد

تا ۱/۷۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۶ برای بازگشت سرمایه در این فناوری، یک رشد قابل ملاحظه اقتصادی است که مشوق اصلی اپراتورها در ایجاد شبکه‌های مبتنی بر این تکنولوژی محسوب می‌شود.

هر یک از تجهیزات مورد استفاده در این تکنولوژی شامل تجهیزات سمت مشترک، تجهیزات **Station Base** و تجهیزات لایه هسته و توزیع هر کدام به تنهایی در ایجاد هزینه‌های پیاده‌سازی سهم می‌باشند. جدول ۲ نوع سرمایه گذاری برای هر یک از تجهیزات را نشان می‌دهد.

با استفاده از این تکنولوژی سرویس‌های متعددی را می‌توان در نواحی حاشیه‌ای شهرها و مناطق تجاری ارائه نمود.

نوع سرمایه گذاری	نحوه تاثیر بر بازگشت سرمایه	هزینه های سرمایه گذاری تجهیزات
سرمایه گذاری به صورت یکباره برای پوشش کلیه نقاط شبکه انجام می پذیرد	APEX کلی بین مشترکین تقسیم می گردد. مثلاً در مناطق پرجمعیت به ازای هر کاربر کمتر از ۱۰ دلار در نظر گرفته می‌شود.	تجهیزات لایه هسته و توزیع
این سرمایه گذاری به صورت فازبه‌فاز متناسب با پیشرفت پروژه انجام می‌شود.	APEX در این قسمت بین هر ۱۰۰۰ مشترک تقسیم می‌شود. به طور معمول CAPEX به ازای هر مشترک کمتر از ۱۰۰ دلار برای هر BS در ماکزیمم ظرفیت در نظر گرفته می‌شود.	تجهیزات Base Station
این سرمایه گذاری نیز به صورت فازبه‌فاز انجام می‌شود. میزان سرمایه متناسب با نیازهای مشترکین متغیر می‌باشد.	بازگشت سرمایه در این قسمت متناسب با نحوه ارائه خدمات می‌باشد. به طور مثال بیشترین بازگشت سرمایه زمانی است که تجهیزات CPE به مشترکین اجاره داده می‌شوند و کمترین بازگشت سرمایه زمانی است که مشترکین تجهیزات سمت خود را خریداری می‌نمایند.	تجهیزات CPE
جدول ۲		

نمودار ۲

جدول ۳ سرویس‌های قابل ارائه در مناطق روستایی و حومه شهرها و درآمد ماهیانه برای پیاده‌سازی این سرویس‌ها با پهنای باند مشخص را نشان می‌دهد.

متوسط درآمد ماهانه از مشترکین روستایی	ضریب Overbooking	پهنای باند	نوع سرویس
۱۵۰	۴۰:۱	۳۴۸ Kbps	دسترسی به اینترنت
۵ \$	۴:۱	۱۲۸ Kbps	سرویس VoIP
جدول ۳			

شکل ۳

سرویس‌هایی که با استفاده از این تکنولوژی در مناطق تجاری قابل پیاده‌سازی می‌باشد، عبارتند از: سرویس‌های عمومی که شامل دسترسی به اینترنت، سرویس‌های صوتی، تصویری و از این قبیل می‌باشد و سرویس‌های تجاری که عموماً با تجارت الکترونیکی مرتبط است و دارای ویژگی‌های خاص خود از لحاظ امنیتی و کیفیت می‌باشد. این سرویس‌ها با توجه به ماهیتشان، غالباً از پهنای باند بالایی استفاده می‌کنند. در نتیجه درآمد ناشی از ارائه آن‌ها نیز برای اپراتورها قابل ملاحظه می‌باشد.

پیاده سازی WiMAX

فناوری WiMAX دارای مزایای زیادی است که آنرا بر سایر تکنولوژی‌های موجود در زمینه شبکه‌های بی‌سیم ارجح می‌سازد.

این مزایا عبارتند از:

- ❖ کیفیت سرویس
- ❖ کارایی بالا
- ❖ ساختار استاندارد
- ❖ پشتیبانی از آنتن‌های هوشمند

تجهیزاتی که برای پیاده‌سازی شبکه‌های شهری مورد استفاده قرار می‌گیرند در سه لایه تجهیزات سمت مشترک (CPE) تجهیزات مربوط به Base Stationها و تجهیزات لایه هسته شبکه می‌باشد. تجهیزات مربوط به سمت مشترک به‌طور کلی به‌گونه‌ای پیکربندی می‌شوند تا بتوانند کلیه اطلاعات مربوطه را با فرکانس‌های رادیویی به نزدیکترین Base Station انتقال دهند.

مرحله بعدی در ایجاد شبکه شهری بی‌سیم ایستگاه‌های ارائه‌دهنده سرویس است که به POP یا CO معروفند، این ایستگاه‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که امکان تخصیص پهنای باند حداقل 1 Mbps را برای هر مشترک تضمین نمایند. هرگونه ارتباطی با شبکه سایر ارائه‌دهندگان سرویس از طریق این نقاط صورت می‌پذیرد

ساختار این تکنولوژی به‌گونه‌ای است که می‌توان آنرا در هر قسمت از شبکه مورد استفاده قرار داد، اما بهینه‌سازی نحوه استفاده از این تکنولوژی به هزینه آن نیز بستگی دارد. همان‌گونه که در بررسی‌های اقتصادی انجام شده دیده می‌شود، این فناوری در لایه دسترسی قابل‌جایگزینی برای سایر تکنولوژی‌های مطرح در زمینه بی‌سیم می‌باشد.

نوع سرویس	پهنای باند	ضریب Overbooking	متوسط درآمد ماهانه از مشترکین تجاری
سرویس های عمومی	۵۱۲Kbps	۴:۱	\$ ۷۵
سرویس های تجاری	۱Mbps	۴:۱	\$ ۱۰۰
جدول ۴			

با استفاده از این تکنولوژی می توان در لایه توزیع (Backhaul) و دسترسی (Last Mile) با صرف هزینه پایین، کارآیی بالایی ایجاد نمود. از WiMAX برای مجتمع سازی WiFi نیز استفاده می شود. در حال حاضر برای بهینه سازی شبکه های بی سیم، توصیه می شود با بهره گیری از قابلیت های هر یک از تکنولوژی های مطرح در زمینه ایجاد شبکه های بی سیم از هر دو تکنولوژی WiMAX و WiFi در کنار یکدیگر استفاده شود. به این ترتیب می توان از قابلیت های هر یک به صورت بهینه بهره برد.

همان گونه که مشاهده می شود در شبکه های محلی و Campus از همبندی Mesh تکنولوژی WiFi استفاده شده است و برای لایه توزیع (Backhaul) نیز WiMAX مورد استفاده قرار گرفته است .

انجمن WiMAX این استاندارد را برای پیاده سازی ارتباطات نقطه به نقطه (P2P) و یک نقطه به چند نقطه (P2MP) در مناطق روستایی و حومه شهرها که از تراکم جمعیت بالایی برخوردار نمی باشند،

آیا وای مکس با وای فای رقابت خواهد کرد؟ <-- Wi-Fi Will WiMAX compete with

به روشنی واضح است که وای مکس و وای فای تکنولوژی های مکمل یکدیگرند و برای آینده ای قابل پیش بینی به همین صورت خواهند ماند. تکنولوژی وای فای که به طور گسترده ای در دسترس می باشد و در نواحی متمرکز چون هتل ها، رستوران ها، فرودگاه ها و حتی در مناطق گسترده تری در بعضی از شهرها مورد استفاده قرار می گیرد، برای سال های زیادی به رشد خود ادامه خواهد داد.

مقبولیت گسترده و پروتکل جامع و یکپارچه **b/g/a** ۸۰۲,۱۱ در امواج رادیویی کامپیوتر های **laptop**، رشد دائمی بر پایه مصرف کنندگان وای فای فراهم می سازد. گروه **Forum** حداقل سه موج از ابزار وای مکس را در طول دو سال آینده پیش بینی می کند که برای کامپیوتر های **laptop** (سیار) مقرون به صرفه می باشد و بر پایه امواج رادیویی وای مکس بنا نهاده شده است که سومین موجی است که در سال های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۷ عرضه خواهد شد.

هر چند حتی این واحد ها تقریباً دوگانه می شوند (وای فای / وای مکس) ، یا اینکه چندگانه خواهد شد (وای فای / وای مکس / سلولی) و برای چندین سال بعد از آن به کارشان ادامه خواهند داد. همانطوری که استاندارد وای مکس رشد می کند و برای بدست آوردن پذیرش و کاهش هزینه های پیشرفت خود راه هایی می گشاید، تراشه های جدیدتری هستند که توانایی کارکرد در طول پایگاه های چند گانه را با هم ترکیب می کنند و با بخش شبکه های شهری مشترک می شوند که آنها نیز به آرامی تبدیل به سیستم های وای مکس قدرتمندی برای حالت های تجاری آن می شوند که از مزیت حوزه ها و نواحی متمرکز نیز بهره مند می شوند.

اساساً این بدان معناست که کاربران وای مکس در چند سال آینده قادر خواهند بود نه تنها به نواحی متمرکز وای فای مثلاً در یک کافی نت دسترسی داشته باشند بلکه همچنین می توانند دسترسی سیار وای مکس را نیز در سراسر شهر به همان خوبی داشته باشند.

به هر حال سایر استانداردهای تکنولوژی **LAN** به عنوان مثال بلوتوث، **Ultraband** و خصوصیات دیدار شده در پروتکل **۸۰۲,۱۱n** که مقدار کمتری را از لحاظ برد شبکه های نواحی متمرکز ارائه می دهند نیز تراشه ها و امواج رادیویی کامپیوترهای لپ تاپ خود را گسترش داده و ملزوم می سازد که در نهایت قادر باشند.

به طور دائمی و به خوبی از این بردهای کوتاهتر شبکه های داده سلولی و شبکه های وای مگس شهری بگذرند. استاندارد وای مگس بخش اصلی دیدگاه درخشان آینده ی بی سیم پهن باند می باشد که این انعطاف پذیری را وعده می دهد.

انواع مختلف اتصالها با یکدیگر در زیر مقایسه شده اند:

شرح	محدوده (برد)	سرعت	نوع
۱- از طریق مادون قرمز تبادل اطلاعات می کنند، ۲- از قدرت و انرژی کمتری استفاده می کنند.	کمتر از ۶ فیت	۹/۶ کیلو بیت تا ۱۱۵ کیلو بیت تا (۴ مگا بیت)	IrDA (مادون قرمز)
وای فای (Wi-Fi) به هر سه نوع خدمات بی سیمی که مدل ۸۰۲,۱۱ که در جدول زیر نشان داده ایم، اشاره میکند همینطور به دسته بندیهای جدیدی که در آینده ارائه خواهد شد، این تکنولوژی همانند یک شبکه عادی از طریق سیم از جنبه های مختلف عمل میکند. این تکنولوژی یا در درون دستگاه نصب شده و یا به شکل کارتها یا رابطهای قابل اضافه شدن به کامپیوترهای رومیزی یا همان لپ تاپها در دسترس می باشد.	جدول زیر را ملاحظه نمایید	۱ مگا بیت تا ۵۴ مگا بیت	وای فای (Wi-Fi)
از این تکنولوژی زیاد بصورت همگانی استفاده نمی شود، همچنین این روش نسبت به مدل ۸۰۲,۱۱b/g از فرکانس متفاوتی استفاده می کند.	۵۰ تا ۱۵۰ فیت فاصله	۱ تا ۵۴ مگا بیت	۸۰۲,۱۱a
روشی است، که در حال حاضر بیشترین استفاده را دارد.	۱۰۰ تا ۳۰۰ فیت فاصله	۱ تا ۱۱ مگا بیت	۸۰۲,۱۱b
آخرین روشی است که با مدل ۸۰۲,۱۱b سازگار میباشد.	۱۲۰ تا ۳۵۰ فیت فاصله	۱ تا ۵۴ مگا بیت	۸۰۲,۱۱g
۱- از این سیستم برای وسایل و دستگاههایی که از نسل کامپیوتر هستند، استفاده می شود. ۲- دارای برد ۳۰ فوتی میباشد. ۳- طریقه نصب آن اینست که یا در خود دستگاه نصب میشود، و یا بصورت کارتهایی است که قابل اضافه شدن به دستگاه میباشد.	۳۰ تا ۳۰۰ فیت	۱۲۰ کیلوتا ۷۲۳ کیلو بیت	بلوتوث

GPRS	کمتر از ۱۱۵ کیلو بیت	هر جایی که برای پوشش تلفن همراه مناسب باشد	۱- خدمات دیتایی است که توسط تلفنهای همراه ، که تحت شبکه GSM هستند استفاده میشود ۲- سرعت آن حدود ۳۰ کیلو بیت در ثانیه است ، این سرعت بستگی به تعداد کاربرهایی دارد ، که از این خدمات بصورت مشترک در زمان تعیین شده استفاده میکنند. ۳- همچنین اینها یک سرویس و خدماتی از نسل ۲/۵ تلفنهای همراه به حساب می آیند .
نسل ۲/۵	سرعت آن مختلف بوده و تا حدود ۱۲۸ کیلو بیت میباشد.	هر جایی که برای پوشش تلفن همراه مناسب باشد.	بنابر توافقهایی بعمل آمده این نسل هنوز آماده ارائه خدمات همیشه برقرار برای نسل سوم نمی باشد، تمامی شرکتهای تلفنهای همراه امیدوار هستند، که اگر تامین مالی شان و تکنولوژی اجازه دهد، آنرا معرفی کنند.
نسل سوم (۳G)	۲ مگا بیت در حال سکون، ۳۸۴ کیلو بیت در حال حرکت با سیگنال خوب . ۱۴۴ کیلو بیت در حرکت سریع دارای سیگنال ضعیف	هر کجا که برای تلفن همراه مناسب باشد	انتقال دیتا را بطور بسیار سریع برای کاربرانش فراهم می آورد، به مدل پی سی اس اسپیرنت (PCS Sprint) و ای تی اند تی اج (AT&T) (EDGE) (۱۰۰ تا ۱۳۰ کیلو بیت) که در حال حاضر در ایالات متحده موجود است ، نزدیک میباشد .
مودم	کمتر از ۵۶ کیلو بیت.	هرجایی که بصورت بی سیم نمی باشد.	روش قدیمی است که باید از طریق کامپیوتر برای وارد شدن به اینترنت از روش شماره گیری (-Dial Up) استفاده نماید .
DSL / کابل	۱۰۰ کیلو بیت تا ۱/۵ مگا بیت	بصورت بی سیم نمی باشد.	۱- بی سیم نمیشود. ۲- با یک باند پهن، وسایل را به اینترنت متصل می کند .
شبکه محلی (LAN)	۱۰ مگا بیت تا ۱۰۰ مگا بیت	بصورت بی سیم نمی باشد.	۱- بی سیم نمی باشد. ۲- متداولترین نوع شبکه ای است که با کابل کار میکند.

واژه نامه شبکه های بیسیم

G2: امروزه رایج ترین نوع ارتباط تلفنی بی سیم است که ارتباطات اطلاعاتی کندی را فراهم می سازد و تمرکز اصلی آن روی کیفیت صدا است.

G2,5: یک استاندارد حد وسط و رابط بین **G2** و **G3** است. برقراری ارتباط به طریقه دیجیتال زمینه پست الکترونیکی و مرور وب آسان را فراهم می سازد.

G3: به عنوان سومین نسل از تکنولوژی ارتباطات بی سیم عمل می کند و حاکی از پیشرفت های سریع و قریب الوقوع در ارتباطات صوتی و اطلاع رسانی بی سیم با انواع استانداردهای موجود می باشد. مصرف اصلی این تکنولوژی، بالا بردن سرعت انتقال داده به ۲ مگابیت در ثانیه است.

۸۰۲,۱۱: گروهی از ویژگی های بی سیم می باشد که از سوی **IEEE** عرضه می شود و شامل رابط بی سیمی بین دستگاه ها برای کنترل ترافیک بسته های اطلاعاتی است (برای اجتناب از برخورد در انتقال داده و غیره). این ویژگی ها با علائم و نشانه های متفاوتشان شامل موارد زیر هستند.

a802,11: با دامنه فرکانس ۵ گیگاهرتز (۵,۱۲۵ تا ۵,۸۵ گیگاهرتز) و حداکثر سرعت سیگنال ۵۴ مگابیت در ثانیه عمل می کند. باند فرکانس ۵ گیگاهرتز به اندازه فرکانس ۲,۴ گیگاهرتز شلوغ نیست، چون کانال های بیشتری نسبت به **b802,11** دارد و در واقع از **b802,11** جدیدتر است، ولی با آن سازگاری ندارد.

b802,11: در باند ۲,۴ گیگاهرتزی، **Industrial, Scientific and Measurement (ISM) 2,4** تا **2,4835** گیگاهرتز عمل می کند و میزان سیگنال دهی آن تا ۱۱ مگابیت در ثانیه است که معمولا این میزان فرکانس کاربرد بیشتری دارد، مثل اجاق های میکروویو، تلفن های بی سیم، تجهیزات علمی و پزشکی که همه همچون دستگاه های بلوتوث با باند ۲,۴ گیگاهرتز **ISM** کار می کنند.

e802,11: این استاندارد در اواخر ماه سپتامبر سال ۲۰۰۵ توسط **IEEE** تصویب شد. کیفیت سرویس دهی آن طوری است که می تواند کیفیت ترافیک صوتی و تصویری را تضمین نماید و برای شرکت هایی حائز اهمیت است که به استفاده از تلفن های **Wi-Fi** تمایل دارند.

g۸۰۲,۱۱: شبیه b۸۰۲,۱۱ است، ولی این استاندارد از میزان سیگنال‌دهی تا ۵۴ مگابیت در ثانیه پشتیبانی می‌کند، همچنین در باند ISM، ۲,۴ گیگاهرتز کاربرد دارد، ولی از تکنولوژی رادیویی متفاوتی برای افزایش ظرفیت پذیرش کلی استفاده می‌کند؛ با b۸۰۲,۱۱ قدیمی نیز سازگار است.

i۸۰۲,۱۱: گاهی ۲ (Wi-Fi Protected Access ۲) WPA ۲ نامیده می‌شود و در ژوئن سال ۲۰۰۴ به تصویب رسیده است. WPA ۲ از Encryption Standard Advanced (استاندارد رمزگذاری پیشرفته) در حد ۱۲۸ بیت و بالاتر از آن پشتیبانی می‌کند و با ویژگی‌های کنترل کلید و شناسایی کاربر ۸۰۲,۱ همراه است. k۸۰۲,۱۱: در اواسط سال ۲۰۰۶ به تصویب می‌رسد و استاندارد Radio Resource Management (کنترل منابع رادیویی) است که اطلاعات سنجش نقاط دستیابی و تغییرات لازم برای اجرای بهتر LAN (شبکه‌های) بی‌سیم را فراهم می‌سازد. مثلاً می‌تواند با استفاده از نقاط دستیابی، بار ترافیک را مدیریت نماید یا به تنظیم مرتب و دائم نیروی انتقال داده، جهت کاهش تداخل (داده‌ها) کمک نماید.

n۸۰۲,۱۱: این استاندارد بهینه‌سازی برای توان عملیاتی بالاتر و برای بالا بردن ظرفیت پذیرش WLAN تا بیش از ۱۰۰ مگابیت در ثانیه طراحی شده است. این استاندارد در اواخر سال ۲۰۰۶ به تصویب نهایی می‌رسد. ۲۸۰۲,۱۱: این استاندارد در سال جاری به تصویب می‌رسد و یک استاندارد گشت و گذار سریع است که برای حفظ ارتباط‌پذیری کاربر در هنگام جابه‌جایی و حرکت از یک نقطه دستیابی به نقطه دیگر به کار می‌رود، همچنین در برنامه‌های کاربردی که به استانداردهای کیفیت خدمات بالا با تاخیر کم، مثل کیفیت صدای روی WLAN نیاز دارند، مهم است.

s۸۰۲,۱۱: این استاندارد در شبکه‌بندی mesh به کار می‌رود و در اواسط سال ۲۰۰۸ به تصویب خواهد رسید. Access Point (نقطه دستیابی): یک فرستنده/گیرنده WLAN یا Base station است که می‌تواند یک شبکه را به شبکه دیگر یا چند دستگاه بی‌سیم وصل نماید. نقاط دستیابی (APها) به عنوان پل و رابطی برای یکدیگر هستند.

حالت Ad hoc: یک چهارچوب شبکه بی‌سیم است که در آن دستگاه‌ها بدون اینکه لازم باشد از یک AP استفاده کنند یا به شبکه وصل شوند، قابلیت برقراری ارتباط مستقیم با یکدیگر را خواهند داشت و درست برعکس شبکه زیربنایی است که در آن همه دستگاه‌ها از طریق AP به یکدیگر وصل شده و ارتباط برقرار می‌نمایند.

بلوتوث : یک لینک (اتصال) رادیویی کم هزینه با برد کوتاه بین لپ‌تاپ‌ها، تلفن‌های همراه، نقاط دستیابی شبکه و دستگاه‌های دیگر است. بلوتوث می‌تواند جایگزین کابل‌ها شود و برای ایجاد شبکه‌های **ad hoc** مفید باشد، همچنین روش استانداردی را برای اتصال دستگاه‌ها در هر جای دنیا ارائه می‌دهد.

Code Division Multiple Access : CDMA یا **CDMA** یک تکنولوژی سلولی دیجیتال است که از تکنیک‌های طیف گسترده استفاده می‌کند و به جای جداسازی کاربران از یکدیگر آنها را با استفاده از کدهای فرکانس دیجیتال با دسترسی کامل به طیف، جدا می‌سازد. **CDMA** با **GSM** و **TDMA** رقابت می‌کند.

Cellular Digital Packet Data : CDPD : تکنولوژی برای حاملان ارتباطات از راه دور کاربرد دارد که آن را برای انتقال داده به کاربران از طریق شبکه‌های سلولی آنالوگ استفاده نشده به کار می‌برند. اگر یک قسمت از شبکه مثل یک محدوده جغرافیایی خاص یا یک "سلول"، بیش از اندازه استفاده شود، **CDPD** می‌تواند بطور خودکار منابع شبکه را برای کنترل ترافیک اضافه به کار برد.

Internet Association & Cellular Telecommunications : CTIA یا **CTIA** یک سازمان بین‌المللی است که به معرفی و عرضه همه عناصر مخصوص ارتباطات بی‌سیم، مثل سرویس‌های ارتباطات شخصی، سلولی، سرویس‌های پیشرفته مخصوص ماهواره و رادیوی سیار، کمک کرده و توجه سرویس دهندگان، سازندگان و غیره را به خود جلب می‌کند.

EDGE : نرخ (سرعت) انتقال داده پیشرفته برای **GSM Evolution** است. این تکنولوژی **G₃**، انتقال داده به طریقه بی‌سیم را با سرعت ۳۸۴ کیلوبیت در ثانیه میسر می‌سازد و مبتنی بر تکنولوژی **GSM** بوده و امکان خدمات باندپهن بالایی، مثل مولتی مدیا (چند رسانه‌ای) را فراهم می‌سازد. در آمریکای شمالی از آن بیشتر پشتیبانی می‌شود، چون تکنولوژی‌هایی مثل **CDMA** و **UMTS** مورد توجه بوده و کاربرد بیشتری دارد.

Evolution Data Only یا **Data Optimized Evolution** : تکاملی از شبکه‌های **CDMA** است که بر مبنای استاندارد **xRTT₁** کار می‌کند و سرعت انتقال داده بی‌سیم بیشتری را یعنی از ۴۰۰ کیلوبیت در ثانیه به ۷۰۰ کیلوبیت در ثانیه، با رکورد تقریبی ۲,۴ مگابیت در ثانیه فراهم می‌سازد.

FLASH-OFDM : یک تکنولوژی باندپهن سلولی اختصاصی است که اپراتورهای شبکه می‌توانند از آن برای کامپیوترهای نوت‌بوک کاربران در حال حرکت یا به عنوان یک سیستم دستیابی بی‌سیم ثابت استفاده کنند که برای

اتصال کامپیوترهای خانگی و اداری کوچک تا آخرین مسافت، جواب می‌دهد. ویژگی‌های مهم آن، معماری IP کامل و سرعت بالای آن است. این تکنولوژی به کاربران امکان می‌دهد تا با سفر در حد ۲۵۰ کیلومتر در ساعت، داده را با سرعت ۱٫۵ مگابایت در ثانیه دریافت کنند یا با سرعت ۵۰۰ کیلوبیت در ثانیه آن را ارسال نمایند. Division Multiplexing Orthogonal Frequency یا (OFDM) با تبدیل سیگنال‌های رادیویی به سیگنال‌های کوچکتر و با سرعت پایین‌تر که به صورت موازی منتقل می‌شوند، اختلال ایجاد شده هنگام انتقال را کاهش داده و از باندپهن کافی استفاده می‌کند، ولی مورد آن را کاهش می‌دهد.

GPS یا Global Positioning System: "منظومه‌ای" از ۲۴ ماهواره است که زمین را در ارتفاع ۲۰،۲۰۰ کیلومتری دور می‌زند و استفاده از گیرنده‌های زمینی را برای افراد، جهت شناسایی موقعیت جغرافیایی آنها بین ۱۰ تا ۱۰۰ متر امکان‌پذیر می‌سازد. این ماهواره‌ها از محاسبات ریاضی ساده‌ای برای پخش اطلاعات استفاده می‌کنند که به عنوان طول و عرض و ارتفاع جغرافیایی، توسط گیرنده‌های زمین ترجمه شده‌اند.

GPRS: تکنولوژی General Packet Radio Service با سرعت حداکثر ۱۱۵ کیلوبیت در ثانیه، در مقایسه با سرعت ۶/۹ کیلوبیت در ثانیه در سیستم‌های GSM قدیمی‌تر کار می‌کند؛ اینترنت و ارتباطات بی‌سیم دیگر با سرعت بالا، مثل پست الکترونیکی، بازی‌ها و برنامه‌های کاربردی را فعال و امکان‌پذیر می‌سازد، همچنین از حد وسیعی از باندپهن پشتیبانی کرده و در باندپهن محدود نیز کاربرد مناسبی دارد. برای ارسال و دریافت مقادیر کوچک داده، مثل نامه‌های الکترونیکی و مرور وب به همان اندازه مقادیر زیاد داده، مناسب است.

Communications Global System for Mobile: یا GSM (سیستم جهانی مخصوص ارتباطات تلفنی) یک سیستم سلولی دیجیتال مبتنی بر تکنولوژی باند باریک TDMA است که به کاربران امکان دسترسی به اسلات‌های زمانی روی باندهای با همان فرکانس را می‌دهد، همچنین تا ۸ ارتباط همزمان با همان فرکانس را برقرار می‌سازد؛ این تکنولوژی رقیب DMA است.

HSDPA یا High-Speed Downlink Packet Access: یک تکنولوژی داده با سرعت بالای G₃ است و در واقع همان استاندارد WCDMA پیشرفته است که سرعت را بالا برده و میزان تاخیر را کاهش می‌دهد؛ با طیف ۵ مگاهرتز کار می‌کند و سرعت واقعی از ۴۰۰ کیلوبیت در ثانیه را به ۶۰۰ کیلوبیت در ثانیه می‌رساند؛ حداکثر سرعت تقریبی آن ۴/۱۴ مگابیت در ثانیه می‌باشد.

Hot spot : مکانی مثل، هتل، رستوران یا فرودگاه که دسترسی **Wi-Fi** را به صورت رایگان یا با پرداخت هزینه امکان‌پذیر می‌سازد.

I-Mode : یک سرویس اینترنت بی‌سیم عمومی است که در سال ۱۹۹۹ به وسیله شرکت **NTT DoCoMo** در ژاپن دایر گردید و بر مبنای شکل ساده شده‌ای از **HTML** کار می‌کند و اطلاعات بسته‌ای، مثل بازی‌ها، نامه‌های الکترونیکی و حتی برنامه‌های بازرگانی را برای دستگاه‌های کوچک دستی ارسال می‌کند.

IEEE یا **and Electronics Engineers Institute of Electrical** : یک سازمان غیرانتفاعی فنی حرفه‌ای با بیش از ۳۶۰۰۰۰ کارمند اختصاصی در بیش از ۱۷۵ کشور است که در زمینه‌های فنی، مثل مهندسی کامپیوتر و ارتباطات از راه دور تخصص و صلاحیت دارد؛ این سازمان ویژگی‌های ۸۰۲،۱۱ را نیز توسعه داده است. **MAC** : هر دستگاه بی‌سیم ۸۰۲،۱۱ دارای یک آدرس **Media Access Control** منحصر به خود است که درون آن بصورت کد و برنامه‌ای برای کنترل عملیات آن قرار گرفته است. این شناسه ویژه برای برقراری امنیت شبکه‌های بی‌سیم به کار می‌رود. وقتی یک شبکه از یک جدول **MAC** استفاده می‌کند، تنها رادیوهای ۸۰۲،۱۱ که دارای آدرس‌های **MAC** اضافه شده به جدول **MAC** شبکه بوده‌اند، می‌توانند به این شبکه دسترسی داشته باشند.

networking Mesh (شبکه‌بندی مش) : نمایانگر گره‌های شبکه بی‌سیم و مجزا است که با یکدیگر در ارتباط بوده و شبکه‌هایی را می‌سازند که خود را پیکربندی نموده و تنها با گره‌ای این کار را انجام می‌دهند که برای قرار گرفتن درون یک **LAN** (شبکه) دارای سیم لازم است.

MIMO یا **Multiple Input Multiple Output** : به استفاده از چند آنتن در یک دستگاه **Wi-Fi** به ارتقاء عملکرد و ظرفیت پذیرش اشاره می‌کند. تکنولوژی **MIMO** از یک ویژگی به نام **multipath** (چند مسیری) بهره می‌گیرد و زمانی اتفاق می‌افتد که یک مخابره رادیویی در نقطه **A** آغاز شده و سپس قبل از دریافت از چند سطح یا شیء و از چند مسیر در نقطه **B** عبور می‌کند. تکنولوژی **MIMO** از چند آنتن برای جمع‌آوری و سازماندهی سیگنال‌هایی استفاده می‌کند که از طریق این مسیرها دریافت می‌شوند؛ این تکنولوژی بیشتر در استاندارد **n802,11** کاربرد دارد.

RFID : شناسایی فرکانس رادیویی از فرستنده‌های رادیویی دارای برق ضعیف، برای خواندن اطلاعات ذخیره شده در یک **tag** فرستنده و گیرنده خودکار در فواصل بین ۲،۵ سانت تا ۳ متر استفاده می‌کند. **Tag** های **RFID** برای

کنترل دارایی‌ها، صورت موجودی و تایید و توصیه پرداخت‌ها به کار می‌روند و بیشتر به عنوان کلیدهای الکترونیکی در ابزارهای خودکار و تهدیدات امنیتی دیگر استفاده می‌شوند.

Roaming: عبارت است از جابجایی یک دستگاه سیار از یک مکان و وضعیت شبکه بی‌سیم به دیگری بدون هیچ وقفه یا اختلال در سرویس یا قطع اتصال.

Smart phone (تلفن هوشمند): یک تلفن بی‌سیم با قابلیت‌های اینترنت و متن است که می‌تواند تماس‌های تلفنی بی‌سیم را کنترل نموده، آدرس‌ها را حفظ کند، پست صوتی را دریافت کرده، به اطلاعات روی اینترنت دست یافته و نامه‌های الکترونیکی و مخابراتی فاکس را ارسال و دریافت نماید.

Site Survey (بررسی سایت): در وضعیت یک **WLAN** جدید برای اجتناب از اتلاف وقت و بروز مشکلات پرهزینه انجام می‌شود که شامل طراحی شبکه، کنترل روی ساخت و تجهیزات و آزمایش آنها است.

SMS یا **Short Message Service** (سرویس پیام کوتاه): امکان ارسال پیام‌های متنی کوتاه بین دستگاه‌های سیار، مثل موبایل، دستگاه‌های فکس و **Berry Black** را فراهم می‌سازد. این پیام‌ها با تعداد ۱۶۰ حرف الفبایی، فاقد تصویر یا گرافیک به عنوان متنی روی صفحه نمایش دستگاه گیرنده ظاهر می‌شوند و با شبکه‌های **GSM** نیز کار می‌کنند.

SSI یا **Service Set Identifier**: یک سلسله کاراکتر منحصر به شبکه خاص یا بخشی از شبکه است که از شبکه و همه دستگاه‌های ضمیمه آن، برای شناسایی خود استفاده می‌کند و هنگامیکه بیش از یک شبکه مستقل در محلی نزدیک به هم وجود داشته باشند، به دستگاه‌ها امکان می‌دهند تا به شبکه درست متصل شوند.

Symbian Ltd: یک سرمایه‌گذاری مشترک بین شرکت‌های **LM Ericsson Telephone**، موتورولا، نوکیا و **Psion PLC** برای توسعه سیستم‌عامل‌های جدید مبتنی بر پلات‌فرم **EPOC۳۲** شرکت **Psion** که برای دستگاه‌های کوچک سیار و بی‌سیم، مثل تلفن‌ها و دستگاه‌های دستی مناسب می‌باشد.

TDMA یا **Time Division Multiple Access**: یک فرکانس رادیویی در دسترس را به یک شبکه درون اسلات‌های زمانی تقسیم می‌کند و سپس این اسلات‌ها را به چند تماس اختصاص می‌دهد، بنابراین یک فرکانس از چند کانال داده همزمان پشتیبانی می‌کند و می‌تواند نسبت به تکنولوژی‌های قدیمی‌تر از باندپهن استفاده بهتری

داشته باشد. TDMA در فرکانس‌های ۸۰۰ تا ۱۹۰۰ مگاهرتز در دسترس بوده و در سیستم سلولی دیجیتال GSM نیز به کار می‌رود.

UMTS یا Universal Mobile Telecommunications System: یک تکنولوژی شبکه سلولی G³ است که از (Wideband Code WCDMA Division Multiple Access) استفاده می‌کند و از واسط سال ۲۰۰۵ در ۲۵ کشور به اجر درآمده است. سرعت انتقال داده از ۳۸۴ کیلوبیت در ثانیه برای تلفن‌ها تا ۲ مگابیت در ثانیه برای دستگاه‌های ثابت می‌باشد.

UWB یا Ultrawideband: که پالس دیجیتال نیز نامیده می‌شود، یک تکنولوژی بی‌سیم مخصوص انتقال اطلاعات دیجیتال به بخش وسیعی از طیف فرکانس رادیویی با قدرت بسیار پایین است و چون به برق ضعیفی نیاز دارد، می‌تواند سیگنال‌ها را از بین درها و دیگر موانعی که معمولاً سیگنال‌ها را در باندهای پهن محدودتر با نیروی قویتر منعکس می‌کنند، عبور دهد، همچنین می‌تواند مقادیر زیادی از داده را حمل نماید و برای سیستم‌های مکانهای رادیویی و راداری که به زمین احاطه دارند، مناسب است.

VoIP یا Internet Protocol Voice over: سیستمی برای ارائه ارتباطات صوتی رقمی شده (دیجیتالی شده) از طریق شبکه‌های IP است. این تکنولوژی به تلفن‌های دستی سازگار با یکدیگر یا کامپیوترهای دارای نرم‌افزار مناسب امکان می‌دهد تا تماس تلفنی برقرار نمایند.

WAP یا The Wireless Application Protocol: مجموعه‌ای از ویژگی‌ها است که به وسیله WAP Forum توسعه یافته است و به توسعه‌دهندگان امکان می‌دهد تا با استفاده از Wireless، برنامه‌های کاربردی شبکه‌بندی شده مناسب برای دستگاه‌های بی‌سیم دستی را بسازند. WAP برای کار با این دستگاه‌ها و محدودیت‌هایشان طراحی شده است: یک حافظه و اندازه CPU محدود، صفحه نمایش‌های کوچک و سیاه‌وسفید، باندپهن کم و اتصالات نامنظم. WAP یک استاندارد واقعی است که بیش از ۲۰۰ فروشنده از آن پشتیبانی می‌کند.

WCDMA یا Wideband Code Division Multiple Access: یک تکنولوژی بی‌سیم G³ است که از CDMA نشأت می‌گیرد و اطلاعات دیجیتال شده را روی دامنه وسیعی از فرکانس‌ها، جهت افزایش سرعت ارسال می‌کند و از کانال‌های وسیع ۵ مگاهرتزی استفاده می‌نماید و برای بالا بردن سرعت با جایگزین کردن تکنولوژی

TDMA به جای CDMA و GSM و UMTS وابسته است. برای سرویس‌های تصویری، صوتی و اطلاع رسانی مفید بوده و می‌تواند با سرعت تا ۲ مگابیت در ثانیه داده را ارسال نماید.

WEP یا Wired-Equivalent Privacy protocol: در استاندارد ۸۰۲,۱۱ IEEE برای ایجاد یک WLAN با حداقل سطح ایمنی و حفاظت، در مقایسه با یک LAN دارای سیم، با استفاده از رمزنگاری داده تعیین شده است. اکنون به خاطر طول نامناسب کلید و مشکلات دیگر آن ناقص شناخته شده و با وجود ابزارهای در دسترس می‌تواند به زودی مورد تهاجم قرار گیرد.

WME یا Wireless Multimedia Extensions: مجموعه‌ای از ویژگی‌های مبتنی بر استاندارد مقدماتی IEEE ۸۰۲,۱۱e است که ویژگی‌های اولیه QoS (کیفیت خدمات) را در شبکه‌های ۸۰۲,۱۱ IEEE ارائه می‌دهد. WME ترافیک برنامه‌های کاربردی مختلف، مثل برنامه‌های صوتی و تصویری را در محیط‌ها و شرایط مختلف در اولویت قرار داده است.

WPA یا Wi-Fi Protected Access: یک ویژگی رمزنگاری داده برای شبکه‌های بی‌سیم ۸۰۲,۱۱ است که جایگزین WEP ضعیف‌تر شده است. WPA به وسیله اتحادیه Wi-Fi، قبل از تصویب استاندارد امنیتی ۸۰۲,۱۱i توسط IEEE ایجاد شده و با استفاده از کلیدهای فعال و Extensible Authentication Protocol (پروتکل شناسایی کاربر قابل توسعه)، برای ایمن‌سازی دسترسی به شبکه و روشی برای کدگذاری به نام (TKIP Temporal Key Integrity Protocol) برای ایمن‌سازی ارسال اطلاعات، WFP را بهینه می‌سازد.

WPA۲ یا Wi-Fi Protected Access ۲: یک نسخه ارتقاء یافته از WPA است. WPA استاندارد رسمی ۸۰۲,۱۱i بوده که به وسیله IEEE در ژوئن ۲۰۰۴ به تصویب رسیده و به جای TKIP (فوق‌الذکر) از استاندارد Advanced Encryption استفاده می‌کند. AES از کلیدهای ۱۲۸، ۱۹۲ و ۲۵۶ بیت پشتیبانی می‌نماید.

Wi-Fi یا Wireless fidelity: یک اصطلاح عمومی برای تکنولوژی ۸۰۲,۱۱ است.

WLAN: شبکه‌های محلی بی‌سیم، از امواج رادیویی به جای کابل برای اتصال یک دستگاه کاربر استفاده می‌کنند، مثل اتصال لپ‌تاپ به یک LAN. آنها اتصالات اترنت را برقرار ساخته و در گروه و خانواده ۸۰۲,۱۱ که ویژگی‌های آن به وسیله IEEE توسعه یافته است، به کار می‌روند.

War driving: به رانندگی با یک لپ‌تاپ با قابلیت بی‌سیم و آنتن برای یافتن مکان‌هایی جهت دستیابی به شبکه‌های بی‌سیم بی‌حفاظ، اشاره می‌کند. آنها معمولاً شبکه‌های شرکتی بوده که در خارج از زیربنای واقعی شرکت توسعه یافته و به صورت بی‌حفاظ باقی مانده‌اند.

War chalking: علامت گذاری ساختمان‌ها یا پیاده‌روها با گچ برای نشان دادن محلی که می‌توان در آن به یک شبکه بی‌سیم شرکتی بدون حفاظ دسترسی پیدا کرد، این نقاط دستیابی از طریق همان **war driving** یافت شده‌اند.

WiMax: نام عمومی استاندارد شبکه بی‌سیم ۸۰۲،۱۶ مخصوص منطقه پایتخت است که باید تاکنون توسعه یافته باشد. **WiMax** که دارای برد ۵۰ کیلومتر می‌باشد و دستیابی به باند پهن شبکه با مشکل کمتر در دسترس‌پذیری و بدون پرداخت هزینه بابت به رشته درآوردن سیم‌ها (مثل دسترسی کامل در باندپهن) یا محدودیت‌های فاصله، **Subscriber Digital** را هدف قرار داده است. دو نوع **WiMax** وجود دارد: یکی ۸۰۲،۱۶-۲۰۰۴ یا **d۸۰۲،۱۶** برای پیاده‌سازی‌های ثابت و **e۸۰۲،۱۶** برای سرویس‌های متحرک.

WML یا **Wireless Markup Language**: مثل زبان برنامه‌نویسی اینترنت **HTML** است که محتوای اینترنت را به دستگاه‌های کوچک بی‌سیم، مثل تلفن‌های موبایل مجهز به مرورگر و دستگاه‌های دستی که دارای صفحه نمایش‌های کوچک و سی‌پی‌یوهای کند، ظرفیت حافظه محدود و باندپهن کم با قابلیت‌های ورودی محدود کاربر هستند، ارسال می‌کند.

Wi-Fi Alliance: یک سازمان بین‌المللی غیرانتفاعی که در سال ۱۹۹۹ برای تصویب قابلیت عمل محصولات **WLAN** مبتنی بر ویژگی **IEEE ۸۰۲،۱۱** در چند محیط تشکیل شد. در حال حاضر نیز اتحادیه **Wi-Fi** دارای بیش از ۲۰۰ شرکت عضو از سراسر دنیا می‌باشد و بیش از ۱۰۰۰ محصول گواهینامه **Wi-Fi** را دریافت کرده است، یعنی از زمان شروع ارائه گواهینامه آن در مارس ۲۰۰۰. هدف اعضای این اتحادیه، بالا بردن میزان آگاهی و تجربه کاربر .